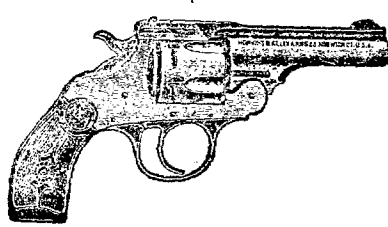

No. 72.

సంచిక ౭౨

[సాహిత్యము గూడ 3 నం

అంక. వి. రామానుజం శ్రేష్ఠి అంకం పంపిరి, నెం. ౧౨, బాడ్య, మదాసు.

(1)

(1729)

Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd. Mysore.

Loans From Rs. 1,000 to Rs. 8,000.

Will be Given Without Interest and Without Security To 200 Bondholders Every Year.

Houses from Rs. 1,000 and Upwards will be Purchased Without Capital and Without Trouble for our Life Policy holders. For prospectuses and Agency Terms, Please Apply to Messrs. P. K. Rau & Sons, Chief Agents, Madras Presidency, Native States & Ceylon. 57, Thambu Chetty Street, MADRAS.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

ప్రభుత్వ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును

ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు పీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాంబాయి వీధి, కలః త్రా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పండ్లండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

కెడ్డ కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది. అన్ని రకముల ధోవతులు, చీరలు, వర్షింగులు, కోటోగులు, బెడ్ షీట్లు, టువార్లు, పలుమందిరిల థర్డర్ కత్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దీనిము 1-కి వెయ్యి గజముల గడ్డ తయారగుచున్నది, అక్కడే చాలావంటలు గల ప్రముఖ ఫ్యాక్టరీని బడిపి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి.

వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజంటు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్తా, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

ఇ సా న ఫె లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక అటాకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అ షా ఫ్

తిమురునాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్క టేబు. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, ఫోర్టు - బాంబాయి.

Esanafele.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల ఏజంటు.

(25)

స క ల ప ను ల కు

శ్రేష్ఠతమమైన, అతిచౌకయైన అమెరికన్ హాండు ఫోర్సు పంపులు.

200 అడుగులలోతువరకు బావులను త్రవ్వవచ్చును.

అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1½ అంగుళము పీల్పు (suction) గలవు. ఒక బాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూ. 125.

2 అంగుళముల టాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించి మిట్టబావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ మైనవి. పీల్పు (suction), బయటికి విడిచిపెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు గలది. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యానవనము గలవారి కిది మిక్కిలి ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్థాకులో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్పుకు (suction) బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందువెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర రూ. 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము.

మీకేమి కావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

ట టో మో హి ని

2533

మీరు బహుబోయి వచ్చినతరువాత చాలా బహుళయుతు నప్పుడు, వెండిండ్లు, విందులు- జరుగు వప్పుడు దీని నుపయోగించిన మంచి సువాసన నిచ్చి ఆనందమును, సుఖమును కలుగజేయును.

రోబినియా లైలము

వేసవికాలములో ఉడయోగించుటకు వచ్చిన శీతలములకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అగేజి శ్రీలు ఉడయోగించుచున్నారు. ప్రకంచము ఈ రెండును ప్రతిభటుంబనలోను ఆకర్షకము. ఎల్లవోట్లను నిక్రయించబడును.

ట టో మో హి ని ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 2, 1, 0-12-0, 0-8.

రోబినియా లైలము ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

Shyam & Co., t, Bunder st, Madras. ప్రియాం కంపెనీ, రీబందరు వీధి, మదరాసు.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(3) బెనారస్ కిటిలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి బహుమూలనివాసి వారు ఆత్మీయతతో మైన గుణము నిచ్చింది. ఇప్పుడు నా కావాల్సివచ్చింది. ఇందుకై వారికి నేనా కృతజ్ఞతాపత్రమును కందనములు చేయుచున్నాను.

బాంబాయి

కె. జాన్ సన్,

22-8-20

రైల్వే పిఛను డిస్ట్రిక్ట కలెక్టరు.

భయపడవద్దు

తేలుకుట్టిన తక్షణము ఈ ఔషధము వాడిన విషమును తీసివేయును బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు 8 బుడ్డవరకు పోస్టిజి 0-8-0 రు 4-8-0 మనీయార్డు తేసిన వారికి 1 డజన్ బుడ్డు పోస్టిజి తేకుండ పంపబడును. పక్షివాళము, పిచ్చు, కుప్పము తు య ము, మూలము, ఆతి

మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి నమ్మకమైన యావధములు గలవు.

క్యాటలాగునకు వ్రాసినచో ఇవాముగా పంపెదము.

మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యావధమును పొందుదు.

Telegrams- Rajvaid

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj

152, Harrishan Road, CALCUTTA.

మలయచందనము

గనేరియా

అను పెంగోగమునకు జోకాగము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెంగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ వ్యాపకము కూడ ఇది రాజౌషధము, (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

నవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సకలము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధసగలు, వెండిసామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. అర్ధరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృంగీకరముగా తేనివో వాపసు తీసికొని మై మియ్యబడును. (6)

కర్కుసాపు 198 } మ.రాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలవీధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాసు నెం. 320 } నాయుడు అందుపెన్సు

నగలకర్రలు 87 చెనాబాద మద్రాసు.

నగలకర్రలు 87 చెనాబాద మద్రాసు.

ఆంధ్రనాటకములు

హరిశ్చంద్ర 1-4-0 రుక్మాంగద 1-4-0
రామరాజు 1-4-0 చాందుబీబి 1-4-0
కుశలవ 1-4-0 జాపదీవస్త్రాపహరణ 1-4-0
ప్రహ్లాద 1-4-0 పాదుకాపట్టాభిషేకం 1-4-0
ఆంధ్రీకృతాగస్త్య బాల భారతము 0-12-0

ప్రహరము

అన్యాయధన్యపురి మహిమము 0-3-0

నాచిపార్తి 0-3-0

పోస్తుభువులు ప్రత్యేకము:-

యా ఆద్రెస్సులలో వెరికైనను వ్రాయుడు.

కె. శత్రుఘ్న రావు,

మద్రాసు ఏజంటు:- సివిల్ లైన్సు, బక్లెడ్.

యం. పి. శర్మ అండ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం. 287 మద్రాసు

(62)

అ మె రికా దేశ ము నం దు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సేష్టిమంగల కత్తితో (2)

మీరే ఖైరము చేసికొనుడు

Brownie

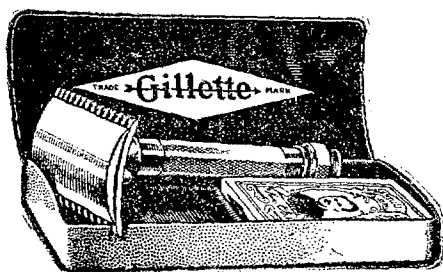
ప్రైవేట్

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు

ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representative: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon.

సులభము!

మంచి గిల్లెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి,
సబ్బు తడిచి, ఖైరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా ఖైరము చేయును, ముఖ
ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద
ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చర్మ
మునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్ర
ముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా
తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిచౌక ఒక కత్తి (బ్లెడ్) అనేక
ఖైరములకు ఉపయోగ పడును.

వర్ణతారతమ్య విచారణసంఘము

యూరోపియను అసోసియేషను

'వా థిల్డ్ ప్రయాణము' అనుకీర్తితము యూరోపియను
అసోసియేషను అధ్యక్షులగు హెచ్ డబ్ల్యు కారుగాను యూ
రోపియను అసోసియేషను క్వార్టర్లలోని కౌన్సిల్ రూమునందు
వైచారణసంఘము నియమించబడిన అవసరమెట్లు ఏర్పడిన
ఈ వ్యాసమున వివరింపబడినది. యూరోపియను అసోసియేషను
ప్రస్తుతముల గురించి కారుగా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
క్రిమిలు కట్టముల ప్రయోగమునందు అంగ్లేయులకును భారతీ
యులకును విజృంభింపజేసిన కడచిన సామాజ్య
కానకసభ సమావేశము:ందు సమర్థుగాక తీర్మాన ముపహ
సించిరి. ఈవిషయమై తగుపలవో నిప్పుట కౌన్సిల్ విచారణసంఘ
మును నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. ఉపహ
సకుడు తన తీర్మాన ముపసంహరించుకొనెను. యూరోపియను
సంఘమువారి విషయమై తన ఆభిప్రాయములను స్పష్ట
పరచిరి. సి. బి. రెమెట్టిగారు సంఘమువారి పక్షమున సాక్ష్య
మిచ్చిరి. సీ ప్రకారముననే విచారణసంఘమువారి నివేదికము
ప్రచురింపబడును. విచారణసంఘసభ్యులందరి విషయమై ఒకటే
అభిప్రాయము గలవారై యున్నట్లు తోచుటలేదు. అధిక సం
ఖ్యాకులు అంగ్లేయుల కుండు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నన్నిటిని
తొలగింపవలయు ననియు, స్వల్పసంఖ్యాకులు ఈ సౌకర్యముల
నంతమొందింప గూడదనియు, అందు కొన్నిటిని భార
తీయులకు కలుగజేయవలయునని అభిప్రాయపడుచున్నట్లు తెలి
యుచున్నది. ఇట్లు భేదముగు కెండు నివేదికములను ప్రచురిం
చుటకన్న రాజీ తదుక్కుట యుక్తమని కొందరు అభిప్రాయ
పడిరి. భారతదేశమునందలి గొప్ప వ్యాపారవాదుల అభిప్రాయ
ములు పుచ్చుకొనడెను. యూరోపియను సంఘపు కాన్సిలు
వారు రాజీ తదుక్కుట అంగీకరింపవలసినదనియు, ఇట్టి
అప్పదు ఈ విషయమై భారతదేశమునందు గొప్ప ఆందోళనము
సంభవుట అవసరమని సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. రానున్న
అపాయము నుండుగ ఎల్లరకు తెలుపుట యుక్తమని తోచెను.
వార్తాపత్రికలయందు దీనివిషయమై ఆందోళనము సులభ
మైన కర్ణభేదభావములు మరింత హెచ్చి యీ విచారణసంఘము
వారి పని మరింత క్లిష్టమగునని సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి.
ఈ దేశమునందలి అంగ్లేయులకుమాత్రము యీ విషయముల
నన్నిటిని తెలియజెప్పట యుక్తమని సంఘమువారు తీర్మా
నించిరి.

సంఘమువారి కోరికల ననుసరించి నేను థిల్డ్ ప్రైవేట్
రాజప్రతినిధిని, హామీమొంబరును, కొంతమంది భారతీయు
లను సందర్శించితిని. మోమోటమిలేక యూరోపియను సం
ఘమువారి అభిప్రాయములను తెలియజెప్పితిని. అంగ్లేయులకు
మాత్రమే ప్రత్యేక సౌకర్యము లుండ నక్కరలేదనియు, ఇట్టి
సౌకర్యముల భారతీయులకుకూడ కలుగజేయవచ్చు ననియు,
నేను జెప్పితిని.

విచారణసంఘమువారు తన నివేదికమును ప్రచురించు
టకు మునుపు మనము మనబలుములను చక్కబరచుకొని తగు
విధమున పరిచేయుట యుక్తమనినా అభిప్రాయము. నివేదికము
ప్రచురించుటకు మన పీఠ సంఘసభ్యుల అభిప్రాయములను మా
ర్చుటకు పనిచేయవలెను. మనము వికచమర్యముగల, దేశము
నందలి అంగ్లేయులందరు యూరోపియను సంఘమువారి అభి
ప్రాయములను బలపరచుచున్నారని నిదర్శింపగలుగుదుమేని
మనము ప్రభుత్వసహాయము పొందిగలుగుదుమనియు, భారతీయ
నాయకులకూడ కొందరు మన అభిప్రాయములనామోదించు
రనియు నాకు నమ్మకము గలదు.

ఈ విషయమై వార్తా పత్రికల మూలమున ఆందోళన
జరుప ప్రారంభించి, కర్ణభేద భావములు మరింత అధికమగును.
అయినను ఈ సమస్యయొక్క ప్రాముఖ్యమును సంఘమువారు
చక్కగ గమనించుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, అంగ్లేయుల
క్షేమమునకు అవసరమగు ప్రత్యేక సౌకర్యములను తొలగించు
టను, యూరోపియను సంఘమువారి కెంతమాత్రము అంగీకరిం
చరని నేను గట్టిగా చెప్పుచున్నాను. ఇటీవల అన్ని ప్రదేశముల
నుండి ప్రతినిధులు వచ్చి, కలకత్తాలో సమావేశమై ఈ విష
యమై తన అభిప్రాయములను వర్ణతారతమ్య విచారణసంఘము
వారికి పంపిరి. ఎట్టి మాన్యుల నంగీకరించుటకు నీలగునో నీరు
కలిసిరి.

ఈ విషయమై శిశువిధమున పరిచేయుటకు యూరోపి
యను సంఘమువారి కౌన్సిల్ ప్రత్యేక ఉపసంఘమును ఏర్పరచిరి.
బెంగాలు వర్తకసంఘపు ప్రతినిధులు, అంగ్లో ఇండియన్
ఇంస్టిట్యూట్ యూరోపియను కమ్యూనిటీ అధ్యక్షులు మున్నగు
వారు యీసంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. ఇతర అంగ్లేయ
ప్రముఖులకూడ తోడ్పడు చున్నారు. కావున అంగ్లేయు
లందరు యూరోపియను సంఘ సభ్యులుగ వారి సంఘబలమును
అభివృద్ధిపరచుటకై కార్యరీతి పూనవలయునని కోరు
చున్నాను".

నెల్లూరు త్రికా ప్రచారము

(ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు త్రికా నుండి)

౧. "నెల్లూరు పుస్తకాల" అనునది త్రికా ప్రపంచమున నెల్లూరు పుస్తకాల ప్రకటన...

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగా అనినది నెల్లూరు పుస్తకాల ప్రకటన...

౨. నెల్లూరు పుస్తకాల ప్రకటన, అంతరించిన పుస్తకాల...

౩. విద్యార్థి కల్పధూజము: ౧౮౮౨-౮౩ ప్రాంతము లలో...

౪. ఆయుర్వేద గ్రంథము: కల్పధూజము అనగా...

ఈ పుస్తక యొక్క ఉద్దేశము లోకము నంతయు నావరింప...

మహాపండితులు నపులు నగు మండపాక పార్వతీశ్వర...

త్రికా విషయములు సమగ్రముగా వివరించు నుండి భాషావిమ...

ఈ పుస్తక ప్రకటనను దత్తురస్వరముగ ప్రకటింపఁబడు...

త్రికా విభాగము త్రికా ముగిసిన నెల్లూరు పుస్తకాల...

గ. వార్తాదర్శి: రామకృష్ణ చింతామణి వైద్యులు...

౬. వర్తమాన కరంగిణి, న్యాయబోధిని: కొంచెము మించు...

విద్యాబోధిని: బెజవాడ పట్టణమునందు యాజమాన్యము...

౭. కారణ: కరంగిణి పుస్తకమున బుచ్చిరెడ్డిపాళెము...

౮. న్యాయబోధిని: వర్తమాన కరంగిణిలో వంగవోలున...

మహాపండితులు: దీనిని ముగిసిన "మహాపండితులు..."

నెల్లూరు త్రికా ప్రచార మునకు వంగవోలు పుస్తకాల...

౯. రోమక కథోలిక పేపరు: "వార్తాదర్శి" సమకాలీనము...

పరిశ్రమ విద్య

చేతిపనులు చేర్చుకొనువారికి ఫోటో గ్రాఫరును, ఆంధ్ర పత్రికా...

భార్యగ్రహణతంత్రము 1 భాగము: ఇందు ఫోటోలు తీయువిధము...

విద్యార్థులు 1 వ భాగము: లోహముల జేయుట ముద్రాక్షర సిరాలు...

చిరునామ ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెనీ, 7, విశ్వానాథ మొదలి పేద, సాహుకారు పేట, మద్రాసు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క నకలుగాని (2) పుట్టిన తేది...

సంవత్సర ఫలము

మొత్తము మీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు...

జాతక మార్పాండుము

మొదటి భాగము

జ్యోతిషమునందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈ గ్రంథము...

రెండవ భాగము

ఇది ఆయుర్వేదము నిధిగా నున్నది. 800 కేజీలు. ఇందు లగ్న స్థూలము...

ఆలస్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరి జిల్లా)

సాత్విక శాసనోల్లంఘన విచారణసంఘము

మరియొక ప్రశ్నమాలిక

ఈక్రింది ప్రశ్నమాలికను యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘ కాన్వెన్షన్లకు దాఖలు చేయ. ఆస్సామీ గారు ప్రచురణార్థము మాకందిరి:

సాత్విక శాసనోల్లంఘనవిచారణ సంఘము నేమట సాత్వికము నియ్యగోరు వాద్యము, ఆ రాష్ట్రమునకు విచారణసంఘము వచ్చుట నయమించినరొజుకు మూడురోజులు ముందుగ ప్రశ్నలకు తీర్మానములను యింగ్లీషులోనే జేశభాషలోనో (వాని తమవ్రాతపూర్వకమగు వాక్కులను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి కంపలయము. తమసాత్వికము నప్పటి కప్పుడు నోటితో నిచ్చుటకు విచారణసంఘమువారు విచారణ శేయు రాష్ట్రీయముఖ్యస్థానముగనుగాని మరియే నెలరుతుగాని ఒకరోజుముందు వెల్లి, తమసాత్వికము నెప్పుడు దీనికొనెదరో కనుగొనవలయును. విచారణసంఘ పర్యటనకార్యక్రమము త్వరలో ప్రకటింపబడును.

ప్రశ్నలు

నిర్మాణకార్యము.

1. కాంగ్రెసు నిర్మాణములు మంచి సామర్థ్యము గల్గి అహింసాభావముతో నుండి సాత్విక శాసనోల్లంఘనమునకు తగినటుల బలమును శిక్షణమును పొందుటకు అవసరమైనటుల నిర్మాణ కార్యక్రమము పనిజేయించుటకు మీ రొప్పుకొనెదరా?

2. నిర్మాణకార్యక్రమము పూర్తి యగుటకు కొన్ని సంవత్సరములు పట్టుననియు, మనమాపనిని స్వరాజ్యము వచ్చిన పిదప గూడ జేయవలెనని మిరంగికరించెదరా?

3. నిర్మాణకార్యక్రమములందు నిరాకరణోద్యమ ప్రశంస యేమియు లేకుండుటచే జేశములో నన్ని పక్షములకారును అందుజేరుటకు మీరు ఒప్పుకొనెదరా?

4. నిరాకరణవాదులు నిర్మాణకార్యక్రమమును ముఖ్యముగ జాతీయవిద్య, మద్యపాన నిషేధము, కద్దర ప్రచారము మున్నగు వానిని కానకనభలకు వెల్లి యెక్కువ శని జేయించి జేశమును సాత్విక శాసనోల్లంఘనమునకును, పన్నుల నిరాకరణమునకు త్వరితములో సిద్ధము జేయవని మిరంగికరించెదరా?

స్వదేశీ

1. ఎ. ఆరాష్ట్రములో యెన్ని రాట్టములు శని జేయుచున్నవి? బి. అందు కాంగ్రెసుక్రింద నెన్ని, స్వసామర్థ్యముగ నెన్ని, ప్రత్యేకపరిశ్రమగ నెన్ని శనిజేయుచున్నవి?

2. ప్రత్యేక పరిశ్రమగ శని జేయవారలనున్న స్వసామర్థ్యములను కాంగ్రెసువారు యెట్లు తనిఖీ జేయుచున్నారు?

3. నెలకు యెంత యేనెంబరుల వారము తయారగుచున్నది?

4. దారము నమ్మటకు యేమైన నిర్మాణము లున్నవా? అటు లున్నచో కాంగ్రెసు వెల్లి తదితరము లెన్ని? వానివాని సంఖ్యల నిండు.

5. ఆరాష్ట్రము నాలుగు యెగువతి జేయునా దిగువతి జేయునా? ఎంత, ఎందులకు?

(6) ఆరాష్ట్రములో చేపగము లెన్నియున్నవి?

(7) ఆరాష్ట్రములో నేతనిర్మాణము లెన్నిగలవు? వానినై తనిఖీ యెటుల?

(8) నెలకు కద్దరు యెంత తయారగుచున్నది? దాని నమ్మట యెట్లు? తయారైన కద్దరు శుద్ధమగు చేతితో వడికిన వారపుదేనా లేక కత్తియ?

(9) ఆరాష్ట్రము కద్దరు నెగువతి జేయునా? నెలకు యెన్నిగలములు యెంత ఖరీదుగల కద్దరు యెగువతియగును?

(10) రాష్ట్రములో కద్దరు సర్వసామాన్యమైనదా? లేకున్నచో యె? కద్దరు ధరించువారులు నూటికి యెందరున్నారు?

(11) కద్దరు ఖరీదుకును యిండియను మిల్లు లేక విదేశపు మిల్లుగల్గె ఖరీదుకును వ్యత్యాస మెంత? కద్దరుఖరీదు యెక్కువైనచో కారణము లేమి? ఖరీదును తగ్గించుట కేమైన ఉపాయములు జెప్పెదరా?

(12) ఇండియామిల్లుగల్గెతోను విదేశపుగల్గెతోను పోల్చిచూచిన కద్దరు యేమాత్ర మభివృద్ధిజెందెను?

(13) కద్దరు ఉపయోగ మెక్కువగుచున్నదా, తగ్గిపోవుచున్నదా? తగ్గిపోవునెవల యెంతకు తగ్గిపోవుచున్నది. తగ్గిపోవు యెట్లు?

(14) కద్దరు ఉపయోగమునందు యీసంవత్సరమును గతవత్సరమును పోల్చిచూడును. అభివృద్ధి లేకున్నచో యెల నటు లుండవలయును?

(15) విదేశవస్త్రబహిష్కార కార్యక్రమ మెటుల నెట్టి ఫలితములతో సాగుచున్నది?

(16) కద్దరును సర్వసామాన్యము జేయుటకు యేమైన సలహాల నిచ్చెదరా?

(17) కద్దరును నిర్మాణకార్యక్రమములో నుంచుటకు గూర్చి మీ కేమైన చెప్పవలసియున్నదా?

(18) నూలువడుకుట నేతపనుల నేర్పుటకు యెన్ని విద్యాలయములు గలవు? వాని పోషణాధికారము లెటుల జరుగుచున్నది?

నోటు:—కద్దరనగా చేతితోవడికి చేతితో నేసి యిండియాలో తయారగు నూలు పట్టు ఉన్నిగుడ్డలకు వర్తిచును.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

(1) ఆరాష్ట్రములో కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్య యెంత, జనసంఖ్యలో నిసంఖ్య యెన్నవంతు?

(2) ఈ యంశమునందు యీ సంవత్సరమునకును గతవత్సరమునకును వ్యత్యాస మేమి. అది, అనుకూలము లేకున్నచో కారణము లేమి? నివారణోపాయముల దెల్పును.

(3) సభ్యులకు కాంగ్రెసు మతమును బాగుగ బోధించు శిష్యుట నే గభ్యులను జేర్చుకొనుచున్నారా లేదా?

స్వచ్ఛంద సేవకులు

(1) (ఎ) రాష్ట్రములో స్వచ్ఛంద సేవకసంఖ్య యెంత?

(2) ఎందరు జెయిలులో నున్నారు? ఎందరు యావల నున్నారు?

(3) వారిలో నెందరు తుమాజుబగోరి?

(4) స్వచ్ఛందసేవోద్యమము గతవత్సరముతో పోల్చిచూచిన యీవత్సర మెట్లున్నది? అనుకూలము లేకున్నచో కారణము లేమి? నివారణోపాయముల దెల్పును.

(5) వాలంటీరుల జేర్చుకొనుట, వాలంటీరు ప్రతిష్ఠ వాలంటీరు నిర్మాణము— యీ విషయములలో నేమైన సలహా తీయవలసియున్నదా?

ఆర్థికము

(1) ఆ రాష్ట్రము తిలకు స్వరాజ్యనిధిని సభ్యులకును మును యెంత వసూలుజేసెను? 1921, 22 సంఖ్యల నిండు. ఈ సంవత్సరం వసూళ్లు తక్కువైనచో అటుల నేల యండవలయును?

(2) గతవత్సరము ఖర్చులో ముఖ్యాంశముల దెల్పును

(3) తెక్కలు వర్కింగుకమిటీ నిర్ణయించిన ఫారముల ప్రకార ముంచుదేనా? అని తనిఖీచేయుదేనా?

4. డబ్బు వసూలుజేయుట, పంచిపెట్టుట, తెక్కలు తనిఖీజేయుట యీవిషయముల గూర్చి యభివృద్ధి మార్గములను గాని, మార్పులను గాని యేమైన దెల్పెదరా?

విద్య

1. రాష్ట్రములో నెన్ని జాతీయ విద్యాలయములు గలవు? అం దేతరగతులు గలవు?

2. వానియొక్క ఆర్థికస్థితి యెట్లున్నది? ఆదాయ మార్గము లేమి?

3. ప్రతిగ్రేడులోను విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను యెందరున్నారు?

4. ఈసంవత్సరము గతవత్సరముతో పోల్చి చూచిన జాతీయవిద్య యెట్లున్నది? అభివృద్ధి లేకున్నచో కారణమేమి? నివారణోపాయముల దెల్పును.

5. ఈవిషయమును గూర్చి యేమైన సలహా తీయవలసియున్నదా?

పంచాయతులు

1 ఎందరు కాయర్లు తమవృత్తి వదలివేసిరి?

2. రాష్ట్రములో నెన్ని పంచాయితీ కోర్టులు గలవు?

3. ఆ కోర్టులు సర్వాంగీకారమును బడసినా లేదా లేకున్నచో కారణ మేమి? నివారణోపాయముల నొందించు?

అస్పృశ్యత: మద్యపాన నిషేధము

1. రాష్ట్రములో సాంఘికజీవితమునందే, అస్పృశ్యత, మద్యపానము యెంతవరకు తొలగింప బడెను? అభివృద్ధి ఆకారముగ నుండెనా? ఆరాష్ట్రములో నిండుల కేమార్గములు అవలంబింప బడెను? ఇంకను యేమి మార్గములను నొందించెదరా?

వికమత్యము

1. సాధారణముగా మీ రాష్ట్రములో అంతర్జాతీయ సంబంధము లెట్లున్నవి?

2. ఏమైన తగవు లున్నచో కారణము లేమి? వానిని తొలగించుట యెట్లు?

అ హింస

1. రాష్ట్రములో అహింసా భావ మెంత వర కభివృద్ధి జెందెను?

2. ఈయద్యమసందర్భమున స్వీయసమర్థనపు హక్కు (Right of Private Defence) విషయమై మీ యభిప్రాయ మేమి?

సాత్విక శాసనోల్లంఘనము

1. మీరాష్ట్రము సాత్విక శాసనోల్లంఘనము వారంభించుటకు పూర్తిగ సిద్ధముగ నుండెనా, లేక కొంతభాగము మాత్రమేనా? అటులైనచో ఆశాసనోల్లంఘనము వ్యవస్థిమితనా సమిష్టిమితనా స్వీయక్షణికా లేక వరహింసకా?

2. మీరాష్ట్రము శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నున్నచో అదిప్రతిభర్త విరుద్ధశాసనము నుల్లంఘించుటతో లేక కొన్నింటి మాత్ర ముల్లంఘించుటతో చెప్పగలరా? కొన్నింటి మాత్రమైనచో ఆత్రత్యేకధర్మమాత్రములను దెల్పును.

3. ఒకరాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ ఒంటరిగ సాత్విక శాసనోల్లంఘన మారంభించునని దేశస్థితి యెట్లుచూడును?

4. ఒక్కతొరిగ రాష్ట్రములలో చాలవరకు శాసనోల్లంఘనము వారంభించుటకు సిద్ధముగనున్నవని తలంచెదరా?

నిర్బంధ విధానము

1. ఆ రాష్ట్రములో నిర్బంధవిధాన మెంతవరకు ప్రయోగింపబడుచున్నది?

2. బీభత్సకార్యములు గూడ జరుగుచుండెనా? ఎంత వరకు?

3. జెయిలులో రాజకీయనిర్బంధితు లెటుల సత్కరింపబడుచున్నారు?

4. నిర్బంధవిధానమువలన, ప్రజాసామాన్యములోను, ప్రచారకులలోను, అహింసభావమువైనను ఎట్టిఫలితములు గల్గెను?

దేశస్థితి

1. నిరాకరణోద్యమము దేశస్థితిని సాధారణముగ నెట్లు మార్చివేసెను?

2. నిర్బంధ విధానము నిరాకరణోద్యమములో నెట్టి మార్పును గలుగజేసెను?

3. బ్రాహ్మోత్తి, ఢిల్లీ తీర్మానములు ఉద్యమమునం దెట్టి మార్పును దెచ్చెను?

4. కార్యక్రమము లో నేమైన మార్పు గలుగవలయునా? అయితే యేవిధముగ మార్పు గావలయును?

5. ఉద్యమ మింకను పటుత్వము గలుగునటుల జేయుట కేమైన సలహాల నిచ్చెదరా? (హిందూ).

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి అన్దే సన్ను వారిచే ప్రకటింపబడిన

ఆంధ్ర గంధము లన్నియు

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అన్దే కంపెని వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

బ్రిటిషువారికి భారతీయులపై గల ద్వేషము

భారతీయులు స్కాట్లండు విశ్వవిద్యాలయమునకు రాగూడదు

బ్రిటనులు భారతీయులను వీడినదాది

భారతీయులు బ్రిటనుకు రారు

డాక్టరు హుగ్గింగ్స్ గారు మాడరన్ టిప్టా ఫ్లికట్ ప్రాజెక్టులో బ్రిటన్ దేశమున బ్రిటిషు యుద్ధ్యులకు భారతీయులపై ద్వేషము ప్రబలముగా నున్నదని వ్రాసిరి. బోనుగా రోసారి స్కాట్లండులో నొక ముద్రాధిపతి విశ్వవిద్యాలయమున జేసిరి. "మీరు మా విశ్వవిద్యాలయమునకు రాకుండు" అని యొక గురువు ద్వారా యుద్ధ్యులకు (ప్రాథమిక) నుడివెను. భారతీయు విద్యార్థులకు విద్యాభ్యాస మొనరించుటకు వా రెట్టి నిరోధములను కల్పించుచున్నదియు బోనుగారు వ్రాసినది "మీరు స్కాట్లండు వెళ్లండు జేష్టుకేముల వారిందరును మా భారతీయులను పరిశోధించు యత్నమును జేయు మేమిటికి రావని" యొక భారత యుద్ధ్యులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

* * *

బరోడాలో బందిపోటు

లక్షరూపాయలను హరించుట

బరోడా సంస్థానమున మంకల్పురు గ్రామమునకు 90 మంది బందిపోటుదారులు గ్ర్రములను బంధించి ఎక్కిరచ్చి మధ్యాహ్నము 12 మొదలు సాయంత్రము 5 గంటల వరకు దోచుకొనిరి. వారు లక్షరూపాయల సొత్తును తీసికొని పోయిరి. వారి వాహనము మిగ్గానుకు జయజయ ధ్వను లొనరించిరి. బీదలకు 500 రూపాయల వెలగల బట్టలను దానము చేసిరి. వారి వాయవ్య పట్టుకొని వారికి 5000, బిక్కిలక్కిని కట్టుకొనిన వారికి 100, వారి నందరిని ఆరెట్టుచేయుటలో సహాయము చేయువారికిని వారు 5 ముగ్గులను మున్నపుకు కర్తవ్యము తెలుపు వారికిని 12500 ను ఇచ్చెదమని దొంగలము వారు ప్రకటించిరి.

* * * బొంబాయి గోక్షే విద్యాసంఘము

ఈ సంఘమువారి వార్షిక నివేదికము ప్రకటించబడెను. ఈవర్షమున భవమును స్కూలు చాలయిచ్చింది కలిగినను అభివృద్ధి చాల మెచ్చినది. ఈసంఘముక్రింద చాల విశిష్టాధికారులు కలవు. క్రొత్తగా "న్యాయస్థానములు" అను విద్యాధాన మేర్పరచబడినది. అది లక్షరూపాయలు విలువచేయును. బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి పంచములలో నొక్కడే మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలో నెగ్గెను. ఆక డిపార్టుమెంట్లోనే చదివెను. వీ రొక పారిశ్రామికపాఠశాల నేర్పరచిరి. అచట చాలమంది అభ్యసించుచున్నారు. అచట 10 కలి వర్గములు పని చేయుచున్నవి. వారుగల నెలలలోనే విద్యార్థికి కలిపి పూర్తిగా నేర్పరచును. అన్ని పాఠశాలలలోను బాలికలకు సహకారపు దుకాణములు గలవు అవి వర్తకసాధిని జరుపజుచున్నవి. వాని కలన 1.0-20 వరకున లాభము వచ్చుచున్నది. లాభము ధర్మమునకు వినియోగించుచున్నారు. ఖుల్నా మలబారు సహాయనిధులకు చాలభవము నిచ్చిరి. పాఠశాలలో పత్ర నైతిక విద్యలను గూడ నేర్పుచున్నారు. పాఠశాలల నభివృద్ధి జేయించుటకు భవసహాయ సుకసంఘము.

ఆసియామైసరు విచారణసంఘము

కెమలుపామా తిరస్కరించుట

కాన్స్టాంటిన్ పోల్ 22:— కెమలుపామా గారు ఇస్మితునం దుపర్యసించుచు, ఆసియామైసరునందలి క్రైస్తవులపై దౌర్జన్యములు నొకపరిచినను నేరమును విచారించుటకు మిగిలినదలివా రేర్పాటుచేయు విచారణసంఘమును తిరస్కరించిరి. విచారణసంఘమును నియమించునూడన అక్రమమైనదని యు ప్రభుత్వపాలకులకు భంగ మైనదనియు వాదననడిపెను. సం గ్రామప్రదేశములనుండి విరోధులను తొలగించుచుండుట ఒక దౌర్జన్యమైయెడల అదౌర్జన్యమునకు కారణము ఏదెన్నునందున, ప్రపంచములో కల్ల ప్రదర్శించిన మరయొక రాజధాని నుండునుమృతమే కానగునని పామాగారు నడిపిరి.

నర్ హార్క్యట్ బట్లరుగారి యుద్ధ్యోగము

జహంగీరుబాదు రాజగారి లేఖ

నైజామాద్, జూన్ 23:— బిటరుల పార్టీ వారు, నర్ హార్క్యట్ బట్లరుగారి వరలగవర్గమున నియమించుకొని బయలిడిన యుద్ధ్యోగమున నిరసించుచు జేయుచున్న పనిలను జహంగీరుబాదు రాజా, ఎం. ఎల్. సి, గారు ఖ డించుచు ప్రతికలకు లేఖనంపిరి అందు ఇట్లు వ్రాసిరి.

నర్ హార్క్యట్ బట్లరుగారు గవర్నరు కడవిని ఇంకొక కొన్ని సంకల్పములకు మెచ్చించవలయు నని ప్రత్యేకముగ ఒక భూస్వాములు గారిని కాయ. వారొక్కరే ఈయుద్ధ్యులమును బయలుదేర దీ య లేదు. ఇది అందరకును ఇచ్చమైనపని. ప్రజలందరును ఆమోదించి జేసిన కార్యము లిబాల్ లీగువారు స్వీయ లాభా చేక్షితులై దురుద్దేశముతో బట్లరుగారి యుద్ధ్యోగ పరిమితిని మెచ్చింపరాదని తీర్మానించుటచే ప్రజలందరును బట్లరుగారే యుద్ధ్యోగల యుద్ధ్యోగిని గౌరిం. ఈతీర్మానమును జేసిన లిబరల్ లీగు అసాధారణ సామన్యభయండు ఎవరను ఏకాభిప్రాయముతో లేరు రి గురు కర్మము మాత్రమే ఈసభకు కచ్చిరి. భూస్వాములను, రైతులకుగూడ హార్క్యట్ బట్లరుగారి ఉద్ధ్యోకాలమును మెచ్చించినచాలాభయగనుండును. నూటిమాటికి కిరకానుగ్రయోగమును ముమ్మరముగ సాగించినను మిషజూపి అభ్యంతరమును జూపుచున్నారు. ఈ కిరకానుగ్రయోగము వర్గము లందరు పూర్తికలిమి యనుమతినిచ్చుచే జరిగింది. వాస్తవముగ స్వాతంత్ర్యబుద్ధి వ్యక్తమునబడిగల మామనామృదాబాదు రాజుగారు నివారించకయ్యా ఇంకను కిరకానుగ్రయోగము మితిమీరియుండెడిది. లిబరల్ పార్టీ వారు తమలో ఒకరు అగవర్గము పడవిని అధ్యసించి భూస్వాములను అణగారెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు అందుచేతనే ఈ యభ్యంతరములు అజేపణలు జరుగుచేసెను. తమలో ఒకరు అపడవిని దుడుకుపోయినను క్రొత్త ఇండ్లాడు నుండి ఇంకొకరిని రప్పించినను భూస్వాములను బాధించుటకే ఈ ఆలంకములు.

గాంధీ నిర్బంధదినము.

మద్రాసు జాతీయ-స్వచ్ఛందసేవకులు.

అధికార నివేదికము.

తిరుచిక్కోటి వాలంటీరులు శ్రీమంత యం. యస్. చెట్టిమూర్తి, రామచంద్రయ్య, హరిహర శర్మ, తిరువలూ చార్యురగారల నాయకత్వముక్రింద ఆపేట పీఠులగుండ జాతీయ గీతముల గాడుచు, తిద్వాస్తవ్యులను, అసోషియేషన్ దినముగ పరిగణింప కుసినదిగను, మహాత్ముని స్మారకార్థమై వారందరును కద్దరును పూర్తిగ ధరింపకతనయను ఉద్యోగన జేయుచు తిరిగిరి.

పురుషేట వాలంటీరులు మహాత్ముని పటమును విమానముగా నలంకరించి డోరేగింపుజేసిరి పీఠులగుండ నుత్సవము సాగిపోవుచు పురుషులు కర్పూరవస్త్రముల నిచ్చిరి. వారందరును పూజావిధానములో గలసిరి.

అటులనే రాయపురములోగూడ వాలంటీరులు, మహాత్ముని పటము నూరేగింపు జేసిరి.

మాలై వాలంటీరులు రఫేయడ్డిను గారి నాయకత్వము క్రింద ఉరుదులో జాతీయ గీతముల గాడుచు ఆపేట పీఠులగుండ భవనజేయుచు వర్గిరి.

బార్బిటపురులో గొప్పఉత్సవ ముజరుపబడెను. వాలంటీరులును, ప్రజాసామాన్యమును అందు పాల్గొనిరి ఆ మరక కా వి లా సి సి స భా స భ్యులును, శ్రీమూర్తి ఏ. కుమారస్వామి చెట్టిమూర్తిగారును, నితరులును, భరతమత విగ్రహమును కాగుగ నలంకరించి గొప్ప ఉత్సవమును జేసిరి.

గాంధీ నిర్బంధదిన ప్రకాశస్తావమును స్వరాజ్య పత్రిక ద్వయభాగముగ పాఠులు గుర్తించుచున్నారు. ప్రజ లీమహాద్యులమును తమతమముతో జేయుచున్నారు.

(సం) వి. జయరామయ్య, జెనరలు రైకూంటింగు ఆఫీసరు.

సిడెన్ హంకళాశాల

నూతనభవన ప్రవేశము

బొంబాయి, జూన్ 23:— పూర్వమును భవనమునండి సిడెన్ హంకళాశాలను నూతనముగా మార్చి, తత్పర్యమున మార్గంపై పరంజివీ కర్మా, కాళామర్మిగారు ఈ కాళాశాలను మొదట ప్రాధించిన జె. ఎస్. అయ్య, పూర్వము ఈ కాళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులును నున్న (ప్రిన్సిపాల్) అన్నీగారి ఘన సేవ పొగడిరి. ఈము జేసిన సిఫారసుకాము ఈ కాళాశాల భారతీయుని ప్రధానప్రిన్సిపాల్ గు నియమించినది. వర్తమాన కియు గలసిందిరి. భారతదేశమున కంతెనువాటి క్రి అధికారావృద్ధి కర్మములకు ఈ కాళాశాల అగ్రస్థానము న లంకించుగాక యిరి. ఈ కాళాశాలనుండి కట్టబడిన వెంటనే ఏదోఒక కర్మములను నున్న కర్మ నంపెనమును యభిప్రాయము తప్పనిది. ఏదై న ఒక కర్మ వ హరి ము నందు సామర్థ్యము గడించకలెన్న మొదలనండి చిన్న పని లగాయతు కద్దరింతి పనులకన్న చిక్కలును, సాధనాధుమును నేర్పొన్న గారి ఒక సంఘము కు యాజమాన్యమును గడించుట కష్టమిరి. కర్తవ్యము, తిరింబ భవను కర్మములందు ఎంతి బుద్ధి వంతులు గూడ ప్రతీక్షిం జూపుటకు ఆ నకాళము గలదు అధునిక వారికి నిర్మాణముకు ఇది అవకాశము. భారతదేశము లో కర్మముకు ఆకే ప్రదేశములకల. విద్యార్థులు వర్గక పరిజ్ఞానము గడించువా వీని ఈయోగింకొనలయును.

పాఠశాల బహిష్కరమును గుర్చి అవకాశములు జేసిన భోధనను గూర్చి ప్రసాపించుచు సిడెన్ హంకళాశాల విద్యార్థులు చాల నివాసముతోను వింతలతోడను ప్రవరించి నిమగ్న వాణిశ్యకర్మము గల కర్తవ్యలకలె ప్రవరించి పాఠశాలను బహిష్కరించుట మునిరి. ప్రభుత్వమువారి కళాశాలను చాల ప్రాముఖ్యముగ జూచుచున్నారు. ఈ సుదీర్ఘమున కర్మమువారు ప్రత్యేకముగ ఒకరి ఇండ్లాడుకొని వాణిశ్యకావృద్ధియు "మూలా" ముగ నేర్పించి ఆనన తిరిగి కచ్చిన పినప ఈ కాళాశాలయందు విద్యార్థులకు అవిద్యు గలసిండుటకు సమగ్ధిరి.

నూతనము ప్రవేశోత్సవ సందర్భమున బొంబాయి గవర్నరు గారు తమ యభిప్రాయము ప్రస్తావించి కర్మను ఉపాధ్యాయ కర్మమువారిని కర్మాధ్యక్షులును సుకేత్రాధ్యక్షముగ బలపదానిని పరంజిగారు కథిలో కడివి కిరించిన పినప కర్మముగ నెను.

ఆతంకని గ్రహ ఔషధాలయం

స్థాపితము 1881 సం॥

ఈ ఔషధాలయపు పరిధి వెండిన

ఆ తంకని గ్రహ మాత్రలు

వీటిని నేలించి మేలపొందిన ఆనేకులు పలుమారు విడదక కోరుచున్నాను. గాన ప్రతిఫలము మీరు కూడను పొందవలెను అవట మారోగిక - ప్రస్తుతం. తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరక పంపబడు. మాయొక్క బాలికలకు గాన దయచేసి వ్రాయును.

ఆతంగని గ్రహ ఔషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసి.

మదాసు అందునదరన్ మహారాష్ట్ర రెల్వేకంపెనీ

(లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1922 సం॥రం జూలై నెల మొదటితారీఖు శనివారమునుండి నెం21రు మద్రాసు-బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసెంజరుబండియొక్క కాల పరిమాణము గుంతకల్ రాయచూరుకుమధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము స్వల్పముగా మార్చబడును.

గుంతకల్ నుండి బయలుదేరుట

రాత్రి	గం	నిమిషములు
	8	50
రాయచూరు చేరుట	12	30

దేశీయ వార్తలు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి 144 క్రింద నోటీసు
మాలవ్యా పండితుడు ఆజ్ఞోప్తంపున మొనరించి 5 సారులు పన్యసించుట
మాలవ్యా నెహ్రూ పండితుల సంచారము

రవీంద్రనాథ టాగోరుగారు గాంధీమహాత్ముని అమెరికాలో ప్రకటించుట

దేశబంధు దాసుగారు - కాంగ్రెసునిధానము
కొందరు లేని అభిప్రాయములను దాసుగారి కారోపించుట

భారతీయులపై అంగ్ల వేషముల ద్వేషము

పండిత
మదనమోహన మాలవ్యాగారికి
144 క్రింద నోటీసు

పండిత మాలవ్యాగారు నోటీసును
నిరాకరించి 5 సారులు పన్యసించుట
పండిత మాలవ్యా, పండిత నెహ్రూగారు
సంప్రదించుట

పండిత మాలవ్యాగారు వారణాసి చేరుట

అలహాబాదు, జూన్ 28:

అజంఘునుండి వచ్చినవార్త

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు ఘోరకవుల
పండులనును దుష్కృతించిన కాంతిభంగము కలుగునని తమకు
తోచినందున పండిత మాలవ్యాగారు ఘోరకవులను పండుల
మునం దెచటనుకూడ నుపన్యసి: పండులను ఘోరకవులను జ్ఞా
పేజీ నేటను దోరియకానియా సబుడివిజనలు అఫీసరును 144
న నెన్నుకొంద పండిత మాలవ్యాగారికి నోటీసుల నిచ్చిరి. పం
డిత మాలవ్యాగా రానోటీసులలోని యాజ్ఞల నుల్లంఘించి 5
బహిరంగకథలలో నుపన్యసించిరి.

నెహ్రూ మాలవ్యాపండితులు

పండిత మాలవ్యా, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, వాజ
పేయగారు 23 వ తేదీకి అజంఘునకు వచ్చిరి. 23 వ తేదీ సాయం
కాలము అజంఘులో జరుగు సభ యందు పన్యసిం
చెదరు. కాంగ్రెసు ప్రచారముగల నెహ్రూ
పండితుడు రాష్ట్రమునందు సంచారమును
ప్రారంభించెను. కాశీ బాలియా నగరములందు వేలకొలది ప్రజ
లు నెహ్రూ పండితులకు స్వాగత మొసగిరి. బాలియాలో
జరిగిన మహాభలో మాలవ్యా నెహ్రూపండితు లుపన్యసించిరి.
బాలియాలో ప్రభుత్వోద్యోగులు భారతీయులే యైననుకూడ
నవటనే నిష్పంధభావన /యత్యంతభూముగ నున్నది. జరుగ
కులిన సంస్కరణము హెచ్చుచుంది భారతీయులు ప్రభుత్వో
ద్యోగములు బడయుటగాదు. ప్రజలకు త్రవడి యగు ప్రభుత్వ
మేర్పడుటయే ఆత్మకనకమని వారు నుడివిరి.

వారణాసి కేసుట

23 వ తేదీ వ్రదయమునకు మాలవ్యాపండితుడు వారణాసిని
జేకెను.

* పోలకుగారి యుపన్యాసము

కాశీనగరమునందు హెచ్. ఎస్. ఎల్. పోలకుగారికి
విందు జరిగినది. ఆయిందుకు మాచింతామణిగారు మున్నగు
ప్రముఖులు పలువురువచ్చిరి. అంగ్లభారతదేశవాసు లాండోరు
లను సరిగ తెలిసికొనేక పోవుటవలన నీ యీ రెం దేద్యోగాను
యిట్టి భిన్నాభిప్రాయములు కలిగెను. రెండుదేశములవారిలో
సద్భావములవారు అన్యోన్యత నధికముచేయ ప్రయత్నించు
వో నీ విరోధభావము తొలగకలదు. కెనియాలో భారతీయ
సమన్యమట్టి విదేశములలోని భారతీయులకు సమాన పౌర
సత్వము నిచ్చుటకు కూర్చి అంగ్లేయుల నిహాభిప్రాయము లేల
గలదు. నేను రాజకీయములం గూర్చి ముచ్చటించుటలేదు. నేను
చేరుపనిమీద వచ్చితి నని పోలకుగారు నుడివిరి.

దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారు

తేలుపని విషయములను దేశబంధున
కారోపించుట

అనుమతి గొనకయే యొకపక్షమునకు
నాయకత్వము నొసగుట

(నర్సెంటు - కలకత్తా)

కాంగ్రెసు కలంటిరుగా పనిచేసి ఖిత్తు పొంది కా
గ్రహమున కంపటి కారాగృహవాసకాలాధి నచట గడపి
విడుదల చేయబడి 'భారతమిత్ర' పత్రికా సంపాదకుడు కెలికి
వచ్చెను. ఆతడు కారాగృహమునందును తేలిపెను. ఆ విషయ
ములను కొన్నిటిని మా పత్రికయందు దిదికరకే ప్రకటించితిమి.
దేశబంధుదాసు, మాలావా అబ్దులు కలం అబ్దు, క్యారు
ముందరచక్రవర్తిగారు కారాగృహమునం దెట్లు కాలము
గడుపుచున్నదియు వాత దొక లేఖ యందు వివరించెను.
తన్ను విడుదలచేయగానే ఆతడు దేశబంధు దాసుగారిని సంద
ర్శించి యికవొడట దేశీయులును కాంగ్రెసువారును చేయదగిన
దేదని అడిగెను. "ఈ కారాగృహమునం దుండి నే కెమియును
నిర్ధారణ చేయకలను. నన్ను విడుదలచేసిన పితృబు నేను పరి
స్థితులను గమనించి కర్తవ్యమును నిర్ణయించెదనని, దాసుగారు
నడివిరి. అని ఆతడు మాకు తెలిపెను. ప్రజాసత్తాక వాద
ప్రియుడగు నాయకుడు తేలుపనిన దిదియే యని మేము
గూడ ప్రకటించితిమి. అటుపిమ్మట అసహాయోద్యమమును
గూర్చి యొక నిర్ధారణచుకు వాదమును దాసుగా రంగీకరించి
నట్లును కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో కొందరి కెటులో కనుచిత
మని తోచిన పక్షాని మరల నవలంబించుటకు వాదోభనము
జరుపుటకు దాసుగా రనుమతించినట్లును కొందరు ప్రక
టించ సాగిరి. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానమును
గూర్చి బహిరంగముగ తనసత్తులని తెలుపకుండ కపటనటన
మొనరించుచున్న యొక కలకత్తా పత్రిక కంకరాష్ట్రమున
కాంగ్రెసువర్గసమీకరణము జరుగు నని నూచింప సాహసించి
నది. 1920 పెట్టెంబరులో గాంధీమహాత్ముని ప్రోత్సాహితీయ
మున కాంగ్రెసు మహాసభయం దామోదించి:గట్టియు
నిప్పటికిని దేశమునందలి ముద్రసిద్ధ నాయకులచే నామోదించ
బడినట్టియు విధానమునందు విశ్వాసమును
గోల్పోయిన యొకవర్గమువారు దాసుగారికి నాయకత్వమునంట
గట్టి వాత ఆధారమువలన నట్లు చేయ సాహసించిపో
తేలియుటలేదు. కాంగ్రెసువిధానమునందలి నమ్మకముచే గాక
దేశబంధుదాసుగా రొనరించిన మహాభక్త త్యాగములననే
కంకరాష్ట్ర యంతజనులు కాంగ్రెసువిధానము ననుసరించిరిని
కూడ వారు తెలుపుచున్నారు. మాంబాగూ గారి చే
తెచ్చిపెట్టబడిన కాననసభలో చేటులవలననే కాన్యవిశ్వా
సము సాధ్యమగునని యీ పత్రిక ప్రజలకు బోధింప గడంకుట
మిక్కిలి అక్కజమును కలిగించుచున్నది. ఇది ఎట్టి దివ్య
బోధితమ భగవోకాశ్రయ పక్షానమున కలిగినో మే మెరుంగ
కున్నాము. దేశబంధుదాసుగారు తరసాలయం దుండ
గ నే యీ రీతిని వారి నొక పద్ధతికి బద్ధు
ల చేయుట కడుగడువ న్యాయము. తా నేమియు నిర్ధారణ
చేయకల పని భారతమిత్ర పత్రికా సంపాదకుడు దాసుగారు
తేలిపి ఆత్మలృపకాలమే యైనది. కాంగ్రెసువర్గమునం దేశభావము
కలుగకలే నని యీ పత్రిక వ్రాయుచున్నది గాని క్రొత్తకత్తుల
కేర్పరులుట కలనను విభాగవిధానముల కల్పించుట కలనను
అది నెరవేరు.

గాంధీ మహాత్ముని పలుకుబడి

రవీంద్రనాథ టాగోరుగారి అభిప్రాయము

అమెరికా దేశముందు జరిగినవిషయము
(నర్సెంటు కలకత్తా)

గాంధీ మహాత్ముడు అధ్యాత్మికక్తి పుష్కలముగ
నున్నది. స్వార్థత్యాగులలో వాత డగ్రాణ్యము. చాలవంది
నాయకులు ఏవో ఒకకోరితో ఏవో కొన్ని త్యాగముల నొన
రించెదరు. అది అధికలాభము నొనంగు వ్యాపారమున భవము
పెట్టుబడి పెట్టుటకంటిది. గాంధీగారిచందము చేత. మోద్యా
మునం చాత దేసమానుడు. ఆతని జీవితమే త్యాగమాలము,
ఆతడు ఆత్మత్యాగమునే చేసెను.

ఆతనికి అధికారము,పదవి, విశ్వోక్తి, కీర్తి, షేరు, ప్రతి
ష్ఠ మున్నగు వేరుయెడను కాంక్షలేదు. అఖిలభారతసామాజ్య
సంహితయు నధిష్ఠింపుచు ఆతని కోరికవో వాడు తృణీకార
ముతో నిరాకరించును గాని అధరణముల పెల్ల విక్రయించి
అధనమును వీరలకు పంచిపెట్టును.

అమెరికాలోనన్న భవంతయు నిర్వేదమనినను మానక
సంఘభివృద్ధికి దానిని వినియోగించుట కనుమతించిన వారిడు
దానినిగొను నేగాని తనకొక కొకదమ్ముడినైన తాడును.

ఆతని ఆత్మ నిగంతరమును పరులకు తోడ్పడుటకే ఆతని
పడుచుండునుగాని అందుల కెట్టిప్రతిఫలము నపేక్షింపడు. కుండ
నములనైన నంగీకరింపడు. ఇదతీతమోక్తి లవమాత్రమైలేదు
నే నాని బాగుగా నెరుంగుదును.

గాంధీగారు బోల్షావలోని మాపాతకాలకు వచ్చి
కొంతకాలము మాతోగూడ నుండెను. ఆతడు కేరలము నిగ్గును
శ్వభావుడగుటచే ఆతనిత్యాగము మరింత ఆవ్రణచార మగు
చున్నది.

సమ్రాట్టులు, మహారాజులు, ఖింగులు,పర్షిలు, కారా
గృహవాసములు, కఠినదండలు, అకమాములు, అపకృతులుకడ
కు మరణమైననుగూడ గాంధీ మహాత్మునినుమంతయొం చరింప
జేయకలవు.

ఆతడు జీవన్ముక్తుడు.

ఎకలైన నాగొంతు పిసికిన నేను సహాయార్థ ముక్రం
దన మొనరింతునుగాని గాంధీగారు నోప మెదల్చుడు. గొంతు
కొక్కువాని జూచినట్లును, మరణమే కిటసింపిన మందహాసము
తోనే జీవముల త్యజించును.

ఆతడు సౌమ్యగర్భమునను అమానుకతను పరిజిల్లలను
మించియుండును. ఆతడు సత్వైక్యరతుడు. మానవసంఘమునం దా
తినిగల ప్రేమ మపార మశ్శోధికము. ఏనుక్రీస్తునం దెట్టిభావముం
దెసో అట్టిభావమే మహాత్మునందున్నది. వా కలిగితో పరిచయ
ము హెచ్చినకొలదియు వా కాలనినై అనురాగము హెచ్చిరి.
ప్రపంచభావిభాగ్యనిర్ణయమునం దీ మహాపురుషుడు ప్రధాననా
యకత్వము వహింపకలదని నేను చేరుక చెప్పుట కనకరమని
టాగోరుగారు నుడివిరి.

ఆట్టి మహాత్ముని చరిత్రమును ప్రపంచవాసు లందరును
బాగుగా నెరుంగదలను. మీరును బద్విభాగ్యులులే గదా.
మీగారతనిచరిత్రమును ప్రపంచమున కేల పెల్లడిచేయరాదని ప్రోత
ప్రక్షించెను.

నేనెట్లతని చరిత్రమును పెల్లకింపజాలుదును? కష్టావ
పూర్వకులు వాతని ఆత్మప్రకాశముతో పోల్చిన నే నెరులకును
కొరగాను. సహజముగ మహాసభావులగు వారి మహిమ నితర
తెల్లు పెంపొందింపకలరు. వారిమహిమను గ్రహించుటకు ప్రపం
చమున కర్హకలిగినపుడు వారు తమ మహిమలకు జగద్విదిత
విభాగ్యులు లగుదురు. అటులే కాలము పకన్యమైపుకు ప్రపంచ
మనకు గాంధీమహాత్ముని చరిత్రము విదితము కాగలదు. గాంధీ
మహాత్ముని ప్రేమాస్వాతంత్ర్య సోదరభావములను పెంపొం
దించు వానిని సందేశమును ప్రపంచము గ్రహించుట కర్హకరము.
ప్రాచ్యదేశపు ఆత్మకు గాంధీమహాత్ముడే అర్హుడగు నగ్నా
యూర్తి. సహజముగ మాపు దాఫ్తక బలసంపన్నుడు. ఆతడు
వైశికాధ్యాత్మికాభివృద్ధికో న్నధికొందును. ద్వేషవివాదన
సంకల్పముతో తప్పక ఆత్మకును శరీరమునకును గూడ వివాదన
మును కలిగించుకొను నని గాంధీమహాత్ము డుచ్చవ్యవహున
పహేతుకముగ ధుర పరుచున్నా డని విశ్వభారత మహాకవి
రవీంద్రటాగోరుగారు నుడివిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేది

శనివారము

గతించిన సర్ హెన్రీ విల్సన్ గారు

ఫీల్డ్ మార్షల్ సర్ హెన్రీ విల్సన్ గారిని, ఐర్లెండు యువకు లిరువురు లండను నగరమున వధించినవార్త, విదేశీతంత్రీవార్తలలో గాన నగును. సుప్రసిద్ధులగు విల్సన్ గారి బలవన్మరణము ఎల్లరకును విపాదము గలిగించకమానను. హంతకులు రిపబ్లికను సైన్యమున జేరినవారని తెలియుచున్నది. ఆల్స్టరులో గడచిన లక్షకముగనున్న సమయమున ఇట్టి హత్య జరుగుటవలన క్యాబిలెట్ కును, ప్రాప్తయ్యెంటుకును విరోధములను ప్రబలుట కవకాశము గలదు. దక్షిణ ఐర్లెండుభాగమునంద, ఎన్నిక లిపుడు దాదాపుగ పూర్తియైనవి. డిసెంబరా పక్షమువా రోడిపోయిరి. ఆంగ్ల ఐరిష్టు బడంబడికను సమర్థించెడి మైకేలు కాలిన్సు, గ్రీకుపక్షమునకు విజయము గలిగినది. ఇందువలన, ఐర్లెండు సమస్య ఇంగ్లండునకును ఐర్లెండునకును అనుకూలముగ పరిష్కారమగుట కవకాశము గలదు. ఇట్టి సందిగ్ధ తరుణమున విల్సన్ గారి మరణము తటస్థించుటచే, ఐర్లెండు వ్యవహారము పరిష్కారము గాకుండుటకు తంటాలుపడుచున్న వారి కెక్కుడు బలము కలుగ వచ్చును. ఆల్స్టరుపక్షపాతులు చెలరేగుటకు వీలగును. సర్ హెన్రీ విల్సన్ గారు సైనికులుగ కడు ప్రసిద్ధిపొందిరి. సంగ్రామమునందు ఆహవకౌశల్యమును గనుబడిచిరి. ఫీల్డ్ మార్షల్ పదవిని వహించిరి. నూతనముగ నిర్మింపబడిన ఆల్స్టరు పార్లమెంటునందు వీరు సభ్యులైరి. ఈ సభవా రిటీవల విల్సన్ గారికి ఆల్స్టరుసంరక్షణభార్యత నొసగిరి. వీరు మొదటినుండియు ఆల్స్టరుపక్షాభిమానులు. ఐర్లెండు స్వాతంత్ర్యమునకు విముఖులు. అందుచే రిపబ్లికను పక్షమువారికి వీరిపై ద్వేష ముండుట సహజము. ఇందుకు దోడుగ వీరు ఆల్స్టరు సంరక్షణకు బూని రిపబ్లికను సైనికులపై దాడివెడలుటచే, ద్వేషము మరింత పెచ్చియుండును. వీరి బలవన్మరణమున కిది కారణమైయుండును. ఐర్లెండు సమస్య గూర్చి వీరి యభిప్రాయము తెలులున్నను, ఘోర మగు నిట్టి హత్య అన్నిపక్షములవారికిని దిగ్భ్రమగలిగించుట వింతగాదు.

హత్యవార్త తెలియగానే, కామన్సునభ్యంతరము ముదయించెను. లాయడుజార్జి, ఛేంబర్లెన్, ఆస్క్విత్తు, చర్చిల్లు గార్లు, శోకపరవశు లయిరి. వేల్సు యువరాజుగారి గౌరవార్థము సార్వభౌము డీయడలచిన విందు ఇందుమూలమున నాపి వేయబడెను. సింఘీనునాయకు డగు గ్రీఫిత్సుగారు, రూటర్ ఫ్రెన్చిస్ తో సీవిషయమై ముచ్చటించుచు రాజకీయప్రత్యర్థిని వధించుట నాగరక ప్రభుత్వ లక్షణము గా దనియు, సర్ హెన్రీ విల్సన్ గారి రాజకీయాభిప్రాయములు ఐర్లెండు ప్రజలలో నధిక సంఖ్యాకుల అభిప్రాయములకు భిన్నములయినను, ఇట్టి అరాజక కృత్యమును పలువురు నిరసించెదరనియు, బలికిరి. గ్రీఫిత్సు గారి సమయమున హత్య నింద్య మని పలుకుట మిగుల సంభావ్యము. గ్రీఫిత్సు పక్షమువారు రహస్యహత్యల నేమాత్రము ఆమోదింప రని వెల్లడి యగుచున్నది. గ్రీఫిత్సుగారి ప్రతిపాదనము, ఐర్లెండు సమస్య పరి

ష్కారమునకుగల ఆటంకమును దొలగజేయునని తలచెదము. కామన్సునభ్యంతరము, ప్రభువుల సభ యందును, విల్సన్ గారిమరణము గూర్చి విచారము సూచించబడెను. ఆల్స్టరు పార్లమెంటు సభ యందు, అధ్యక్షులగు సర్ జేమ్సు క్రెయిగుగారు విల్సన్ గారి గుణగణములను నుతించిరి. ఫ్రెంచి సైన్యాధ్యక్షు డగు మార్షల్ ఫాష్ గారి వార్తను వివరించే విల్సన్ గారి సైనికలక్షణములను పొగడిరి. ఖనన కర్మకు, ఫ్రెంచి సేనాధిపతి స్వయముగ నేతెంచునని తెలియుచున్నది. డబ్లిను నగరమునందు గూడ, హత్యవార్త విపాదము గలుగజేసెనని టైపుప్రతిక విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. అన్ని పక్షములవారును, తమ విచారమును చూపియుండుటచే, ఆల్స్టరుపక్షమువా రీ విషయము నింతటితో మరచి పగసాధింపకుండుట శ్రేయస్కరముగ నుండును. ప్రాతవాసన లింకను వెంటాడుటచే, ఇట్టి ఘోరసంఘటనములు ఆగిపోలేదు. పరస్పర సహనమువలనను, సుహృద్భావమువలనను, పరిస్థితులు చక్కబడును. ప్రాత మనఃస్ఫర్ధలను, వైషమ్యములను తొలగిపోవును. ఇట్టి హత్యల కెడములేకుండునటుల పాటుబడుట ఐర్లెండుప్రముఖుల ధర్మము. ఇవి మరల ప్రబలమగునని, శాంతిస్థాపనము కలలోని వార్త యగును.

ఐర్లెండు సమస్య వెంటనే పరిష్కార మైనగాని, ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగిపోవను. ఇందుకొరకు, ఇంగ్లండు విశేషశ్రద్ధ వహించుట ముఖ్యవసరము. ఐర్లెండుసమస్య పరిష్కారముగాకుండు, ఈసమయమున ఆటంకము గలిగించెడివారెవరయినను ద్రోహు లగుదురు. ఆటంకముల గలిగించుటకు, విశేషము కష్ట మవసరము లేదు. ఏమాత్రము అడ్డుగలిగించినను, ఐర్లెండువ్యవహారము స్తంభించును. విషమస్థితినుండి ఐర్లెండునుతప్పించి ఐర్లెండు ఇంగ్లండుల కొకవంకను, ఆల్స్టరు సింఘీనుభాగముల కింకొక వంకను పాత్తు గుదుర్చుటయే మిగుల కష్టమగుకార్యము. ఈకార్యమును సాధించుటకు, అన్ని పక్షములవారును సమరసభావముతో బని చేయవలసియుండును. ప్రతిసంఘటనమునకును బెడరుటచేగాని, కలవరపడుటచేగాని లాభము గలుగదు. విల్సన్ గారి మరణమువలన, ఐర్లెండుసమస్యను వెంటనే పరిష్కరించి నిర్ధారణజేయవలసిన యగత్యము పరిస్పృట మగుచున్నది. ఆలస్య మమృతం విష మను సూక్తి, ఈ వ్యవహారమున కెంతయు వర్తించును. విల్సన్ గారు తమ మరణమునకు పూర్వము లివరూపులు స్త్రీబుష్టేషనులో యుద్ధజ్ఞాపకచిహ్నము నొకదానిని బహిరంగపరుచుచు, సైనికులు తమకుగలిగిన నష్టములనే లాభములుగ పరిగణించి రనియు, గొప్పధర్మముకొర కెవరు తమ ప్రాణముల నర్పింతురోవారినే ప్రజలు విశేషముగ ప్రేమించి గౌరవించెదరనియు, నుడివియుండిరి. ఈ వాక్యముల నుచ్చరించిన కొలదిసేపటిలోనే, తాము ప్రాణముల గోల్పోవలసియుండు నని, విల్సన్ గారు రూపించియుండరు. విల్సన్ గారిహత్య, పాశ్చాత్యపద్ధతులకు నిదర్శన మగుచున్నది. తమ ఉద్దేశము నెరవేరుటకు, అవలంబింపదగిన సాధనములగూర్చి పాశ్చాత్యు లంతగ విచారించుటలేదు. పశుబలమే ఉత్కృష్టసాధనమని వారు నమ్ముటచే, నిట్టియనరములు గలుగుచున్నవి.

శత్రువులను జయించుటకు, ప్రేమయు త్యాగమును, ఫలప్రదములగు సాధనములను సత్వమును, గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసెను. సత్వ, అహింసామార్గములనుమాత్ర మవలంబించి గమ్యస్థానము జేరవలెనని మహాత్ముడు భారతీయుల నాదేశించెను. భారతీయు లవలంబించెడిమార్గము,

ప్రపంచమునకంతకును మార్గదర్శకమగునని, మహాత్మునికి నమ్మకముగలదు. భారతవర్షపు విజయమనిన ధర్మమునకు విజయమే. మహాత్ముని యువదేశము ననుసరించి, భారతీయులు త్యాగ, అహింసావ్రతముల ననుష్ఠించుచున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధికి ధర్మమునే సాధనముగ నైకొనుచున్నారు. చార్లన్యమువంకకు బోవక, శాంతముగ మెలగుచున్నారు. గమ్యస్థానము జేరువరకు, వారివిధముననే ప్రవర్తించుచో ఇతరదేశములు సయితము వీరి మార్గము ననుసరింపకమానవు. రాజకీయ హత్యలును, దుష్టసంగ్రామములును, రూపుమాయ గలవు. ఇట్టిఫలితము చేకూరుటకు, హృదయము పరిపక్వము గావలయును. దృష్టిపథము మార్పుజెందవలెను. చార్లన్యమును ప్రజలు సాధనముగ నంగీకరించి, శాంతిస్థాపనముకొర కెంత ప్రయత్నించినను విజయముగలుగుట దుర్లభము. సర్ హెన్రీ విల్సన్ గారి రాజకీయాభిప్రాయము తెలులున్నను, డెయిలీ మెయిల్ పత్రికా ప్రతినిధిలో పాల్గొన్న మాంజేటునుగూర్చియు, తుర్కీ సమస్యగూర్చియు విల్సన్ గారిటీవల చెలిసిన యభిప్రాయములు, సరసమనియు, నిజసందర్భముల కనుగుణ మనియు, గ్రహింపవచ్చును. వీరి యభిప్రాయములతో దూరదృష్టిగల వారెల్లరును అందు ముఖ్యముగ భారతీయులును ఓకీభవింపగలరు. పాల్గొన్నలో యూధులను, ఆసియామయినరులో గ్రీకులను అభిమానించెడి పద్ధతి మిగుల హానికరమని, విల్సన్ గారు స్పష్టపరచియుండిరి. అరబ్బులు యూధులను హింసింపకుండుటకు, బ్రిటీషుసైనికులు పాల్గొన్నలోనుండుటయవసరమయ్యెను. బ్రిటీషుసైనికుల అండజూచుకొని యూధులక్కడ నివాస మేర్పరుచుకొనిరి. బ్రిటీషుసైనికులు పాల్గొన్ననును విడనాడుచో, యూధులును దానిని విడనాడవలసినవచ్చును. పాల్గొన్న వ్యవహారము నిట్టి సందిగ్ధస్థితిలో నుంచుట భావ్యముగ లేదనియు, పాల్గొన్ననుండి బ్రిటీషువారి సమయమున లేచినవచ్చుటయే భావ్య మనియు, విల్సన్ గారు స్పష్టముగ ప్రతిపాదించియుండిరి.

పాల్గొన్ననుండును తుర్కీయందును, లాయడు జార్జి గారు తప్పుదోవ ద్రొక్కిరనియు, తుర్కీవారిని సమాధానపరుచుకొననియడల పాల్గొన్ననుండుగాని మెసపొటేమియాయందు గాని, హిందూదేశము నందుగాని, శాంతిని నెలకొల్పుటకు వీలుండదనియు, విల్సన్ గారు సూచించిరి. పాల్గొన్నలో 30 లక్షల సవరనులును కాన్స్టాంటినోపిలులో ముప్పదిలక్షల సవరనులును, మెసపొటేమియాలో కోటిసవరనులును ఖర్చుగుచున్నవి. పాల్గొన్నలోను, మెసపొటేమియాలోను మిలిటరీ విఠ్చు ఎదుర్కొనుచున్నదనియు, లాయడు జార్జి గారు తమ మార్గములను విడనాడనిచో సామ్రాజ్యమునకు భంగము కలుగుననియు, విల్సన్ గారు చెలిపిరి. విల్సన్ గారి మరణమువలన విచారమున మునిగియున్న లాయడు జార్జి ప్రభృతులు, వారొసగిన హితమును విని తుర్కీ సమస్యను పరిష్కరించెదరా? విల్సన్ గారి యెడ నిజగౌరవమును చూపుటకు, వారి కిదియే ఫలప్రదమగు మార్గము.

వాక్వాతంత్ర్యము

వాక్వాతంత్ర్యమును తొలగించుటకు, క్రిమి నలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 144 శెక్షను నెటుల యుపయోగించున్నారో కనుగొనుచో, నిర్బంధముల తీవ్రత గోచరించును. 144-వ శెక్షను, రాజకీయాందోళనము నాపివైచుట కుపయోగపడు నని నిర్ధారణకర్తలు కలనయినను తలచియుండరు. శాంతికి భంగము కలిగించు నను మిషతో నెట్టి

స్థానిక వార్తలు

విద్యార్థివృద్ధిపన్ను:— మద్రాసు కార్మికముల వారు నూదించినట్లు విద్యార్థివృద్ధిపన్ను వేయుటకు విద్యార్థి భాగముగ్రాహక, అందులను విద్యార్థివృద్ధిపన్ను వేయుటకును చెడగొట్టుగావునను, దానిమధ్యోద్దేశమును పొందుటయు గావునను అంగీకరింపలేదు.

స్థానిక చట్టము:— ప్రతిస్థానిక చట్టము, 1 మొదలు 4 భాగములలో నిర్ణయించిన ఛాతరులయందు, ఆచట నియోగింపబడిన మనుష్యులపైరెక్క జెల్లుకోజువారి రిజిస్టరు యొక్క జాబితాలో సరిగా నుంచవలె నని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము చేసిరి. ప్రతిస్థానిక చట్టమును ప్రారంభించుటకు ముందు రిజిస్టరులో పేర్లను వ్రాయవలయును అది పదిగంటలలో యింక స్పష్టమును తయారుగ నుండవలయును. (ప్రచురణసంఘము)

బదరీనాథ్ యాత్రికులకు పాచ్చరిక:— సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు రీడింగ్ ప్రకటనమును జూను 1 వ తేదీన గావించిరి:— ఇదివరలో నీ విషయము కొన్ని ప్రకటనలు గావించబడినవి. ఇప్పుడుగూడ మార్చిలో కర్నూలు లోకపావులచేత గార్యాలయము భాజనభాగ్యములు తక్కువై పోయిన వని బదరీనాథ్ యాత్రికుల లాభముకొరకు మరల తెలుపబడినది. యాత్రోద్దేశముల తమ యాత్రను మరొకసంవత్సరము మార్చికోనవచ్చును. ఈ పాచ్చరికను త్రోసిపుచ్చి వచ్చువారలు అన్నిముతక మాడవలసినవచ్చును. యాత్రికులను లక్ష్యము జాలాలో అపేక్షించవలసిన యవసరముగూడ నుండవచ్చును. (ప్రకటన సంఘము)

అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘము, జెనీవా:— రావుబహదూరు యస్. కే. నుండరాచాహుగారిని జెనీవా అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘమునందు నియమించుటకు గూర్చి కొన్ని అపోహలు యింకను గావించుచున్నవి. అసలవిషయమిట్లు:— అంతర్జాతీయ కార్మికకార్యాలయపు డైరెక్టరుగారు యూరప్ను, జెనీవాలో తమ నిబ్బందిలోనికి భారతదేశానికి నియమింపవలసినదిగా యిండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రావుబహదూరు యస్. కే. నుండరాచాహుగారిని యం.పి. నియమించిరి. ఆయన స్వేచ్ఛియియు పనిని మౌనము చేయుచున్నాడు. ఆయన ఖర్చుతయ్యును యూరోపు ప్రయాణిపు ఖర్చును గూడ అంతర్జాతీయ కార్యాలయమువారే భరించెదరు. (ప్రచురణసంఘము)

డాక్టరు ఆనీబెసెంట్:— డాక్టరు ఆనీబెసెంట్ గారు నిన్న ఉదయం సిలోను బోటుమెయిలులో నైదావేట రెయిల్వే స్టేషనులో దిగి అడయారుకు మోటారులో వెళ్లిరి.

పిదప 'మ్యూయిండియా' ఆఫీసులో తమ భావికర్త క్యమును గూర్చి మాటాడుచు, ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లకముందు ఒక మార్గము నాలాచించు కొంటినని యా, యిప్పుడు దానినాచరణలో పెట్టెదనని యా విశేషముగూడ నుడివిరి. వచ్చేనెలలో భారతదేశము వాంఛించుచున్న సాంకేతికవ్యవస్థమును సమకూర్చుటకు సరియైన మార్గమును నిర్ణయించెదనని ఆయన మాటలుమును దెల్పెను. ఆ విషయముల గూర్చి హిందూదేశములో వివిధభాగములకు వెళ్లి యుపన్యసించెద ననియు, ఆయితే వార్తాపత్రికయే యెక్కువ పరిశ్రమననియు ఆయనవల్లెను. అందులకు దేశభక్తుల సహకార మావశ్యకము. అందులను గలసి దేశస్వాతంత్ర్యమునకు పని చేయుదురని, భారతదేశము ప్రపంచములో నొకస్వాతంత్ర్య జాతియగు నుత్కృష్టతను బడయును. ఆమెగారు యిండియాకు తిరిగవచ్చు భాగ్యముబట్టి గావున మరల తమవాంఛితకార్యమును ద్విగుణితకృత్యోత్సాహముతో సల్పెదననిచెప్పెను. (వార్తాధ్యక్షులు)

ఇండియన్ రెజిస్ట్రేటివు ఎన్సంబ్లీ

ప్రభుత్వనియమిత సభ్యుల రాజీనామా:— డి. బి. సి. కృష్ణస్వామి రావుగారును, జి. కె. ఎస్. కృష్ణాచారిగారు ప్రభుత్వమువారిచే ఇండియన్ రెజిస్ట్రేటివు ఎన్సంబ్లీకి సభ్యులుగ పేర్కొనబడియుండిరి. వీరివురుగు తమ సభ్యత్వపదవులకు రాజీనామానిచ్చిరి. స్టేటుకృషిని సభ్యులు మా. పి. వి. మేహరాగారు గూడ తమసభ్యత్వమును వదిలికొనిరి.

మితవాదులను నిరసించుట:— సంయుక్త రాష్ట్రములలోని భూస్వాములు లిబరలుపక్షమువారిని సంయతమునించుచున్నారు. సంయుక్తరాష్ట్రములలో, సర్. హార్కోర్ట్ బట్లరు గారి పరిపాలనము ప్రజలకు రంజకముగ లేదనుట, తెలిసినవిషయమే. ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుటకు వీరవలంబించిన తీవ్రనిర్బంధములు మితవాదులకు సంయతము వెగటుగదోచెను. విభజించి పాలింపుడను న్యాయమును, వీరవలంబించి జమిందారులగు భూస్వాములను అభిమానించి రయితులను బాధింపదొడంగిరి. భూస్వాముల ప్రతినిధుల పలుకుబడియు, అధికారమును విస్తరించెను. అయోధ్య బాడుగ బిల్లుగూర్చి ఈమధ్య జరిగిన చర్చను, ప్రజలలో నిండువలన గలిగిన యసంతృప్తిని వివరింపబని లేదు. లిబరలుపక్షమువారు సంయతము, రయితులపక్షమును బూని శాసనసభలో వాదించి విఫలమనోరథులయిరి. సాధారణముగ రాష్ట్రమున కత్యంతమహాంపకారము గావించిన గాని, గవర్నరుల పరిపాలనాకాలమును విస్తరింపజేయవలె నని కోరెరు. ప్రజల కయిష్టుడయిన గవర్నరుగారి కాలపరిమితిని విస్తరింపవలెనని కోరుట అసహజము. ప్రజాభీష్టమునకు వ్యతిరేకము గ, సంయుక్తరాష్ట్రములభూస్వాములు గొందరు బట్లరు గారి పరిపాలనాకాలమును విస్తరింపజేయవలె నని కోరుచున్నారు. ఈప్రయత్నము లిబరలుపక్షము వారికిగూడ కష్టముగదోచి, వారు దీనిని నిరసించిరి. లిబరలుపక్షమువారి యభిప్రాయప్రకటనము, భూస్వాములకు కొందరు అగ్రహమును పురికొల్పెను. శాసనసభ్యులగు జిహంగిరాబాద్ రాజుగారు ప్రతికల కొకలేఖను పంపుచు, లిబరలుపక్షమువారి చర్యను నిరసించిరి. లిబరలులీగువారు కావించిన తీర్మానములు, అక్రమములని, నిందించిరి. వీరు మరియొక సంగతినిగూడ దెలుపుచున్నారు. సర్. హార్కోర్ట్ బట్లరుగారు నిర్బంధవిధానము నవలంబించినచో, లిబరలుపక్షపు మంత్రుల యంగీకారము, తోడనే కొనసాగించియుండిరి. అందుచే లిబరలు మంత్రులుగూడ, నిర్బంధవిధానమునకు బాధ్యత వహింపవలసియుండును. ఈ బాధ్యతనుండి మితవాదులు తప్పుకొనజాలరు. మంత్రులుగూడ ప్రభుత్వమునందు భాగస్వాములే. ప్రభుత్వ మంత్రులచేతను, ప్రస్తుత నిర్బంధ విధానము కొనసాగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, అధికారవర్గముపై మాత్రము బాధ్యతను మోపి మితవాదులు వైదొలగజాలరు. అందుచే, వీరు కేవలము అటునిటు గాక మెలగినంతమాత్రమున లాభము లేదు. సహకారపు బాధ్యతలను వీరు గూడ మోయవలసియుండును. మితవాదులు తమలోపము నికనయినను గ్రహించి నిర్బంధవిధానమును ప్రతిఘటించినగాని, లాభముండదు. భూస్వాములను అడగద్రొక్కుటయే మితవాదుల యుద్దేశమని, జిహంగిరాబాదు రాజుగారు అపనింద మోపుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ఆకును అందని పోకను పొందనిస్థితిలో లిబరలుపక్షమువారు రెంతకాలము నిలువగలుగుదురో చూడవలయును.

పరాజయము

కామయ్యసభయొక్క స్టాండింగుమిటీలో, ఆర్థికసంబంధముగు సవరణవిషయమున, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రోడిపోయిరి. ఇట్టి పరాజయములు ఒకటివెంట ఒకటి గలుగుచుండగ, లాయరుజార్జి ప్రభుత్వమువారు ఎటులెటులో సరిపెట్టుకొని, తమ స్థానమును విడువకుండుట ఆంగ్ల దేశచారిత్రము నందు అనూనముగ నున్నది.

యల్లనయినను ప్రకటింపవచ్చును. ఈమే మేజిస్ట్రేటు తెలుపదలచిన నటులనే జరుగలా, ఆర్డరుసంరక్షణము ఇందుకింద పరిణమి. లా, గ్డరు పదములకు వివరీతార్థము సంభవది. నిని రక్షించుటకుగాను, తీవ్ర నిర్బంధము వింపబడుచున్నది. ప్రత్యేకనిర్బంధ శాసనమోబనిలేదు. కాలెటుఅక్టర్ రద్దయిన నేమి, గ్డర్ రద్దయిననేమి? వీరికన్నను, మామూలుమలే ఎక్కుడు బాగుగుచుపయోగమున్నవి. పరిపాలనాపద్ధతి మారవలయును, శాసనములు మారి ప్రయోజనముండదు. పాలనము ప్రజాభిమతముగ జరుగనంత వరకుకుశవిధానము యభేచ్ఛగ నడుచుచునే యు. ఎంతటిమంచి శాసనముల నయినను, వక్రముగ యోగింపవలగును. పండితమదనమోహన మ్యాగారు కొలదికాలముక్రిందివరకు, అధికారి విశ్వాసపాత్రులుగనుండిరి. రాజప్రతినిధి గావారితో తరుచుగ సంప్రతించుచుండిరి. వారి గౌరవమును రీడింగ్ ప్రభువుగారు ఒహిరంగములించియుండిరి. హిందూవిశ్వవిద్యాలయము పూరు చేసినసేవ, యవరాజుగారి మన్ననకు పాముయ్యెను. మాలవ్యాగారిని అన్నిపక్షముల వారు ఎటుల గౌరవించుచున్నారో అందరెరిగినవిషయమే. ఎల్లర ప్రేమను చూరగొనుటకు, మాలవ్యాగారి నిష్కల్మషచారిత్రము, స్వార్థత్యగ్య, సాధువర్తనము, నిరాడంబరజీవితము, పరమ శాసనములతో గూడిన సుగుణపుంజమే ముఖ్య గణము. ఇట్టివారు, మహాత్ముడుపడేశించిన స్వాధికార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు సమర్థులంతమాత్రమున, బాధ్యత లేనివారగుదురా? ల్లరులను పురికొల్పి శాంతికి భంగము కలిగించెడి రగుదురా? మాలవ్యాగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బోధింప మొదలిడగనే అధికారుల అగ్రహమునకు గురియయిరి. వీరి సభలను అధికారులు నిషేధింప మొదలిడిరి. గోరక్షణపురపు జిల్లాలో, గోరక్షణపురమునకు వెలుపల నెక్కడను ఉపన్యసించగూడదని, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు పండితమాలవ్యాగారికి 144 శెక్సుక్రింద నిషేధాజ్ఞను పంపిరి. కారణ మేమి? వీరియుపన్యాసములు శాంతికి భంగముకలిగించునను మామూలు కారణమే! అధికారులకు వ్యతిరేకాభిప్రాయములను తెలిపెడివారెల్లరు శాంతికి భంగము కలిగించెడివారగుచున్నారు. ఆహింసయే మూలాధారమని బోధించుచున్నను, శాంతికి భంగము కలుగునని మేజిస్ట్రేటుల యుద్దేశము. మాలవ్యాగారి వంటివారే శాంతికి భంగము కలిగించుచుండ, తక్కుంగల వారి సంగతి జెప్పువేల? ఇట్టి యుత్తరువులు శాసనవిరుద్ధములు గావా? న్యాయవిరుద్ధములుగావా? అత్యంతసహనము గలిగిన మాలవ్యాగారు సంయతము, ఇట్టి అవ్యక్తపు టుత్తరువులను సహింపజాలకబోయిరి. ఈ యుత్తరువుల నతిక్రమించుచు మాలవ్యాగారు అయిదు ప్రదేశములందు సభల గావించినట్లు అసాధ్యమేమిట తంతివార్త దెలుపుచున్నది. ఆత్మగౌరవము గలవారు తీవ్రమగు జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధమునకు ఎంతకాలము కట్టుపడి యుండిగలరు? ప్రజల స్వాతంత్ర్యముల కిట్టి తీక్షణ భంగము కలుగుచున్న సమయమున నయినను, మితవాదులు చలనము జూపరా? నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునకు చేయూత నొసగరా? సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై అర్పణ గావింపరా? తీవ్ర నిర్బంధవిధానము, అన్నిపక్షములవారిని ఏకముఖమునకు దెచ్చుటకు తోడ్పడునని, అది మిగుల ప్రయోజనకారి యగును.

కైఫియత్ రాబుల్ కైదు ముకంబ్ సిద్ధి వైఫియత్ బాంకు
(ఆసిస్టెంట్ డివిజన్ ఆఫ్ ట్రేడింగ్) మొదలగు వారు జూన్ 18, 1935.
తేదీని కురుసాన నందు హత్య మొనర్చుచుండి.

దుందుభినామ సలిరం జ్యేష్ఠ బి|| ౧౪, శనివారము

శ్రీరాధారామము; శ్రీనాథునికి దానితోనున్న సంబంధము*

బండ్లారు తమ్మయ్య గారు

(1922 వ జూన్ 17వ తేది తరువాయి)

న|| అప్పుడు కాలకుద్ది విమర్శించి మైత్రావణుండు పరాశరనుతున కిట్లనియె.

- గీ|| గార్గ్యశిష్యాంతమత ముమకాలకలన శకున మూనుట యది బృహస్పతిమతంబు విశజనవాక్య మరయంక స్థూపతము సర్వసిద్ధాంత వభిజత్తు-సమ్మతమగు|| (ఆ 3, ప 41)
గీ|| ఆసురపురములు సాధించె సంధికారి యచర పాథోధి వాఙ్మయించి రమరసరలు దివ్యసింహాసనం బెక్కి దివిజభర్త సిద్ధ మధ్యాన్న వేళాభిజత్తుండ|| (ఆ 3, ప 42)
అగస్త్యుండు వ్యాసునితో భాషించు నీపట్టునందుఁ

దక్కినపాదము లన్నియుఁ బ్రథమపురుషముగా నుండె “త్వన్మతం చిత్త వైర్మల్యమ్” అనపాదమును “నీమతమెన్నఁగ మనఁప్రసాదించె||” అని యేదోభిముగా మధ్యమపురుష ములోనుంచి తెలిగించుట బాగు గాదని యెంచి శ్రీనాథుండు చిత్తజ్ఞుఁ డగుటచే నాపాదమును దెలుగు నేయట మాని మూల మందలి తక్కిన నాలుగుతములను గీతపద్యము నాలు పాదముల లోను ప్రథముగ వివరించినాఁడు. తరువాత శ్రీరాధారామ రచనములో సందర్భము లిగినపు డీశ్వోక్తాధ్యయనే జ్ఞాపక ముమకొని భీమఖండ పద్యము నుంచి దలి మొదటి మూడు పాదములను 1, 2, 4 పాదములుగాఁ గైకొని యందు విడిచిన వ్యాసవతమునుగూర్చి “వ్యాసవతము నుఁ ప్రసాదాత్మకము” అని మూడవపాదమును గూర్చినాఁడు. శ్రీరాధారామము ప్రేమాభిరామ మను సంస్కృతరూపము నను సరించి వ్రాయఁబడినది యిదివఱకే చెప్పియుంటిని. మూలగ్రంథ మింతకంటె దొంగతనము. దానిలోఁగూడ రావిపాటి త్రిపు రాంతకుండు స్కాందపురాణమందలి యాసంస్కృతీశ్వరమును దొంగిలించి వేసి యుండునయు నదియే శ్రీరాధారామములో నాంధ్రీకరింపఁబడినదియఁ దగునుట మిక్కిలి యగుచితము గాక మానదు. ప్రేమాభిరామమునకుఁ శ్రీరాధారామము సరియైన యాంధ్రీకరణము గాక స్వతంత్రానుసరణ మని: “అమృతశేఖ రుండు రావిపాటి త్రిపురాంతక దేవుఁడను కివీశ్వరుం డొసరించిన ప్రేమాభిరామ నాటకంబు ననునరించి శ్రీరాధారామం బను రూపకంబు తెలుగుబాస రచియించినవాఁడు” అను నందలి గ్రంథకర్తవాక్యమే సాక్ష్య మిచ్చుచున్నది. తెనుగులో గ్రంథమునకు మాటు చేరు పెట్టుటగూడ నీవిషయమునే ఘోషించును. కావున నట్లనవచ్చును గవి మూలమున లేని పద్యములను స్వతంత్రపద్యములను నీ గ్రంథమునందుఁ గూర్చి యుండునని యూహించవలయున్నది. శ్రీవీరేశలింగము పంతులుగారు గూడ “ఇంక డెంతవఱకు మూలగ్రంథము ననుసరించెనో యెంతఁగఱకు స్వకపోలకత్వముగా విరచించెనో తెలియరాదు. శ్రీరాధారామమునందలి పద్యము లనేకములు కవి స్వకపోలకత్వముగాఁ జేసిన వనియే తోచుచున్నది.” అని వ్రాసి యున్నాడు.

“గార్గ్యశిష్యాంత.....” అను పద్యము గూడఁ శ్రీరాధారామములో సందర్భమున బట్టి శ్రాత్రగా మార్పఁబడినట్లే గోచరించును. కావున నీ విషయముల నెల్ల నాలోచింప భీమఖండములోని పద్యపాదములే శ్రీరాధారామములోఁ గైకొనఁబడిన వని యున్న గ్రంథము భీమఖండము తరువాతనే రచింపఁబడినదనియు “గార్గ్యశిష్యాంత ముమకాలకలన” అను పద్యమునుబట్టియే నిస్సంశయముగా నెంచవచ్చును.

- నీ|| అదె దారువఃభూమి యనుచు నేత్రుండు వాఁడె సుయవించ్రుల పుణ్యవతులు వాఁడె” అనుశ్రీరాధారామమునందలి పద్యమునకు శ్రీరామకృష్ణ కవిగారు పోలికపద్యములుగా గణించిన భీమఖండమునందలి మ|| అదె సంవేద్యము; కోటిపల్లి యదె; దక్షాగ్రామ మకొ కట్టణం బదె;” (ఆ 3, ప 54)
“నీ|| అదె పట్టిఁసాన మం దుండు వీరభక్త శ్రేష్ఠ స్వామియశ్చేద మహాళి” (ఆ 3, ప 55)
అను పద్యములకుఁ బై మిక్కిలి దగ్గఱపోలికలు గల పద్యము కాశీఖండమునందుఁ గలదు. ఈక్రిందిపద్యముఁ జూడుడు.
నీ|| అదె వియవ్యాపిని యదె వాణికిరిక యదె కాశీ కళిలకల్యాణరాశి యదె విధాతృపాల మని (వ్రాసినవాఁడు వాఁడె శ్రీమత్కృష్ణలక్ష్మణుకరాజు! పంచతీర్థంబదె ప్రణవరథతాకృతి మత్స్యోద్ధరీస్తాన మండలమదె కామేశ్వరుండు వాఁడె సుందేశ్వరుండు వాఁడె వాఁడె వివాహకేశ్వరుండు మారుండు

గీ|| శశికిరీటుండు పార్వతీశ్వరుండు వాఁడె! వాఁడె భృంగీకుఁ డధ్వరేశ్వరుండు వాఁడె! వాఁడె యస్తవకాంతుశ్వరుండు శివుండు! ధన్యకాస్త్రేశ్వరుండు వాఁడె ధన్యకాధ (కాశీ 5 ప 177) మఱియుఁ గాశీఖండమునందలి కొన్ని పద్యపాదములు మార్పు లేకయును గొలఁదిమార్పులతోడను శ్రీరాధారామము నందుఁ గానవచ్చుచున్నవి. మచ్చున కీక్రిందిపద్యపాదములఁ జూచునది.

- నీ. గొజ్జంగివ్రాచెనె బులికి మేదించిన కమ్మఁ దురి మేనఁ గలయఁ గలది. (కాశీ. ఆ 3, ప 118)
నీ. గొజ్జంగివ్రాచిన గులికి మేదించిన గంగమట్టిలాలకమునఁ దీర్చి. (శ్రీరా. ప 43)
ఉ. కొరరి వసంత కాలమునఁ గోయల క్రోల్చినభంగి నేద్యె... (కాశీ ఆ 5, ప 167)
ఉ. కోయల పంచమస్వాము క్రోల్చినభంగి విద్దించి రా మాయణ మాటుకా డనుట..... (శ్రీరా. ప 170)
నీ. ఏయింతులకుఁ బుట్టిల్లు దుష్టాంధోధి మధుకైటభారాతి మడుఁగఁబొప్ప (కాశీ ఆ 3, ప 169)
నీ కద్రూమహాదేవి గారాపుసంతతి కథుకైటభారాతి మడుఁగఁబొప్ప. (శ్రీరా. ప 22)
వీరవలనఁ గాశీఖండము రచింపఁబడినట్లుటనే శ్రీరాధారామము రచింపఁబడినట్లుట మాహించవలయున్నది. కాశీ ఖండము శ్రీ శి|| 1435 సవత్సరమున ననగా శ్రీనాథునికి డెబ్బదియేండ్లప్రాచునవప్పకు రచింపఁబడిన దని శ్రీవీరేశలింగము పంతులుగారు నిర్ధారించి యున్నారు. అందుచేఁగ శ్రీరాధారామము శ్రీ శి|| 1440, 1445 ప్రాంతమున రచింపఁబడినది తోచుచున్నది.

వైశిష్ఠివిషయమునుబట్టి శ్రీరాధారామము భీమఖండము తరువాతనే రచింపఁబడినట్లుట కనువుగా నుండునని యెంచియు శ్రీరామకృష్ణునిగా గుండులకుఁ గొన్ని విషయములు బాధకము లగునని యాయభిప్రాయమును మనల మరలబుచ్చింపట్లు వారి యాక్రిందివాక్యములవలనఁ తోచుచున్నది.

“మఱియు వీధిసాటకములోని వైలి చూడఁగా భీమ ఖండములోని పదబంధముకంటెఁ బట్టులొనై యఖండధారా పాతిముగలదై యున్నందునఁ దరువాతనే వ్రాసెనన్నచోఁ గొన్ని కాగణములవలన సక్కలము (1450) అంగీకరింతులకు వీలు లేకున్నది. అలియగారురాజుల ముత్రాత యగు సోమభూపాలున కంతక వివాహమున శ్రీధరచ్చందమున కల్లభరాయని వీధి నాటకములోని దగ్గ “చంచన వి టివో” యను పద్యముచూపించఁబడియున్నది. అందుచే వల్లభరాయండు శ్రీనాథుని బాల్య దశలో గొప్పకవి యైయు తెలియుచున్నది.

శ్రీధరుండు తన ఘోగ్రంథమున కల్లభరాయని పద్యమును జేర్చిన మాత్రమున కల్లభరాయండు శ్రీనాథుని బాల్యదశనాటికే గొప్పకవియై యుండునని యేల యూహింప వలెనో నాను బోధ కాలేదు. అలియరామరాజులు శ్రీ శ. 1565 సంవత్సరమందు కల్లకోటయధ్యయలో నివాసుడయ్యెను. అతని ముత్రాత యంతకుఁ బూర్వము నూతేండ్లు, అఁగా శ్రీ.శ 1465 ప్రాంతమునం దున్న వాఁ డనుకొన్న నూతనకొన్ని గృతియిచ్చిన శ్రీధరుండు శ్రీ. శ. 1450 ప్రాంతమున రచింపఁబడిన కల్లభరాయని శ్రీరాధారామములోని పద్యమును జేర్చుటలో ససంగత నేమి యుండున? ప్రాచీనకావ్యముల నుండియే గాని సమకాలీనులయొక్కయు నిండుఁ పూర్వములయొక్కయుఁ గావ్యములనుండి లక్ష్యములను లక్ష్యఃక్రంధః క్రలు కైకొనఁగూడదని యేదైన కానిమున్నదా? శ్రీధరచ్చందమును నేను జూచుట పడలేదు. రామకృష్ణకవిగా రుదాహరించిన తత్కృతికతి యగు సోమభూపాలుండు, అలియ రామరాజున కట్టి ముత్రాతయో తెలియరాదు. అలియరామరాజు ముత్రాత (తాతతగడి) అట్టిటి యిక్కరా జయిట్లు మనుచుఁగ్రతవలనఁ దెలియుచున్నది. ఈ బుక్కరాజు జై మిని భారతి కృతి పతి యగు సాశవగుండ నరసింహరాయలకుఁ గుడిబుజముగా నుండిట్లు రామరాజేయ మను గ్రంథమునఁగ దెలియుచున్నట్లు శ్రీకృష్ణజ్ఞానలక్ష్మణరావు పంతులుగారు వ్రాసియున్నారు. (మాడుండు. మహమ్మదీయ మహాయుగము పు. 892) అలియ రామరాజు లకు సోమభూపాలుండుగూడ ముత్రాతయే యైనయెడల నాతఁడు బుక్కరాజునకు సాశవగుండ నరసింహరాయలకుఁ దప్పక సమకాలీనుఁ డయి యుండవలెను గదా! జై మినిభారతమును నరసింహరాయలకుఁ గృతియిచ్చిన పిల్లలకట్టి వీనవీధుడ్రుండు తన శృంగార చాతుర్యములలో శ్రీనాథుని జేర్చినవప్ప దా కాలమువాడే యగు శ్రీధరుండు శ్రీనాథునికి సమకాలీనుఁ డగు కల్లభరాయని పద్యము నుదాహరించుటలో ససంగత నేమియుఁ గానరాదు. కాఁట్టి శ్రీరాధారామము శ్రీ శి|| 1450 ప్రాంతము ననే రచింపఁబడినది నేను వైసి జెప్పిన దృష్టాంతములవలన నిస్సంశయముగా నంగీరింపవచ్చును.

ఇంక నీ గ్రంథమున రచించినవాఁడు కల్లభరాయడా శ్రీనాథుడా యను విషయమును విచారితము. శ్రీనాథుని సంబంధము లేక కల్లభరాయడే గ్రంథమున రచించె నన్నచోఁ దప్పక యాతనికి గ్రంథచౌర్యదోషము నాలోపింపవలెను. అట్లు గాక గ్రంథము నాతండు శ్రీనాథునిచే రచింపించి తన వేరఁ బ్రకటింపుకొనె ననిన నది చారియపుఁకుఁ గూడ గౌరవ భాజనముగాఁ దొందదు. శ్రీనాథుండు రాజుమహేంద్రవరములో యెడల యాస్థానములోఁ గ్రీ శి|| 1490 ప్రాంతమునఁ జేసిన సప్తదేవుడు తన జన్మస్థాన మగు పాకనాటికే బోవుచు ఉండి యుండును. అందుచే వీనుకొండవాసుండును వనకలనే శివభక్తా ప్రసరుండు నయిన కల్లభరాయనితో నాశినికి స్నేహబాంధవ్యము లుండియుండును. కల్లభరాయని ప్రాధ్వమునై శ్రీనాథుండు శ్రీరాధారామరచనమునం దాతనికి దోడయి గ్రంథమునకు వన్నె తెచ్చియుండును. అంతయేగాని గ్రంథచరితయు శ్రీనాథుడే రచించెనుట సమంజసము కాదు. శ్రీధరుని యితర గ్రంథములందుఁ గానరాని యప్రప్రయోగములు మున్నవని కొన్ని శ్రీరాధారామమునఁ గానవచ్చుటచే నీయభిప్రాయము నకుఁ దోడ్పడఁగలదని తలంచెను.

కల్లభరాయఁ డీగ్రంథమున దేశకపద్యములతో మిక్కిలి యతిశయోక్తులతోఁ జల్లింపఁబడినాఁ డనియు నట్లు వర్ణింపఁబడిన పిచ్చుట గ్రంథమున “అ మృతశేఖరుండు రావిపాటి త్రిపురాంతక దేవుఁడను కివీశ్వరుం డొసరించిన ప్రేమాభిరామ నాటకంబు ననునరించి శ్రీరాధారామంబు రూపకంబు తెనుగు బాస రచియించిన వాఁడు” అను వాక్యము గన్పట్టుచున్న దనియు నందుచే నీగ్రంథము వ్రాసివాఁడొ కల్లభర యండు కాదని స్పష్టముగాఁ జెప్పవచ్చుననియు శ్రీ చిలుకూరి వీరభద్రరావుపంతులుగారు, ఆంధ్రులచరిత్ర మూడవభాగములో వ్రాసియున్నారు.

కాలాచార్యులీ ట్టుపన్వయించెను.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః. ఆత్మజలారా! ఉపన్యాసమున నే నీ నినమున నిలవబడవలసి వచ్చింది. అందు కలన మిగుల లేది పోవలసి వచ్చునోమో యని సంకోచించుచున్నాను. సాక్షి యిప్పు డిప్పుడు నుండియెవల కత్తెవ్వరూ వేరీ నే నుపన్యాసముచేయుటకు బ్రయత్నించుట తటస్థమే యుండదు. ఆయాన మదగానులో నున్నను జంబూలశాస్త్రీలన నిగ్గుటి శభావ్యాపాన పెట్టో జరిగిపోవుననే యిప్పుడి. కాని జంబూలశాస్త్రీ కొంపభారముచే గాల్గనొప్పులచే బాధ పడుచుండుటచే వాతే దీనిమున నుపన్వయించుటకు మీ కలలుకొనినది. ఉపన్యాసమునకు గాల్గనొప్పు లంత ప్రతి బంధము కావనిచే నా నిశ్చయము. కాని కొంపభారము కొంత ప్రతిబంధమై యుండవచ్చునని తోచుచున్నది. అది నశ్యము కులం గొ త నివారణ కావచ్చు నని నా దృఢమైన నమ్మకము. నిలకరించిన హేతువుచే నిష్పదంబులకు దగ్గులు కొంపలు ప్రలుచుగా నుండక తీరదు. కన్న కుంకుడ తోకరి ప్రాంధ మందు కొంప నట్లునో పట్టనో నిర్భాతముగా జెప్పుటకు మీ లేదు కాని దగ్గులమును నిర్ధించుట నిర్భాతము. అదగునే తేజోవక లని బంబులశాస్త్రీజ్ఞుల కొండలు పేల్చొచ్చునన్నాను. వానకా రాజుభింపబడిన నునుజులపంచమునం దెమి, కాళాద్రుపంచమునం దెమి, యిరవంతుపంచమునం దెమి నిచ్చెనాప్రపంచమునం దెమి యిమిడియున్న యంత సత్త్వము వైక రాజులప్పుడు. తీగ మొగ్గ తొడుగుట, చెట్టు చిగించుట, తాయి మదిము ప్రవింపజేయుట, కేలపై గడ్డి మొలచుట, యతియూరి నోకి రాచపుండు పుట్టుట, కప్ప తె. తెలలాడుట, జంబూలశాస్త్రీ దిగ్గుట కమృతీవ్ర్యమున నిన్నియు నొక్కటే. ఇది కాక సర్వసంకల్పమైన శ్లోకారరక్షణమునకు దోలరి యా రంభిమండే యుక్తం మని నా యభిప్రాయము. బ్రహ్మచారి యభిప్రాయమును మీరు పరిశీలించువోమిప్పుడు. అందుక జక కాలే నుడు “శ్లోకార్థంతా పరమా గురుశ్శ్లోకాది” శ్లోకము

క్రీడాభిరామము దిశిరూప. ములలో విధమును నొకరూపము గాని శ్రేయప్రపంచము కాదు గదా! కల్లభ రామనిగూర్చియు నాతని పూర్వంకగూర్చియు జెప్పబడిన యతిశయోక్తులు లక్ష్యములు నన్నియు నూత్రిధారుని ప్రస్తావనలొనవి. నూత్రిధారుని ముఖమున జేయబడిన కల్లభము లపుడుచే నివి ప్రభువులను ములొ జెప్పబడినవి. అవి యట్లు చెప్పబడుటయే సమంజసము. ఈనాడు గూడ నెందలు కవులు నూత్రిధారణటిసంభాషణ ద్వారమున బ్రభువులను ములొ దమ్ము దామే కల్లభము కొనుటలేదు? కావున నిందువలన గ్రంథమున కల్లభరాయడు గాక ఎటొకడు రచించి యాతనిపేరే బ్రకటింపె నన మీ లేదు. వైవి శిష్టబడిన కారణముల నెల్ల నాలోచింప కల్లభ రాయడే గ్రంథమును రచించెననియు శ్రీనాథుడే దాని కా విషయమున జాల సమాధానము యందుననియు నేనభిప్రాయపడుచున్నాను. గ్రంథము నంతయు శ్రీనాథుడే వ్రాసి కల్లభరాయని పేరే బ్రకటింపె ననిన సంబంధము దగు కారణములు కానరావు. భవాళిచే నట్లు చేసియు. దునని కొందఱుడు చేసా!! అట్లుయ గ్రంథము కల్లభరాయనికి గృతి యిచ్చిన జాలదా? కృతిపతిత్వమువలన మాత్రము కల్లభరాయని కీర్తి చిరస్థాయియై యాతనికి గౌరవము కలుగ నేరదా? కావున నొక వేళ శ్రీనాథుడే గ్రంథమునంతయు వ్రాసి నని యంగీకరించినను దానిని కల్లభరాయనిపేరే బ్రక టించుటకు గారణము భవాళి యని చెప్పరాదు. శ్రీనాథుడు భనలోయందు కాడెనియు నాతడు గ్రంథములను నిరాంకితము నుగా నొనర్చినది భవాళిచే గాదనియు నాతనివై భనలోలత్వ వోమను నాలోపించి కొందఱు వ్రాసిన వ్రాతల జ్ఞానముల కను లనియు నికముందు సూక్తిణముగా వివరింప గలవాడను. కావున గ్రంథము నంతయు శ్రీనాథుడే వ్రాసియుండిన దానిని కల్లభరాయని పేరే బ్రకటింపబడు గారణము, కల్లభరాయడు తాను గృతిపతిగా గాక కృతికర్తగానే యుండుట యుక్తమగునా? మని యెంచి యందు విషయమై ప్రార్థించిన, శ్రీనాథుడే దాని యందలి స్వేదాబంధకముల కలిమిచే నట్లొనర్చుటయై యుండునని యూహించు దగియుండును.

చెప్పివేంటనే ఆపాధావ్య ప్రధానదిననే మేళు మాస్థే సానుం వన క్రీడా పరిణతిజ (వేడితీతు దడ) అని వేళుసందేశమునందు జెప్పబడు గారణ మైది. “అయ్యా! భగవద్విషయక గ్రంథములు చదువుకొన్న మీ కీ ప్రకృతి గొడవ లేదుకయ్యా! గ్రంథంబైన ముప్పవారికే ప్రకృతిపరీక్ష కాని ప్రపంచాతీ భార మున్న మీ కెందుకయ్యా! కావున మీకు దోచి: ప్లేవో పూర్వచార్యులగు బృహ్మ పూర్వచార్యులగు బృహ్మ భక్తినిగూర్చియో ప్రపత్తినిగూర్చియో చెప్పెం గోరుచున్నాము. బాగుగా నుండిన నందుము. లేకున్న మీ బాధ మాకులేను. మా బాధ మీకు లేదని యొక్కడు సభ వారిపక్షమున జరికెను.

కాలాచార్యులు “అట్లే. అందుల కభ్యంతరమే? శ్రీమతే రామానుజాయ - మీ రవంతిపాడును-శ్రీమతే చాలదు మఱి కొంచెము. శ్రీమతే రామానుజాయ నమః. మీయిప్పుడు ననుసరించి భక్తినిగూర్చి యెకటి రెడు శ్లోకములు చదివి యగ్గము చెప్పెనను. నే నుపన్యాస మీయతి క్షేతలవాఁడను గాను. భక్తి యినిమిడివిధము లని చెప్పబడింది.

వచ్చిక్త జన వాక్యల్యం ప్రాజాత్యా: చారుమోదనం
స్వయ వభ్యస్యం వైక మదధేవ: భగవం
మత్కథా శ్రావేభక్తి: కృత శ్రాంతా విక్రియా
మమానుస్యం నిర్వం యచ్చయం నోపకతి
భక్తి కవచధామేయ యస్మి న్నేచ్చేపి వర్తతే
నవి పేంద్రో మునిశ్శిమాక స యతిస్సవ పండిత:

తన్నె చేతులతో గ్రాహ్యం సవ పూర్వో యథావ్యాపా ||
భగవద్వాక్య విట్టున్నది. దీనిలో కల్లభుడొడిసి యెని మిది విధములైన భక్తి యవ్యవహరమునో వాడు మేల్చుడై నను వాడే బ్రాహ్మణోక్తయెడు. బ్రాహ్మణమతాపితిలకం బుట్టుట గాని యుపనయవాదిసంస్కార మొందుట గాని యూర్ధ్వ తిక్తమంద్రాది ధాణ మొనర్చుట కాని వేదాభ్య యస మొనర్చుట కాని యజన యాజనము లొనర్చుట కాని బ్రాహ్మణత్వమున నిశ్చయభిజ్ఞానములు కావు. నిశ్చయమైన సంజ్ఞ యొక క్రీటియేయైంది. అదియేభక్తి. భక్తికలననే బ్రాహ్మణత్వమున నిశ్చయపలుకవలసి యున్నది. స విశేషంబ్రక. అయిరొంది ఇక సముచిత. వాడే మని, మానవతమును ధరించి వ్యాపూజనమున గూరుచుండి కాని పంచాంగ భక్తి మున గూరుచుండి కాని శలక్రియగ వ్రేలాడికాని జపమొన్న కావశ్యకము లొంది క. దిమూలాదు లావారిచి యారణ్య వాని యై యుండుటయే మునిశ్శమునకు నిశ్చయలాభము కాదు. నిజమైన లక్షణమొక్కటియేయున్నది. అదియే భక్తి. అట్టి లక్షణము కలవాడు మహామృదియు డైను మానియే. మాల వాడైను మానియే. మఱి యెవరివాడైను మానియే. సవి ప్రేంద్రోమని శ్రీమాక - అతడే శ్రీమతుడు - భండార ములొ బరిమితిలేని భగమున్న వాడు - పరిగ్రామ్యే భాగ్యము గలవాడు పితృభక్తియుత్త లగు కిడ్లలవాడు బహువాస వాసీజనసంస్కృతు డైనవాడు యథార్థముగ శ్రీమతుడని చెప్ప మీలేదు. భక్తి యున్నవాడే శ్రీమతుడు. సముచిత. వాడే యతి- యజ్ఞో-వీరత్యాగ మొచ్చి, శిరోమండన మొన ర్చునని, కామమందధారయై ప్రణవప మొచ్చి-వాడే యతి కాడు. (ఇచ్చుట దైవతాదైవత యతుల సంకతియే చాల జెప్పి తమ యతులమట చెప్పలే దెందువలనో యను కేలు) భక్తిగలవాడే యతి. సవ పండిత - వాడే పండి తుడు. తర్క వ్యాకరణాది శాస్త్రజ్ఞానము కాని వాటకా లంకారజ్ఞానము కాని వేదార్థజ్ఞానము కాని పండితుని జేయ లేవు. భక్తియున్నవాని పండితవామన కర్మత యున్నది. అట్టివా డేబావాడైను వాడే బ్రాహ్మణుడు. వాడే మని. వాడే మోక్షలక్ష్యయుక్తుడు. వాడే యతి. వాడే పండితుడని తెలియఁదగినది. ఇది కాక

“నమస్త్రా భగవద్భక్తా: విప్రా: భగవతాస్పృతా: |
సర్వకల్యేషుతే శూద్రా: యోగ్యభక్తా జనార్దన ||”
అని సాయించిన హేతువుచేత నరులలో బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ భేదము లేనేలేదు. భక్తిహీనుడైన బ్రాహ్మణుడే బ్రాహ్మణుడ. భక్తి యుక్తుడైన బ్రాహ్మణుడు బ్రాహ్మణుడు. ప్రపల్లలో నున్న భేదము భక్తాభక్తి భేదము కాని బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణ భేదముకాదు. కాదని స్పష్టముగా జెలియఁదగినది. కాంతి లేక వాంతి లేక తలకన్నులేక వైరాగ్యములేక సమాచారము లేక స్వాధ్య పరిత్యాగములేక దైవభక్తిలేక నేను బ్రాహ్మణుడని విజ్ఞప్తిగు జన్మబ్రాహ్మణుడే యథము డనిపించుకొనునప్పుడు కామత్రో భవాభి మదమర్శన యుక్తుడై సర్వవేద కర్మమాయుడై స్యత్రే యోధిలాపియై బ్రాహ్మణింతా పండిత ప్రపంచపాఖ్య వాం

భా సరస్వతు డై దైవభక్తి రహితుడై నేను బ్రాహ్మణాధికు డని నలె ముగర్వ డున్న జన్మ బ్రాహ్మణేతరము మాత్ర మధము డనిపించుకొనడా? ఇట్లుకూడ మాము: నభములు ఇట్లుకూడ నొక్క కర్మమువారు. జన్మబాతివారు. జన్మ అధికారమువారు జన్మగతికే పోవలసివారు. మీని వారు దూషి ఁడగుదు. వారిని మీరు దూషి పడగదు. ఇదికాక- శ్లో|| శ్వపవోపి వహిపాల | కష్టభక్తివ్యాధిక: | కష్టభక్తి విహీనస్త: | యతిశ్శ్వపచాధవ: || అని నెట్లు సాయించిన దు. ‘భగవద్భక్తి యుక్తుడైన శ్వపరుడైన ను ద్విజుని కంటె నధికము- భగవద్భక్తి శూన్యుడగు యతియైనను శ్వపరుని కంటె నభయుడు’ అని విష్ణుప్రముగా చెప్పబడినప్పు డేక బ్రాహ్మణుడే నడచు? అబ్రాహ్మణుడే నడచు? బ్రాహ్మణు డబ్రాహ్మణుడు తిట్టుట యందువలన? అబ్రాహ్మణుని బ్రాహ్మణుడు తిట్టుట యందువలన? ప్రజ్ఞాహీనతలన - పంచార్థజ్ఞాన శూన్యతలన-ప్రల గర్వాతరే ములన- అందు వలన భక్తియే ప్రధానము కాని వర్ణగత బాత్యాగులు ప్రధాన ములుకావు. అభక్తి యెన్ని కథములు ఎనిమిది విధములు. మొదటిది-మధ్య క్తవనన తన్వ్య; అదేజము దేవుని కుటుంబములోని వారముకదా సోదరులు కదా! ఒకనోకరు సోదరులవలె బ్రేమించుకొనుచున్నామా? నా యూర్ధ్వపుత్రములు, నీకు జెప్పకాయులు-నీ కిభూతి కలుగు వారు తెండెట్లు. వేపారుల నామములు మన కిద్దఱకు తెండకాయబోట్లు. వాడు నీటి కానువాడు మీకు నయోగ్రభుండు. వాడు కలనాటి కెట్టి వాడు - మీకు వేగినాటి న్యాసివాడు తెలివాటి తె. నీల్లు బోతు-వీడా రావక్రవిడివాళివారి. వాడు సపాదుడు మీకు నిమ్మగుండు. మీదగవ-వాడా-ధుండు. మీ బ్రాహ్మణుడు. వాడబ్రాహ్మణుడు. ఇలాతెన్ని చెప్పవచ్చును. ఈరితిగా గొంత కాలమునండి యెకరి నొకరు గాధముగా దూషించుకొను చున్నాను. జ్ఞా హీనములగు సతరజంతువు తెల్లు తమలోదామా పోండినను గజముకొనినను వి వింతివ్యములు కాని జ్ఞా యుక్తులగు మన విట్టోరి నొకరు తిట్టుకొని తొండులను దాత లను గూడ నోటికొని దుర్బాచ లాడుకొని పూర్వచార్యుల వారిని గూడ జంభానపుంఖముగ కిట్టుచు మీపె వాత వ్రాసికొనుచు వారివై మీ వ్రాసికొనుచు మీ వారి నడచి వైక బ్రయత్నించుచు వారు మీడచి వైక బ్రయత్నించుచు మీ వేళములు దెయిక్క లాడుచు. దు నెవల మన శేషి తుమాపణ యున్నది.

ఇక రెండోది: పూర్వ యాం చాను మోదనమ్- దీనిని గూర్చి చెప్ప నక్కఱలేదు. మూడోది స్వయ మభ్యస్యం వైక - దీని గూర్చి నాల్గుమాటలు చెప్పవలసియున్నది. రెంక జుగు బాటున్న కుటుంబములలో దంతావ్యసపు బ్రాహ్మణు డొక డుండకలెప్పుడు. మనవారు కూలిపెట్టి దైవపూజ చేయు చుచున్నాను. మనము కూలిపెట్టి భోజనము చేయుచుంటేను. నిద్రచేయుచుంటేను. కాలకృత్యములు నిర్వహించుచుంటే ను. తుదకు గూలిపెట్టి మట్టయై: గాల్పించుట లేదు. పాడు మున: బీర్పించుట లేదు. ఇది యన్నియు మనము స్వయముగ, తేగి కొనుచున్నాము. స్వయముగ జేసికొనదగిన యావశ్యక కృత్య ము కాక పోవుటచేతనే కదా దైవపూజ కూలిపెట్టి చేయువలసి వచ్చినది ఎట్లు తగులజెప్పెను బాధలేని పనికిమాలిన తం తు కావున నే యట్లు చేయుచున్నాము. మనము మంచిమునై బడి చేతులు జోడించుటకు స్వాధీనులు కాక పోయున్నప్పుడు గోవిందా మహాదేవా యనుటను నోరైన స్వాధీనము కానప్పు డు సంకతి దుస్సహబాధవేత మనస్సునకు గానత నిలకడ యైన లేకప్పుడు కూలిపెట్టి కాని పెట్టకగాని దైవపూజచేయు పవచ్చు నేమో కాని, బహువలన బోయి భగ్యకు బో డియ, బహువలన కాబాలు తీసికొని వచ్చుట కొపిం యుండగా గణము గాని యాదివి కిట్టసంకు తెప్పి పాడుముచేయుట కొపింయండగా నుంచుకొన్న వేళ్యుంటికే బ్రే వాడెన దైన వచ్చు నేమోయని ప్రశ్నయు: పిద మొలు కాచి దాని పెట్టి గుచ్చును నొద్ద ములులవైదొని తెల్లవాటిక దాక గనిపెట్టుకొని యు డుటకు గాత్రకీర్తయండగా, రవత సేపు దేవతారాధన వేసేవై గూరుయిండి పున్న మొక్కటి పుండరీకాక్షునివై వేయుటకే చేతు లక్కఱకు రాకపోయెనా? పనికిమాలిన కూలే తెన్నియై: గూరుముకు దెలిపియున్నది కాని నారాయణా పర మేశ్వరా యనుటకు నాయుయే లేక పోయినదా? ఇక దీని గూర్చి చాలును. యదధే దంభనశ్శ నమ్ అని మఱియుకటి - తాను దైవపూజ చేయుచున్నట్లు నలుగులకు జెలియవలయును. గ్రామస్థులందఱు వచ్చి ఒక యంత భక్తుడు లేడని కొనియాడవలయును. వీరరపు మోక పేళ్ళవకుల దాను వింజామరము లిచ్చిన ట్టుప్రపత్తిలో

బెట్టె యాత్రములలో వెయింపజేయును. తన కేదైన గోగము
 కచ్చినప్పు డెక్కడ చే సాధనము చేసినో యని నలుగ అలో-
 కెప్పుకొనవచ్చును. గోగ మెంతయైన బట్టుచేసి కొనవచ్చును.
 అంతేకాని తాను దేవీనరత్రములు చేసినట్లు తెలుగు పత్రి-
 కలలోఁ బ్రకటింపఁగలదు యెందులక? తాను బెంచుచున్న
 కుంభపిల్ల తిప్పిపోయినయెడల డప్పు వేయించి వాటింపవచ్చు-
 ను. పత్రికలలోఁ బ్రకటింపవచ్చు గాని గోపాలస్వామిక-
 దాసు జేయబోవు దివారాధనమును గూర్చి బాధ్యండు మేళ-
 మలతో గరపత్రములు పంచివెట్టియట యెందులక? ఇదేమి!
 నాటకమా - సగ్గసా - అడవివృక్షమును బ్రదర్శించుట!
 క్రొత్తపిల్లను కృత్రి ప్రారంభమా? తాను భక్తుడని భగవంతుని
 మనులలో నుండియెయినా? మనఃబలు కరణముల మనసులో
 నుండవలయునా? భగవంతుని కున్నప్పు డితిరుగు లేని నన్న
 మేమి! ఇతిరులకున్నను భగవంతునికి తనవృద్ధు లాభమేమి!
 “శ్లో॥ త్వయి ప్రసన్నమమకంఠశేష త్వయ్య ప్రసన్నే మమ
 కంఠశేష రక్తే పరతే చవతే వధూవామ్ నిరర్థకః కుంకుమ
 పుత్రభంగః” అను నట్లు సుతుష్టి నొందవలసిన లోకవాగుడు
 సుతుష్టి నొందనప్పుడు నరులెడలు సంతోషించిన కేమితిన్ను
 దరింపజేయువాడు మహాదేవుడు కాని మనవృద్ధుడు కాడే!
 తేవు నీవు చచ్చి దండధరుని దర్శనములో నిలువఁ బెట్టబడి
 వప్పుడు బాదా సంచాకట్టిన భద్రత్య కాని, మేళ మొప్పు
 కొనిన మంగలి వెంటకస్వామికాని, యూరేగింపురాత్రి గజ్జె
 కట్టిన యిక్కిసాని కాని, నీవు దైవభక్తుడవని సాక్ష్య మిచ్చి
 తిరగి ఈ దింభము మహాదోషము - భక్తిలేనివాడు లేనట్లే
 ప్రవర్తించిన యెడల గొంత మంచిచ్చి కాని యున్నట్లు దాసు
 చేసినయెడల భక్తిలేనందు కొక శిక్ష జటవమున కొక శిక్షయు
 సిద్ధింపవా? ఇంకఁ దువారా - మత్స్యభా శ్రవణభక్తిః -
 ప్రాంతకుర్చిలు వేలము పాడుచున్నారని తెలియఁగఁ బరుగెత్తు
 వాడేకాని భగవతి పురాణము వినుటకు గడపదాటి యీ
 చలికి వచ్చిన వాడెవఁ డున్నాడు. పంచనాథత్యయ బాళికి
 దల యూపినవాడే కాని తరుప్పావులూని పాశురమునకు
 శిరఃకంపన మొప్పిం వాడెవఁడు - తిరువార స్వరనేత్రాంక
 విక్రీయా - పరమయూ పంచాక్షరి గుణాను సంధానమున
 స్వరము గద్దరిక నొందవలయును. వేలము లానంద బాష్ప
 పూర్ణములై యుండవలయును. దేహము రోహంచాది లక్షణ
 సమన్వితమై యుండవలయును. కూతురు రత్న వారంకిక బోవు
 నప్పుడు గొంతుకలలో గెక్కు కెక్కు మను వాడేకాని
 గోపాలస్వామి వాచానానాధుడై యింటిముందు బోవునప్పుడు
 కానంతయొక గరిగినవాడెవఁడు. దొంగలువచ్చి యట్లుకట్టి దొం-
 గలింపకొని పోయినాని స్వప్నమరగా గొంతుగద్దరితతో
 గేళలు వేసినవాడే కాని, గోపికలు తరించుటకు గోపాలుడు
 వారి వస్త్రము లపహరించి వాడెవఁ గద్ద గలిగినంత వెట్టి
 వాడెవఁ డున్నాడు? వదిలెగాక వనోప్యత్రి నీను
 నక్కటలేనని కర్పూరా రిచ్చిన యెడలెట్లు తీర్పును దెచ్చిన
 స్త్రీడను మొఁముచూచి యానందబాష్పములు విడిచినవాడే
 కాని, శ్లో॥ సభర్త నిష్ఠాస్థి సచాత్మవేదీ సభక్తిమాత త్వత్స
 జారవిందే! అంతఃసో నన్యతీతీరభ్యః । ద్వైతానామాలమ్
 కరణం ప్రపద్యే” అను శ్లోకమును జదువుచు బాధసాధని
 దృశ్యముచేసి నప్పు డానంద బాష్పములను విడిచిన వాడెక్క-
 డు? ‘అంగవిక్రీయా’ యనగ రోమ చార్మములు - వెనుకబడిన
 కస్త్రములతలచుకొన్నప్పు డొడలు జల్లుమునున్నదికాని కస్త్ర-
 ములనుండి కాపాడిన కావేరి కంఠని దలచుకొనినప్పుడు కాదు
 గదా మౌలికవృద్ధి నొడలు పులకరించుచున్నదా? లేదు.
 భక్తులారా లేదు. తరువార - ‘మమాను సృజణం నిత్యమ్’ పూజా
 వేళ మాత్రము రవంతి నేపు దైవచింత చేయుచు నిరరవేళలదు
 దైవమే లేనట్లు ప్రవర్తించు వా రనేకు లున్నాడు. వ్యాద
 కోర్ధ్వ పుండ్రధారణ మొక్క-ధనుర్భూత శ్రవణీక్ష నాచరించి
 దైవవేదిత ప్రసాద మాంగిలి - శోవేష్టమును ధరించి-సివిలో
 కొర్డుకుఁ బోయి యాధనాత్మ్యములు ప్రసాదించిన యాచార్య
 పురషు లెందలు? పణ్యశ్రీలు యింటికి చేరచేసి పంపించి
 భాగవతోత్తము లెందలు? ఇవన్ను చెప్పిన యెనిమిదివిధములైన
 భక్తికలవాఁ డే బాతివాడైనను వాడే పూజ్యుడు - వాడే
 బ్రాహ్మణుడు - వాడేమాని - వాడే శ్రీమంతుడు - వాడే
 యతి-వాడే పండితుడు - ఇది నిశ్చయము. అందువలన బ్రా-
 హ్మణు లాగ్ధార్యులనునే కాదు. ఆఫ్రికాదేశమున నుండ
 వచ్చును. అమెరికాదేశమున నుండవచ్చును. ఆస్ట్రేలియాదేశ
 మున నుండవచ్చును. భగవద్భక్తి యెచ్చటనున్నదో యచ్చట
 బ్రాహ్మణత్వమున్నది. అది యెచ్చట లేదో యచ్చట మహీ-
 నురత్వములేదు. సరే! దా మనుజత్వమైన లేదని చెప్పవచ్చును.

భక్తుడు భక్తుడై యెందు వాడు, నావలెనే పూజ్యుడై
 భగవంతుడు పలికినాడు.
 తేదేయం తతో గ్రాహ్యం - అని సాయంపంబడి
 నదిః అనగః బట్టి వాని కీడువచ్చును. అట్టివానినుండి గ్రహింప
 వచ్చును. ఏదీ చిగ్రాహ్యముకాదు. చిట్టి గారెలు కావు - కుకోడి
 పలాపుకాదును. దేటి కుర్మాను - కొక్కగొడు గూరుగాయ
 కాదు - చక్రధాభక్తుడు సుభాధికార యుక్తుడు కాన నతని
 కిచ్చునని మహామర్మములు అతని యెద్దముండి గ్రహించునని
 మహామర్మములు. నిష్పంశముగా బట్టి వాని కుపదేశింపవచ్చు-
 ను. అతనినుండి గ్రహింపవచ్చును. అట్లు జరిగిన ధైర్యవృత్తిన నద
 ర్యవమున్నదా యని యందుకెనో? పంచమవేదమైన భాతము
 నుండి యొక కథ మంచిచేయుదును.
 శ్లో॥ కర్మద్వైత ప్రసంగో వేదాధ్యాయా తపోధాః ।
 తపస్వి భర్తృలక్ష్మణ కాశో నామభాంతః॥
 అట్టి కాశకండను బ్రాహ్మణుఁ డొక్కక్కముక్రిందఁ
 బద్ధుఁడనా సీతదై తప మొన్నునుమందగా నొక కొంగ
 యాతని తలవై చట్టవైచెను. అందువై బ్రాహ్మణుడు కాశా
 దిక్కుడై యాపక్షింకఁ జూడగఁ గది భస్మమైపోయెను. అట్లు
 భస్మమైపోవుటకుఁ బ్రకృతి కాస్త్రంబంధము కారణ మేదో
 జంఘాలకాస్త్రీ యిదిఃజకే చెప్పియున్నాడు. పక్షిబ్రాహ్మణ
 కొపాన్ని కలిసి భస్మమైంది. బ్రాహ్మణుఁ డంతఁ దిరుగ
 స్నానమొచ్చి పరిశుద్ధుడై మాధ్యాహ్నిక కృత్యములు నిర్వ
 హించుకొని భిక్షుకై బయలు వెడలెను. ఒక బ్రాహ్మణుని
 యింటి యొద్దకుఁబోయి నిలువఁబడెను. ఆ యింటి బ్రాహ్మణి
 యా కాశకునిఁ గాంచి స్నాని! ప్రసాదము తెచ్చుచున్నాని
 మనవిచేసికొని లోనికిఁ బోయెను. ఇంతలో నామ భర్తయింటికి
 వచ్చెను. వచ్చిన భర్తనుగాంచి వినుమున నాతనికి నమస్క
 రించి స్నానమునకు నీరచ్చి స్నానానంతరమున సంధ్యాకందన
 మునకుఁ గావలసిన సాయగ్రీంతము నందిచ్చి యట్లువైచె దేవ
 తార్చనవేళవై ప్రాగులుండి గోఘృతదీపము లవర్చి నీరాజన
 మునకుఁ గర్పూరాది సామగ్రిని సిద్ధజలవి యాతఁడు చేతతా
 రాధన మొప్పింపింకొని, నావనికి భోజనమిది భోజనానంతర
 మునఁ గరపాద ప్రక్షాళనమునకు నీరచ్చి తమలపాకులు చుట్టి
 యిచ్చి యాతఁడు నిదిందివెమిక్కుటఁ గొంత ప్రసాదము కొక్క
 పళ్లెముననుంచి గుమ్మములోనికివచ్చి “అయ్యా! తమింపకల
 యను. ఆలస్యమైనది. నా భర్తగా రింతలో దనుచేసిన కారణ
 మున ననివార్యుడు నీయాలాగ్యము జరిగినది. మీకుఁ గలిగించిన
 శ్రమమునకు మన్నింపవలయును.” అని వివ్రవ్రయై ప్రార్థించెను.
 అంతఁ నాతఁ డుక్కడదై “పతియే దైవం కుడిదీ! అతిథి పూజ
 నేదానా” (పతియే దైవము కాబోలు నేమి. అతిథి పూజ
 యుక్కట లేదేమి) అని యుగ్గివుండై గద్దించెను. ఆమాటలా
 మహా పతివ్రత విని “నామనా! కొంపముతోఁ జరిగినను మీరు
 కొంత సత్వమే పలికినారు. పతి యేదైనను అంతవఱకు నిశ్చ
 యము.
 శ్లో॥ పత్ని దైతం నార్యాః పతిపూజః పత్నితః ।
 ప్రాజ్ఞాపి (పియంకిస్మాతో) భర్తః కార్య విశేషతః॥ అని
 తమకంటి పెద్దలు చెప్పిమాటనే వేదవాక్యముగా నెంచి
 శ్రీలమైన మే మాచరించుకొనుచున్నాను. నాయనా! అంత
 త్రిముగఁ జూచెద వందులకు? నీ క్రూర పక్షిజమున
 భక్తులగుటకు నేకమే గ్రుడ్డి కొక్కట నవకొంటివా? అని
 యని యామె పలికెను. ఆమె మాటలు విని గడగడ
 వడకి “అమ్మా! నేను బాపాత్ముడను నీవు బహు పుణ్యశీలవు
 నీ తపస్నాచర్యమున నీవు కాలక్రమ వేదవ్రత నున్నావు. నా
 కేమైనఁ దారికమార్గమును బోధింపుమని” యామె నా బ్రాహ్మ
 ణుడు ప్రార్థించెను. “నాయనా! వినుము, శ్లో॥ క్రోధశృంగు
 శృంగిధోమహాశాం ద్విజోత్తమ । యశ్రోధమోహాత్మ్య
 జతితేదేవా బ్రాహ్మణాన్వయః” అని యామె కొంచెము కలి
 నముగాఁబలికి యామాత్రమునకే యాతఁడిప్పుదిపడు నేమోయని
 యెంచి శ్లో॥ భవాపిచక్రబ్జ స్వాస్థ్యాధ్యయ నిరతకృపిః నతు
 తత్త్వే భావన్ భర్తాన్ వేత్తితిమేమనః” అని కొంత మృదుల
 ముగాఁ బలికెను. “అందుకొక నన్ను దరింపజేయు సాధ
 నమును బోధింపుమని వేడుకొనుచున్నాను” అని తిరుగ నాతఁ
 డా పతివ్రతను ప్రార్థించెను. నావలన నేమగును? భక్త్యా
 ధుఁడను నొక మహాత్ముడున్నాడు. శ్లో॥ మాతాపితృభ్యాః కు
 క్రూపా సృత్యపాదీజతేంద్రియః । మిథిలాయామ్ వసనే వ్యాధః
శ్రీగ్రంథ స్వభద్రం తే యథాకోమంద్విజోత్తమ
 వ్యాధః పరమ భర్తాత్మా సతేద్యేద్యతిసంశయాన్” అని యా
 మె పలికెను. ఆమెకు నమస్కరించి యాతఁడు పోవుమందగా
 “అయ్యా! చుట్టుకొక్కమాట - నేను బ్రాహ్మణుడనునా! ఆ

చారకవంతుడను గదా అధికఁడను గదా యను గర్వమును
 బూర్తిగా జంపుకొని సంతతి మాతాపితృ నేవా సంసక్త మానసుఁ
 డగు నాతని కేమాక్షమైన తొందాయఁ బుగగనీతుక, యాతని
 గుమ్మరులోఁబడియుండి, యాతనితో నీవు ముంగుగా మాట
 లాడక, యాతనిని బిలువవైన బిలువక, యాతఁడు నిన్ను కలలో
 కించి మాటలాడునప్పుడే నీవు మాటలాడి నీసంతతి యానితకి
 నివేదించుకొని యాని సమక్షమున గనివెట్టి తత్త్వజ్ఞానము
 నొందుము” అని యాబ్రాహ్మణుఁ డెట్లయింక దరింపవలయు నను
 వాంఛచే నాతనియందలికరుణచే దిరుగ నామెఁబలికెను “అటులే
 యని” యామె యొద్ద నెలవు తీసికొని భక్త్యాధుని యొద్దకుఁ
 బోయి యాతని యధానిష్ఠముగా నేవించి, శ్లో॥ పంచైతాని
 పరిత్రాణి శిష్టాచారేషు నిత్యవా, ఏతస్యచమలేవ్యాధ ప్రబ్ర
 వీహి యథాతథా” అని (ప్రార్థింపంగ, శ్లో॥ యజ్ఞంధాం తపో
 వేద సత్త్వం చ ద్విజసత్త్వం పంచైతాని పరిత్రాణి శిష్టాచారేషు
 సర్వదా” అని భక్త్యాధులు వా రా బ్రాహ్మణులకు సాయం
 చిరి. ఇక్కడఁ గొకకుడు నేర్పుకొన్న గ్రంథుల తయూ తో
 గొట్టుకొన్న సంజేహములన్నియు సంపాదించిన తత్త్వయాగ్యము
 తయూ జెప్పవలయుననియే యున్నది కాని చెప్పట వలకాశము
 లేదు. “భక్త్యాధున వాసిలిలకుమందు భక్త్యసంజేహం శైశ
 మిష్టిత్వగ్గ్లాండాం” (భక్త్యాధుని గుమ్మములోఁబడియుండి
 భక్త్యసంజేహములను శమింపజేసికొనినారు) అని చెప్పబడినది.
 అందువలన బ్రహ్మోపదేశమైనను భగవద్భక్తడైన పంచముని
 యొద్దనైన నశక్తము పొందవలసింది. పంచముడైన భగవద్భక్తు
 డైనమవల నాతనికి బ్రహ్మోపదేశము చేయవలసినది. భగవ
 ద్భక్తియే ప్రధానముకాని వర్ణంఁ బాత్యాదులు ప్రధానమైనవి
 కావు కావు ముమ్మాటికిఁ గావు.
 “భారతములోనున్న కథలన్నియు సశక్తము లనుట కేమి
 యాధార మున్నది? ఎప్పటిభారతము! ఎప్పటిః ధలు వానియందు
 మఃకంఠ ప్రమాణబుద్ధి యుండవలసిఁపని యే మున్నదని” నన
 నాగరకులు కొందఁ జదివేసింపవచ్చును. ఆయధిదేవతమున
 కాధారమున్నను లేవన్ను దానిని నిరాకరింపక యంగీకరితము.
 పురాణములలోని పూర్వగాథలవఱక కెందులక? ఆపురాణకాల
 మతోఁ బోల్చినప్పుడు మొన్న మొన్నగా భావింపవలసిన శ్రీ
 మద్రామానుజులవారి కాలముగా జరిగిన యొకచిక్కుమును మనవి
 చేసెదను. మార్చేరునందిగారును బెయనలిగారును నూడ
 యమునాచార్యుల వారికిప్పుడు. పెయనలిగారు బ్రాహ్మ
 ణుఁడు. మార్చేరునందిగారు పంచముఁడు. పెయనలిగారు
 రామానుజులవారి గురువు-మార్చేరునందిగారి కవసానదేశ సమీ
 పిలవినది “ఈశ్వరీమునకుఁ బరమగురు భగవానుడగు యమునా
 చార్యులవారికి శేషశ్యమొందినది. అట్టి యాదేహమును బ్రకృతి
 సంబంధు లగువారు స్ఫురించుట నాకంగీకారముకాదు. అంగిటి
 మహాత్ముని నేనచేయుటచే వారికి శిష్యమైన యాగత్రము వాని
 మాహాత్మ్యమునుబట్టి ప్రాకృతికస్వభూతు లగుటకుండఁ గాపాడు
 కొనవలయునని యూహించుచున్నాను. మీరు బ్రాహ్మణుల
 భాగవతోత్తములు మీదుమిక్కిలి చానునికి సత్వీకులు. దేవర
 వారు దీనుడగు నడియొకి బ్రహ్మమేధ సంస్కారమును గావించు
 తురా” అని పెయనలిగారికి మార్చేరు నందిగారు వార్త
 సంపిరి. “అభ్యంతర మేమి? మహాభాగ్య మని యా మహాదాత
 మనస్కుడగు పెయనలిగారు పరమాధ్యక్షులన్న మార్చేరు
 నందిగారిని నేవించి వారికి బ్రహ్మమేధ సంస్కారమును గావించెను.
 మార్చేరునందిగారిట్లు చరమవాక్యముగా సాయించి పంచ
 పదించి.
 నాన్ యిన్నపడి యిన్నపడి యిన్నపడి నెయిదాలో,
 నీన్ యిన్నపడి యిన్నపడి యిన్నపడి నే నుంగో” దీని యర్థ
 మే మనగా నేను - ఈరీతిగా - ఈరీతిగా - ఈరీతిగా - తేసి
 యుంటి నేని, మీరు - ఈరీతిగా - ఈరీతిగా - ఈరీతిగా - తేయ
 వేడుచున్నాను. ఈరీతిగా నేను జేసినయెడల మీరీరీతిగాఁ
 జేయవలెను - ఈరీతిగా నేను జేసినయెడల మీరీరీతిగాఁ జేయ
 వలయును. నేను - ఈరీతిగాఁ జేసినయెడల మీరీరీతిగాఁ జేయ
 వలయునని క్రమాలంకార సందర్భముగా మార్చేరునందిగారు
 నెల విచ్చిరి. దీనికిఁ దాత్పర్య మేమనగా - “నేను దైవనామ
 మును స్మరించుచుఁ బ్రాణములు విడిచినయెడల మీరు దశరా
 త్రము లాశౌచముపట్టి కర్మ మాచరింపవలయును. నేనాచార్యు
 లను స్మరించుచుఁ బ్రాణములు విడిచియెవల మూడుదినములు
 మాత్ర మేమైల పట్టికర్మ మాచరింపవలయును. నే నెవ్వని
 స్మరింపకుండఁ బ్రాణములు విడిచితి నేని మీరేకర్మము కూడ
 నాచరింప నక్కటలేదు.” మార్చేరు నందిగారి యా యనసా
 నాజ్ఞను శిరమున ధరించి యాయనకు యతిశ్యరార్థమైన చరమ
 కైంకర్య మొనర్చి స్నానమైనఁ జేయక, వస్త్రములయన

మాకు, తెలియజేసిగారు తిర్వాగధన మొనర్చుకొని సాహెబు కానిచ్చుకొనెను ఆహాహ! ఇది యెట్టి మహద్భుతాంశమా ఇది కేవలము కల్పితమైన కథ యని యెట్లు చెప్ప నగును. దీనిని నమ్మకపోవుట కిందున నసాధ్యమైన దేమున్నది? అస్సాధ్యమైన దేమున్నది? అనుచి-మైన దేమున్నది? అసాధారణమైన దేమున్నది. ఇట్లు రెరిగినదనియే నిశ్చయపఱచువలయును. పూర్వగ్రంథములం దామోక్షమైన విశ్వాసములేని యెడల మనోక్లమమున మైన జీవయాత్ర జరుగునా? నమ్మక పోవుటకుఁ గారణభావమైన నుండవలయునా? పది పండ్లొందు వందల సంవత్సరములందీ తరతరముగా వచ్చుచున్న యీపని త్రగాధ పరమాధమమైనదే కాని తద్వ్యతిరేక మెంతమాత్రమును గాదు. దీనినిగలన సేమి తెలిసికొనఁదగినా? నగుదు భగవద్భక్తి చేతనే బ్రాహ్మణుఁ డగును. భగవద్భక్తిహీనులచేతనే అబ్రాహ్మణుఁ డనిపించుకొనును. స్థిరమైన బ్రాహ్మణత్వ మెవ్వరికిని లేదు. స్థిరమైన అబ్రాహ్మణత్వ మంతకంటెలేదు. బ్రాహ్మణుఁ డబ్రాహ్మణుఁడు కావచ్చును అబ్రాహ్మణుఁడు బ్రాహ్మణుఁడు కావచ్చునని మనవెద్దలు చెప్పినారు. నరులమగుటచే మనకు సోదరత్వమే సిద్ధమైనది కాని బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణత్వము కాదు. కావున నిశ్చయమైన భగవద్భక్తిని సంపాదించుకొని యందఱము కూడ బ్రాహ్మణుల మగుదము. అందఱము బ్రాహ్మణులమైనప్పుడు మనకుఁ దగవులే! భగవద్భక్తిగిరిదలి ప్రపంచలంపటులమే యదైత్యయెడల గండఱ బ్రాహ్మణులమే యగుదుము. అప్పుడు కూడ మనకుఁ దగవు లక్కఱలేదు. పుమేశ్వరునందలి భక్తిని సంపాదించుకొని తరింతము.

అర్జునారా! ఇదిగో సాక్షి మదరాసునండి జంఘాల శాస్త్రికి వ్రాసినలేఖ - దీనిని జరుపుమని జంఘాలశాస్త్రి యప్పుడే నాయెద్ద కంపినాడు.

జంఘాలశాస్త్రికి- సాక్షి యనేక నమస్కారములు. 19 దవ తేదిగల న్యాయదీపికలోఁ జరింజీవిని సాభాగ్యవతి యగు పులకర్తి కవలకాతమ్మగారు వ్రాసిన వ్యాసమును నీవు చూచి యుందువు. ఆంధ్రదేశము లందఱు జూడఁదగిన వ్యాసమది. ఆ వ్యాసమున్న న్యాయదీపికనైన నందఱు సంపాదించుకొని చూడవలయునని నీవు సభలో నాపత్నమున సభ్యులను బ్రార్థింపవలయును. దానిలో సాక్షిపవ్యాసముల గూర్చి యేదో విమర్శమున్నదని నీవు భ్రాంతిపడి తొందఁచే నామె వ్యాసమును గ్రూరముగ ఖండింతువేమో యనిభయపడి నీవేర నీయత్తగమును వ్రాసితిని. నాయనా 'అది విమర్శము కాదు. సాక్షిని దిట్టించిట్లు సాక్షిపవ్యాస విమర్శమగునా? తిట్టకుఁడిట్లుగాక వేఱ ప్రత్యుత్తర మేమున్నదని యెంచి నీవుయనసోదరిమణిని దిరుగఁబడి మన ముల్లానైన దిట్టెదవేమో నుమా! మగువను దిట్టుట మహాపాతకము నుమా! ననవాగరకతా మహాత్మ్యమువలనఁ బురుషులలో 'సేమి శ్రీలలో'సేమి కలిగి మన జాతితత్త్వము భంగపఱచుచున్న దురాచారముల గూర్చి మృదులముగాఁ బలుకుటయే మనవిధి. అందువలనఁ బురుషులు కాని శ్రీలు కాని తిరుగఁబడి తిట్టినఁ దిట్టుదురు గాక! తెఱపిలేనండఁ దిట్టినఁ దిట్టుదురు గాక! తిట్టినప్పుడే మన యుపవ్యాసములు వారి మనస్సునకు బాగుగా నెక్కినవని భావింపవలయును. వారి దురాచారములను వారు తెలిసికొనుచున్నారని నిశ్చయింపవలయును. సామాన్య మనవ్యవర్థముచేతఁ గోపమును బట్టలేక యలుకుచేతఁ దిట్టుదురు. వారి తిట్టకు మన దీవనలే ప్రత్యుత్తరములు. అందులోఁ గాలతామణి - మనసంఘమునకు శ్రీజాతియందన్న యసాధారణ గౌరవమునుబట్టి యధిక భక్తినిబట్టి యామె 'సేమియు ననఁదగు. భర్తను బరదైవముగ భావించి పూజించుచు నామె చిరకాలము సాభాగ్యము ననుభవించవలయునని యాశీర్వాదింపవలయును. పండ్లనంటి బిడ్డలని పోత్ర ప్రపాత్ర దోహిత్యపుధితో నామె చిరకాలము కథిల్లవలయునని యాశీర్వాదింపవలయును. ఇంతకంటె నిప్పటికి వ్రాయదగిన దేదియు లేదు.

ఇట్లు విన్నవించు సాక్షి.

అర్జునారా! ఈ లేఖ యైనది నేను జెప్ప నగినదియు నైఁది. ఇంతవెద్దలకు నమస్కరించుట తక్కువేయఁదగినది లేదు. ఆశ్వాత్ తిరువడిగళే శరణం - ఎంబెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణం - జియ్యార్ తిరువడిగళే శరణం - ఆళహియ మనవాళ్ ననునార్ తిరువడిగళే శరణం.

ఓమ్ కాంతి శాంతి శాంతి.

ఆంధ్రవేదవ్యాఖ్యానము

ఒక ఆంధ్రుఁడు.

వేదములు ఈశ్వరునితల నిత్యములు. ఎలనన ఈశ్వరవాక్కులు గనుక. వాక్కులెటుల జంతువులకు ఉత్పత్తి మొదలు ఆస్త్యము వరకు విడువక యుండునో అటులనే ఈశ్వరునికి గల వాక్యములు ఈశ్వరతుల్యనిత్యత్వము గలవి. గాననే "అనాది నిధవాహ్యేషావాగుత్పత్తిస్తాస్యాయంభువా" అని సృరింపంబడుచున్నది. ప్రశ్నమందెటుల నిత్యత్వ మనుప్రశ్నకు ఋతుధర్మములకు పూలుపండ్లు మున్నగువి ఎటులవాటియంతట నవి కాలములు తప్పక వచ్చునో ఎటుల నిగులలేచినవానికి ముందువాటి విద్యావ్యవహారములు జ్ఞప్తికివచ్చునో అటులనే నీవేదములున్న ప్రశ్నయములో ఈశ్వరునియందేయుండి సృష్టిదశలో నామరూపములయందించుకంటె మైనది దప్పక ఋతుధర్మములవలె బయలువచ్చుచుండును. ఇట్లే వేదమునకు నిత్యత్వము. ఈ యర్థము పరాశరుచేత యభ్యుత్పత్తు లింగాని నానారూపాణి ప్యయే, దృశ్యేతే తానితాన్యేన తథాభావా యుగాదిభు" అని సృరింపబడుచున్నది. ఈవేదమునకు బ్రహ్మజనియను, మేనుగలదు గాననే సృష్టతులందు శబ్ద బ్రహ్మయని పరబ్రహ్మయని విశేషణ విశేష్టము గ వాడఁ బడుచున్నవి. అందువలన శబ్దబ్రహ్మ పరబ్రహ్మలకు నామవేధము లేదనియేర్పడుచున్నది. అట్లే ధర్మభేదమున్నగులుగదు. కాబట్టియే "శబ్ద బ్రహ్మణి నిష్ఠాతః పరబ్రహ్మధీగచ్ఛతి"యని సృష్టితిగలను. ఈ జ్ఞబ్రహ్మ సంస్కృతభాషాయముగ నున్నది. దీనియొక్కత ఆర్థమును గనగోరినచో శిక్షావ్యాకరణ ఛందోజ్యోతిష నిరుక్తకల్పములు అను పట్టాస్త్రములను సాంగోపాంగముగ జదువవలయును. ఇంతియగాక ఈశాస్త్రములలోనూత్కముగ దెల్పబడి షకర్తరి వైదేశాస్త్రములైయున్న మిహంసా న్యాయవేదాస్త్ర శాస్త్రములు మున్నగువాటిని మిగత శాస్త్రములను పూర్తిగ అధ్యయనము గురుశుశ్రూషావిశిష్టముగ చేసి వేదార్థమును సదాచార్యునివలన గ్రహించిచో లభ్యపడదగినదేగాని ఇయలోయే ది లో ప మైన ను అర్థము తప్పుదు. ఆ న గా వియధార్థ స్ఫురించు ననుట. అపథ్యముచేసినపుడు మందు ఫలమిచ్చినటులు. ఇట్టి వేదార్థపరిజ్ఞానము చాలకష్టము గనుక కలియుగముననుండు అల్పజ్ఞులకు అశక్తులకు దుశ్శక్తమనిదలంచి వేదములు దేశభాషలోనుండిన చాలమందికి నుఖబోధమని దలంచి కల్యాణి ద్రవిడభాషయందు వేదముయొక్కముఖ్యతాత్పర్యమును మలభముగబోధించిరి. అదియే ద్రవిడవేదమని దాక్షిణాత్యులచే వాడఁబడుచున్నది.

ఆ ద్రవిడవేదమును ఎవ్వరు ప్రకరింపజేసిరో వారే కొన్ని గొప్పపేతువులచేత ఆంధ్రదేశమున నవతరించి వేదతాత్పర్యమును ఆంధ్రమునదియు ప్రకటించిరి. ఇయ్యది ద్రవిడవేద న్యాయముచేనాంధ్రవేదమనంబరగు. ఇదిచాలామట్టుకు ఆంధ్రదేశవాసులకు మలభముగ భగవద్గుణములను తత్వజ్ఞానమును ఎరుగుటకు చులక నైనమాధ్యమ. సంస్కృత మెంతిగవ్యమో అంతకన్న నెక్కుడుకష్టముద్రవిడభాష. కాన నాంధ్రులకు ఈరెండుతుల్యకోటి ప్రవిప్లయతే. అట్లుగాక ఇది స్వదేశభాషయని నందున మిక్కిలి చులకనగ జ్ఞానసంపాదనమును చేయగలుగు. దీని వివరమందియను ఈవ్యాఖ్యానావతారిక యందు సహేతుకముగ నుపపాదించబడి యున్నది. ఈగ్రంథమున కింతవఱకు వ్యాఖ్య యేర్పడి యుండలేదు. ఇప్పుడు ఆగ్రంథమునకు శ్రీమాన్ విద్యారణ్యపంచానన విద్యావాచస్పతి క. వి. రామచంద్రాచార్యులవారు వ్యాఖ్యానమును వ్రాసిరి. అది చాలాఅంశములను బోధించునది గాన చాల విపులమైన గ్రంథమే నెగడుచున్నది. ఇది తత్పాల్నివాపల కందఱకు నెక్కు విశేషాంశములను బోధించునది. గనుక నిది శిష్యుకాలములో యదారులగు భగవతుల యాదరణము నొంది ప్రచారమునకు వచ్చునట్లుగ్రహించుగాత యని భగవంతునిం ప్రార్థింపుచున్నారము.

1-6-1922 తారీఖున నిడదవోలు గ్రామములో విశాల వెంకట్రామాచార్యులుగారి కొమార్తెకు వివాహమహోత్సవము జరిగినది. వరుడు వంగల సుబ్రహ్మణ్యత్వనాగాయణగారు హూణవిద్వంశ బి. ఎ. పూ్యున అయినారు. మఘస్కములు పీటలమీద అంగవస్త్రము రవికలు గుడ్డలు బంధువులకు బహుమతులు అన్నివస్త్రములున్నూ శుద్ధకద్దరు బట్టలు వాడనడిసవి. విదేశీపు బట్టలు ఆ వివాహములకు మట్టలేదు. తిలకు స్వరాజ్యవిధికి వధూవరుల వలన రు 10-0-0 పది రూప్యములు యివ్వబడినవి. -అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రబోధగేయము

(శ్రీయుత వెనురుమూడి శేషగిరిరావుగారు)

మరచితిరా మనమహాత్మువాఙ్మధరతసంతతికిదిమానిశమా
అలసతి తగునా ఆంధ్రులకిగతి + తలపర ఘోరకృత
ఘృత యని మది
కారాగృహమున ఘనుడువనింపగ + మీరిటు భోగపరా
యలు లగుదురె
గాంధీమహాత్ముని గాంధీయోగిని + గాంధీతపస్విని గాంధీ
దైవమును
కష్టసహిష్టుత కాసికిపోయెనె + దేశభక్తిపరదేశముజేరనే
కట్టగలేరా ఖద్దరుబట్టల + ఎట్టులస్వరాజ్య మేలేదరయ్యా
ప్రపంచవాసులు పరమభక్తితో + మహాత్ముమహిమను
పొందుట విసరా
కబురలప్రోవులె కార్యమారులా + ఆంధ్రులనడి అప
యశము జనించెనె
దేశభిమానము త్యాగములేదా + దాన్యమే మేలని తల
చితిరా మది
ఆర్యాటములకు అందరువెద్దలె + కార్యము తీర్చు కన
పడరక్కరు
సారికృపయున్న నీ అలసత కలుగునె + మరతురె యీ
గతి మహాత్ము నానతి
అగ్రగణ్యులీ ఆంధ్రులనుచుమును + పొగడదె గాంధీ
మహాత్ముడు మిమ్ముల
పూర్ణసోదరు శ్రీరత్నమెలగగ + విముఖులై ఆంధ్రులు
వెలవెల బోదురె
కట్టుడుఖద్దరు రాట్టముత్రిప్పుడు + కట్టకుడిపదేశపుబట్టల
ఆంత్యజాలను దయనాదరింపుడి + ఆద్యులచనుగతి ననుస
రింపుడి
అరిషడ్వర్గము నడచివేయుడి శ్రీ + వారి చరణంబుల
సాక్షయింపుడి
దౌర్జన్యంబును దరిజేప్పకుడి + భర్మమార్గమునె తలగక
మెలగుడి
ధర్మరక్షమే తనపతుంబని + కూర్మిక్షించును గోపాల
దేవుడు

ఆంగ్లవిరుదములు

భాగ్యవంతులకు ప్రభువిరుదములు

పార్లమెంటునందు సంచలనము
లండను, జూన్ 21:- సార్వభౌమ జన్మవిరుదముల నొసంగు సందర్భమున కొన్ని విమర్శలు బయలుపడెను. బి. దముల నియ్యవిధానమును గురించి విచారించి, అనగరమగు మార్పులను నూచించుటగాను ప్రభులసభనుండియు ప్రజల సభనుండియు కొంతమంది నొక సంఘముగ నియమింపవలె ననియు నేననుగమనించి బిరుదములియవలెననియు ఒకతిర్మానమును ప్రవేశ పెట్టెదమని పది నైరుగురు సభ్యులు నోటికి నిచ్చిరి.
బిరుదములనొసగు విధానమునుగురించి దేశమునందసంత్పత్తి వ్యాపించు చున్నదని కమాండరులకరు లాన్సును గా రిదినమున కామన్న సభయందు దెలిపినపుడు చాలమంది సభ్యులు అత్యాహమును గనపరచిరి.
ఈవిషయమై దేబడిన అనేకప్రశ్నలకు సమాధానమును దెలుపుచు బిరుదములనిచ్చుట సార్వభౌమనిహక్కునియు దానిని గురించి విచారిం చుట య వాంఛనీయము గాన విచారణ సంఘమును నియమించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరింప జాలరని దెలిపెను.
ఈ విషయమున సార్వభౌమని హక్కు ఇదిడి యున్నది. కాన, ప్రధానమంత్రి వేతనమును గురించిన విషయమును దీసికొని రాగూడదని కామన్నసభాధ్యక్షుడు దెలిపెను
బిరుదములను ప్రకటించునప్పుడు అట్టివాకేమి నేనయ్యెననినదిగూడ దెలుపబడవలెనని సర్ డెబ్బ్యు హెచ్ దేవిడ్సు గారు నడిపిరి. ఇటీవల నుండియు ననే గానించుచుంటిమని చాంబర్లెనుగారు దెలిపిరి. (లేదు లేదని కేకలు)
బిరుదముల నందువారి ప్రవర్తనను గురించి యెట్టి విచారణను గావించుటలేదని యొకరు తెలిపిరి.
ఎప్పుడును ప్రభువిరుదములు భాగ్యవంతులకు మాత్రమే ఈయబడుచుండెనని కలనలో అప్పే గారు తెలిపిరి. గత పది వత్సరముల బిరుదాశీని పరిక్షించిన యెడల నిట్లు నుడువరని చాంబర్లెనుగారు దెలిపిరి.

సమకాలి కాభిప్రాయములు

ఒక గొప్ప నేరము.

గాంధీ దినము వాడు బొంబాయి సభ కార్యక్రమములను గూర్చి వివరములు గమనించుచుండలేదను నేరమును ఆరోపించిరి. బొంబాయిలోని నిరాకరణోద్యమమును సాగింపజేయు నిమిత్తమై కాంగ్రెసునకు లక్షలకొలది డాలరులను విరాళములుగా నొసగి రను ప్రతిక వందల కొంగ్రెసు సంఘమువారు వెంటనే ఖండింపలేదని వారియారోపణ. ఈ యారోపణపై ఆ. భా. కాం. సంఘమువారు, దేశములోని యితర గౌరవములను పాగ్రుల్చి యుండును. ఈ కారణము వల్ల యెచ్చటనుండి యుద్ధనిధినించుచు నటరాజును గాని తెలుపరైరి. డయ్యు నేనానిని సువర్ణిని అతని లాభము కొరకై ద్రవ్యమును వసూలుచేసిన "మాస్టర్ బోమ్" పత్రికనుండి యిది బయలుదేరెనని ఆయన చెప్పిన బాగుగనుండేది. దేశములోని నాయకులుగాని, విచక్షణాలవారుగాని యింగ్లాండు దేశము ప్రతికల యుద్ధపు ప్రాతలను లక్ష్య పెట్టు వారుగాను. వారు వాని పెట్టు ఆదరింపరలెనో, అట్లేచేతురు. ఈ వందల రాయలగు ఇచ్చటికి వెలిపింపుడు మేము దాని పెట్టు గట్టి ఖండింపరగునో, అట్లే ఖండించుచునని మాచువరకు వెలంగుదురు. దాని ఖండింప కుండుట వలన ఆ. భా. కాం. సంఘమువారికా గొప్పపాదబాటు గావించునట్లు నటరాజుగారు తెలుచినచో, ఆయన నందులకై యాతేషింప నవసరములేదు. మాస్టర్ బోమ్ గొప్పపాదబాటు ఆనధ్యక్ష పలుకులను గమనించుటకు ఆ. భా. కాం. సంఘమువారు తెలుపెట్టరు. నటరాజుగారు చెప్పినట్లే ఆ పనికిమాలినవాని పెట్టు మాచుటయందు కాలము వృధానీయ కుండుటయే యుత్తమునని దేశీయులను అంగీకరింతురు గాక — బొంబాయి (కానకల)

ఆంధ్ర ఖద్దరు.

బొంబాయిగర "జి" వార్త కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యగు సి. వి. సి. శిరమగారు ఇట్లు వ్రాసిరి.

తెజవాడ, ఆంధ్ర, కర్ణాటకనుగూర్చి ఎం. ఆర్. అవారి అను విలేఖకుడు వ్రాసిన యాతేషణలను నేను చదివితిని. తెజవాడ కర్ణాటకలను చేయుచుండేది మోసములకు ఆంధ్రకాంగ్రెసు ప్రచారకులను, నాయకులను దూషించి యుపయోగములేదని నా తెలంపు. తెజవాడ వర్తమానములను వివక్షితలేక కొనకలదని కొన్ని మాసములకు పూర్వమే ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ మువారు స్పష్టముగ హెచ్చరించుచుండిరి. ఆ హెచ్చరిక బొంబాయి కాంగ్రెసునందగునాడ ప్రకటింపబడియుండెను.

ఆంధ్రదేశమునుండి దిగుమతియ్యబడి కర్ణాటక ప్రజలకు సంకేతముగ కలుగుచున్నదని నాకు తెలియును. ఆంధ్రదేశములో నెవరో కొందరు మోసముచేసినంత నే, అచ్చటినుండి వచ్చు కర్ణాటకయు కల్గిన తెలంపరాదు. అదియునుగాక, మోసము కొంత జగగుచ్చుంత మాత్రముననే, ఆంధ్రదేశమునందు విశ్వాసపాత్రులు లేనియు, ఊహింపతగదు. స్వచ్ఛమగుకర్ణాటక కావలె ననువానికి సంబంధించి పంపించెదమని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారికి నమృతము బలమయివచ్చును.

బొంబాయి కాది భాండారముకర్త విచారణచేయగా తమ దగ్గరనున్న చూపు స్వచ్ఛమైనదని వారు నిర్ణయించిరి. వారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునుండి తెప్పించుకోలేక ఆంధ్రదేశములోని వర్తకులకర్త నుండియే తెప్పించుకో, నేను చెప్పజాలను. కాని యీ కాది భాండారము నందలి కరకులకు బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు సర్టిఫికేటు నొసగి యున్నారు.

ఒకబట్టు మాడగానే అది స్వచ్ఛమైన కర్ణాటకాదా యని వెంటనే నిర్ణయించుట యనభవజ్ఞుల కైనను కష్టమే. భారత యంత్రాలయములు ఇప్పుడు తక్కువ నెలలకు నూలు నుపయోగించు చుండుటచే ఆబట్టు కొన్ని రాటపురాలు బట్టల కన్న ముదుకనిగ గూడ నున్నవి. ఏది యెట్లున్నను కొంత కాలము వరకు ముదుకానినే పుచ్చుకొనుచుండిన యుక్తముగ నుండును. సన్ననినూలు బట్టలను పరిషీంచుట కష్టమగుచున్నది. కర్ణాటక సామాన్యముగ "అంగీకరింపబడినట్టి" గాని లేక కాంగ్రెసు సంఘములచే స్థాపించబడినట్టిగాని భాండారములందే కొనుట బాగుగనుండును... బొంబాయి కానికలు.

ప్రచురణసంఘ ప్రకటనలు

ఎల్క్విక్కు వైరుమెరు

ఈ సంవత్సరము నుండి మద్రాసు ప్రెస్సునుగూర్చునందలి ఎల్క్విక్కు వైరుమెరు క్లాసు రెండు తరగతులకు విభజింపబడును: (1) ప్రస్తుతపు మెకానికలు ఇంజనీయరులకుకొరకు అనుకరించి మైనరు ఎల్క్విక్కు ఇంజనీయరులకు క్లాసు జరుపబడును (2) సాధారణముగ పనివానికి ఎల్క్విక్కు వైరుమెరుకు సంబంధించిన విషయములు మరియొక తరగతియందు చెప్పబడును. ఈ తరగతిలో దేశభాషలో విద్య చెప్పబడును. పాఠశాలయందలి ఇతరతరగతుల వలెనే యీ తరగతులకు కూడ ప్రత్యేక పఠన గ్రంథము లుండును. పరీక్షలు జరుగును. పరీక్షలయందు కృతార్థులైన వారికి సర్టిఫికేటు ఇయ్యబడును.

* * * వాక్సి నేషను శానిటరీ ఇన్స్ పెక్టర్లు

కలరా పాట్రిల్ లో పనిచేయు డిప్యూటీ వాక్సి నేషను ఇన్స్ పెక్టర్లకును శానిటరీ ఇన్స్ పెక్టర్లకును పనులనుం దెబ్బలేదను కనుగొంటున్నాము. ఇట్లు అనవసరముగ రెండు ప్రత్యేక తరగతులు ఉండటం ఉచితము కాదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినారు. ఇంక మైన కలరాపాట్రిల్ లకుండు పనిచేయు వారందరు శానిటరీ ఇన్స్ పెక్టర్లని పిలువబడుచుండును. వీరికి ప్రభుత్వమున 60 రూప్యములు జీతమియ్యబడును. సంవత్సరమునకు 5 రూప్యముల చొప్పున 150 రూప్యములు బొంబువరకు జీతము హెచ్చింపబడుచుండును. కలరా పాట్రిల్ లో పనిచేయువారికి ప్రత్యేకముగ నెలకు పది రూప్యములు అలవన్సు ఇయ్యబడును. ఈ ఏర్పాట్లు 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి ఆరు నెలలు నడుచును.

* * * శానిటరీ డిపార్టుమెంటు

శానిటరీ డిపార్టుమెంటును సంస్కరించు విషయమై చాలాకాలమునుండి స్థానిక ప్రభుత్వమువారికిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఉత్తరప్రభుత్వములకు జరుగుచున్నది. సంస్కరణముల ననుసరించి ఈ డిపార్టుమెంటు స్థానిక ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనము చేయబడినది. ఈ విషయమై స్థానిక ప్రభుత్వమువారి క్రింది ఉత్తరువులను ప్రకటించుచున్నాము.

(1) ఇంకమీద ఈ డిపార్టుమెంటు పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటు అని కన్యకానింపబడును. ఉద్యోగులు పబ్లిక్ హెల్త్ డైరెక్టర్లని కన్యకానింపబడుచుండును.

(2) డిపార్టుమెంటు పరిపాలనము రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండును. ఇండియను మెడికలు సర్కిసుకు చేరవారు కొందరు ఉద్యోగులు నియమింపబడుచుండును. వీరి సంఖ్యను ఇండియాకుంత్రి నిర్ణయించును.

(3) డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులలో అన్ని విధముల శ్రమచుగ అధికారి పబ్లిక్ హెల్త్ డైరెక్టరుగ నియమింపబడును.

(4) అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లుగ పనిచేయునరు వి. యం. యస్. ఆఫీసుల డైరెక్టరు నెహ్రూవద్ద తమ పేర్లను రిజిస్టరు చేయవలెను. ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగులను నిర్ణయించెదరు. ఇతర ఉద్యోగులను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించెదరు. పబ్లిక్ హెల్త్ డైరెక్టరు గార్ల సలహాలను పొంది నియమించెదరు.

(5) అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లు 5 సంవత్సరములు మొదటితరగతి హెల్త్ అఫీసులలో పనిచేసి యుండవలెను. పబ్లిక్ హెల్త్ సందు (రిజిస్ట్రేషన్) పొందనివారు 9 నెలలు ఇంగ్లాండులో ఉన్నప్పుడు డిప్యూటీ పొందవలెను.

(6) ఉద్యోగులందరు ఒక దేశభాష నేర్చుకోవలెను. ఉద్యోగులకు పింఛను లియ్యబడును. రెండుసంవత్సరములు ప్రావీణ్యముగ పనిచేయవలెను.

(7) అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లకు ప్రభుత్వమున 600 రూప్యములు జీతమియ్యబడును. నెలకు 50 రూప్యములచొప్పున 1200 రూప్యములవరకు జీతములు హెచ్చింపబడుచుండును. ఇతర ఉద్యోగులకు సంబంధించిన లీవు పేషను నియమాలు ఈ సర్క్యిసు పట్లగూడ అనుకరించును.

(8) వీరు ఉద్యోగమునకు దున్నంత కాలము ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేయగూడదు - (ప్రభుత్వపు టుత్తరువు)

* * * కావేరి తగాదా

ఇటీవల గౌ. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు మైసూరుకు వెళ్లి యుండిరి. మైసూరు చిఫ్ ఇంజనీయరు కడయ్య, మద్రాసు

సైమలు ఇరిగేషను ఇంజనీయరు మార్గసు గార్లతో కలసి మాట్లాడిరి. దివాను ఎ. ఆర్. బర్మిగారితోగూడ కలసి మాట్లాడిరి. శివసముద్రమునందలి కావేరి పనరు స్టేషను కన్స్ట్రక్షన్ బోర్డు మున్నగు ప్రదేశములను చూచినవచ్చిరి. ఇంకొకటి యీసమయ్య శ్రీనివాసయ్యగారు మైసూరు నుండి తెలియచున్నది. గౌ. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు మైసూరు మహారాజుగారి అతిథిగ నుండిరి. ఒక వర్తమానము మహారాజుగారిని కూడ సంవర్ణించిరి.

జి మా ఆ యి లు సర్వరోగ నివారిణి. ఇంగుళ్లు జ్వరము, దగ్గు, సి త్తము, గొంతునొప్పి, కలరా, యిన్ ఫ్లుయెంజా, పల్లు నొప్పి, బిడలు నొప్పులు యింకా యితర వ్యాధులకున్ను, ఉపయోగము. నెల బుడ్డి 1-కి రు 0-6-0 డజను 1-కి రు 2-12-0 గ్రాసు 1-కి రు 80-0-0 ఆంగ్లరతో అధ్యాన్యపరిచి కలయును. 8 గ్రాసులు ఒకేదాకా తీయువారికి రైలుచార్జి ప్యాకింగు కర్కులు యివాం. మా యొక్క బామా ఆయలు లక్ష్య ప్రాండు అడ్రసు చాచి తీయవలెను. అమర్ చెండు, సోబా చెండు యింగ్లీషుచెండు వలగడికు ఉడ్డసి వ్యాపారస్తులు. నెం 88, నైపువాయనపిథి, మదరాసు

కుష్టు, బొల్లి, షీయ, మధుమేహము, పురాణ సనాయి, నెగ, మూర్చ, వెర్రి, మూలశంఖ, స్త్రీ రోగము పక్షవాతము మొదలగు నవి పూచీవైని కుదర్చబడును

గుణమిచ్చిన మీదటే నొమ్మిచ్చుట అపురూపములగు ఓషధుల మహత్వములు పర్వత వాసులగు కోడులు వర్షాలకే తెలియును. వారలే వాటిని వాడుచున్నారు. వాటిని వారవద్ద మిగుల శ్రమపడి కొన్ని ఆపాయములకు లోనై నేర్చుకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము. మాదగ్గనుండి ఔషధము నేనించు రోగులు వారికి గుణము కనుపించినకొలది నాయుదాలవైని సామ్యు ఇయ్యవచ్చును. అట్టివారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము కుదరవచ్చునని నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని సామ్యుమియు నియ్యనవసరములేదు. ఉత్తర ప్రభుత్వ మూలముగ సహితము చికిత్స చేయబడును. అట్టివారికి ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడును. (3222) వి. ఎస్. రాజా. ధ్యాయచింతనాలయము } దీర్ఘ వ్యాధులకు సునమైన భీమునిపట్టణము. } ఆయుర్వేదవైద్యులు.

ముహం! యిహం!! 60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు వాసుగారి నుభటివిత రహస్యపుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము వకు వ్రాయవలెను. (3395) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను. The swasthya Sahaya Pharmacy, 20-2 Harrison Road, Calcutta.

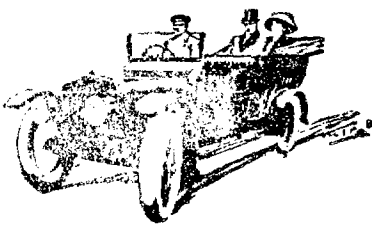
గొప్ప తగ్గుదల? జాతకరత్నము అభిరుచి? PART I జన్మవత్సరము పుట్టిన తేదీ జేత మున్నగునవి లేకయే సరిక త్వర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్కరలేకయే తమంత తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము అయిన రాశిగ్రహము మున్నగు ద్యాదేశభావములలో మీ మీ జాతకములను మీ రే వ్రాసికొనవలెను. ఇది యింగ్లీషుజ్యోతిషుడు. దీని నెలకు 2-0-0, నెలబాటులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, భువనగిరి, విశాఖపట్నంజిల్లా.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా, గుడివాడతాలూకా, యలకుర్రు అగ్రహారమునందు గల మధ్యమతరగతి జాతీయ పాఠశాలకు ఆంధ్రాంగ భాషలును మంచిప్రవేశము గలిగి జాతీయవిద్యాభిమానముగల ప్రధానోపాధ్యాయుడు గావలయును. వరభాషలును గుణగణములను పేతనమును జెలుపుచు స్వీకరించి చిరునామాకు వెంటనే పంపవలయును.

కా. నాగేశ్వరరావు,
7. తంబుకెట్టికి, మద్రాసు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూ 16 లు వాపున కట్టించవలెను. (11

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 100, Kilpauk Madras.

పురాణోపాసన సంగ్రహము

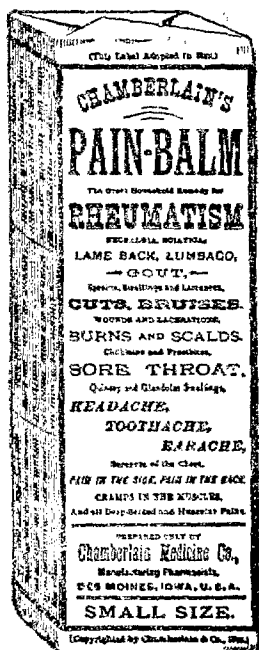
ఇనాపరముల : మయూరము 840 ప్రధానాంశముల గురించి. 18 పురాణములు, ఇతిహాసములు, భగవద్గీత మొదలగు గ్రంథములనుండి ఒకటిచేసి ఎత్తి వ్రాయబడినది:—

కేల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ 1-8-0
బుక్-ఫర్మింగు తిరుమల వెంకటాచార్యులు
ఈ. రంగాచార్యులు.
పాఠశాలను కేట, మచిలీపట్నం, (కృష్ణా జిల్లా)

నోటీసు (170)

“రత్న సామానుల వేలం నోటీసు.
బందరు నాదకు రోడ్డుమీద నున్న మారై సుమిల్లు వద్దను 25-6-1922 తేదినయున్న ఆ మరుదినమున యున్న శీమకములాలు అనగా రవ్వలు వగైరాలు గల వస్తువులు. దుగ్ధాలు జతలు వగయిరాలు 40 వస్తువులు వేలం వేయబడును.”

ఇట్లు
“మా కేటి లక్ష్మీకరిసింహారావు సాహుకారు”

చేంబరెన్ గారి

పెయిన్ బామ్

వాత నెప్పులు, నడుము రొప్పి, కాల్సినగాయములు. తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, చెబ్బలు మున్నగునవి దీని వలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో
విక్రయమునకు
దొరకును. (1

జూబులు

ఉపాధ్యాయుల కొరత నవి

ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి యుపాధ్యాయులందరు కలిసి ఒక సంఘముగా నేర్పడి తమ యాధికారములను పక్కరించి కొనబడు గాను లోగడ తెజవాడయందు జరిగిన విద్యావిషయక మహాసభయందు నిరూపించబడిన నూతనము విారు చూచి యుండవచ్చును. కాని సదరు విషయమై యుపాధ్యాయులెవ్వరు ఆలోచించినట్లు కన్పింపదు. కావున సదరు సూచనలు తీర్చి యుపాధ్యాయులకు విన్నవించుచుంటిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి కంఠకుగాని, లేక కొన్ని జిల్లాలకుగాని ఒక యుపాధ్యాయుల సంఘము ఉండవలెను. సదరు సంఘములో ఆధము 500 మొదలుండవలెను. సదరు సంఘము గవర్నమెంటు అట్టకొండ రిజిస్టరు కావలెను. ప్రతిమొదటకు నెల కొరపర్యాయము తమ జీతములో ననసరించి 1 రూపాయక కంటే తక్కువగా వైసలవంతున చెల్లి పుండవలెను. ప్రతి నెలకును పుమారు వెయ్యిరూపాయలు కచ్చుచుండునట్లు జూడవలెను. అట్లు చెల్లించుటకుల ఏర్పడెను ధనము ఉపాధ్యాయుల కందరికిని చెందియుండును. మొగటి మాడుకొరతను రుసులకరకును సదరు ద్రవ్యమునుండి మొదలుకు ఎట్టిసహాయమును చేయుటకు వీలుండరాదు. తాము చెల్లించినసామ్యము ప్రము తిరిగి యిచ్చెదరు. వై ఏర్పాటుయిన మొదట మాడు సంతకములలో నెలకు ఆధము వేయిరూపాయల చొప్పున రూ 35,000 రూపాయలు సంఘముకొరతనుండి పని ప్రాసంభింపబడును. సదరు మొత్తమునుండి యుపాధ్యాయుల కటుంబ పోషణార్థమై కొంత ద్రవ్యసహాయమును ఒకేసారి కాని లేక నెలకొంతయని గాని యిచ్చవలెను. ఎంత మొత్తమిచ్చునదియు వారి కటుంబములయొక్క స్థితినిబట్టియు, సదరు సంఘమునకు కైర్లించిన మొత్తమును బట్టియు, ఆ సంతకము నియ్యవలసిన ద్రవ్యసహాయమును బట్టియు నిరూపించబడును వికంగ్రహములలో సహాయము చేయునదియు వెనుక నిర్ణయించు కొనవచ్చును.

దైవిక కాజిక కారణములవలనగాని, కొంతకాలము అనగా పుమారు 15, లేక 20 సంవత్సరముల పనిచేసి ఆపవర్తకవలన మారినగాని ద్రవ్యసహాయము ఒకవదను. వైయధిక కారులనుండి బలవంతముగ కట్టు ట్టి తీరు కొరకల నీడేర్పును టకు కూడనది ధడు యూరోపియను దేశములో ఖర్చుపెట్టి బడుచుండును. సదరు సందర్భములు సంఘము విచారించి నిరూపించును.

నిమమోలు సీతారామయ్య

అస్పృశ్యతా నివారణ

ఈ నెల 17 వ తేది సాయంత్ర మారుగంటలకు, నానా నిధి సంస్థ రైలగు, బ్రహ్మశ్రీ బాబీ కృష్ణారావు దియే. బి. యల్ హైకోర్టు కేసుగాని పునాహితముకొండ నిన్ను జాతీయ కులా ద్భవుండైనను గుణ కర్మ స్వభావముచే, త్రిత్రయిడుగా భావించి దగి:ట్టియు, ప్రస్తుతము యెన్. జి. యెన్. రైల్వేలో మొదటి తరగతి గాడ్ల వద్దోగిగా జీతము గడుపుచు జన్మ శ్రేణ్యమని జిట్టిగుచు, కర్మకుందు అప్పుకులను వారల కంటె సభముగా నుండువారలకు గుణపాతముగ నుండుటకు కర్మ ప్రధాన పను వార్యక్తిని సాగకపటమ వానివలె తన పవిత్ర జీవనముతో ననేక ఉదారవంతుల వృద్ధయును నాకర్షించుచు, తనవలె పవిత్రవర్ణితుండగు తన బంధువు కొమార్తెయగు చి. శకుంతలాదేవిని వైదికపద్ధతితో చి. శేషయ్య వివాహ మాడినందున, నాహ్వించబడిన చాతుర్వర్ణముల వారలలోను వివాహ పవిత్రతను గ్రహించుట కంతయు అవకాశము లభించుటయేగాక, పూర్వ మీ భరతవర్షమున ఇట్టివేదోక్తివివాహములే జరుగుచుండె నన పూజాజనించ మనఃపూర్వకముగా వధూవధుల నాకర్షించుచు, అహ! కృష్ణారావుగారు జన్మ చేతను కర్మచేతను బ్రాహ్మణుడయ్యెను, స్వాగత్యగుడై తన మన భవముల యెల్లప్పుడు ఇతరుల యభివృద్ధి కర్షించుచు నోటినుండి ‘అత్త వత్సవ్య భూతాని’ యని శిష్యుల పుహించయే జీవనముగా గడుపువారల కిట్టివారే మార్గదర్శకులని ప్రశంసించుచుండగ, కీర్తి ప్రసిద్ధియును వైభావము కాలేజి ఇంగ్లీషు ప్రొఫెసరును నగు శ్రీమాన్ : ల్లింకరు ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. వి. గారి సహాయముతో వేదోక్తముగా కుభ కార్యము ముగించిరి.

వధూవధులు కర్మవస్త్రములతో వివాహమంటపము ప్రవేశించి పప్పుడు కలిగిన యానందమునకు మేళయించుచు; చి. శేషయ్యగారి కన్నీటిరుగున, ఖద్దరవస్త్రములనే కాను

కలుగా నర్పించిరి. మా పట్టణములో పునాహితులుగా భ్యాతి గాంచిన చెల్ల భృ మొదలగు బ్రాహ్మణోద్దములున్న వివాహముల జూడ నుండెంచి కౌన్యకమంబంధము కన్నులారగాంచి నందున కంతయు వందనీయులు. అనేక యుదారవంతుల యాగమముచే వివాహమంటపమునకు గలిగిన శోభ వర్ణనా శీతము. వధూవధులును తాము స్వయముగా ముగించవలసిన వివాహ సంబంధగు స్రుశ్శోత్తిములు పునాహితులకే వదలక అనభగమైన వేదచంద్రములు సుందర్యాచారముగ నుచ్చరించిరి. స్థలము చాలకున్నన, శ్రేయశునక విద్యాధికు లెందరో నిలుచుండియే/తమ వార్షును సు. జి. చిరి. కార్యాచరణము, ఇష్ట మిత్రులందఱును నూతనదండతులతో సహపండ్తి భోజనము గావించిరి. అన్ని భారములు తామే వహించి తమ స్వృపాంబున ఎల్లప్పుడు ఎన్నియో సంతకారముల గావించుచున్నందుకు వారి నాకర్షించుటకై నా వృద్ధయ పూర్వకముగా ఈశ్వరుని ప్రార్థించు చున్నాడను.

ఎన్. శ్యామరావు

విద్యను వెదజల్లు తెలుగు?

దేశమునందరికిండు విద్యను వెదజల్లుటకు నే నొకమార్గమును నూచించెదను. అది యెంతిదిరకు ఆచరణ యోగ్యమో పరిశీలింపుడు. ప్రయవర్తివిద్య యచితముగ దేశమునందు వ్యాపింపజేయుటకు గవర్నమెంటు తాలూకా పోస్టులకున, మ్యూనిసిపల్ లోకల్ బోర్డులకును చేయూత నొసగుటకు ప్రయత్నించునని తోచును. ప్రెయిమరీ విద్య కేర్పినంతమాత్రమున విద్యగ్రహింట్లు పెంచుకొనుటకు వీలులేదు. ప్రెయిమరీ విద్య కేర్పెటకే అనేక సంవత్సరములు బట్టును. మరియు 10 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించిన యవతులకు విద్య గరువ నాకర్షకతలేదా? విద్యాలయముల నెలకొల్పి విద్య రుపుటకు యత్నించుట సామాన్యవిషయముగాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అనగా ద్రవ్యసంకరము ఖర్చుపెట్టి విద్యగ్రహితులకు ఆ వంతయు ద్రవ్యము గవర్నమెంటు లేదను చున్నప్పుడు ఒకసూక్ష్మము స్థాపించి దానిని నిలుపుకొనట చాలకష్టము గవర్నమెంటు న్యూ గ్ల్యుప్రు ప్రయోజన సూక్ష్మశ్చయం నేదో లేదో కట్టికట్టబడవలెను. కొంతకాలముకరకు ఉపాధ్యాయుల తగ్గించియు, అధిక జీతముల నొసగు యుపాధ్యాయులను తగ్గించి తక్కువ జీతములకు అనభవములే ని యుపాధ్యాయుల కేర్పరచి తమ న్యూ గ్ల్యు సాగింపవచ్చును. అంతిమాశ్రమున అధిక సువస్య పరిష్కారము కానేరదు. గవర్నమెంటు న్యూ గ్ల్యుకుందు సహితము ఉపాధ్యాయుల జీతములు తగ్గించుటకు యత్నించుచుండిరి.

అట్టిస్థితిలో విద్యను గ్రహితుల ఒక్కటేమార్గముగలడు అది యేదన ఉపన్యాసకుల నేర్పరచి సువు ప్రవిద్యను ప్రజలకు కేర్పించుట- ప్రతి రివిన్యూ ఫిర్కాకును అనగా 20 లేక 30 గ్రామములకు ఒక ఉపన్యాసకుని నియమింపవలెను. గ్రామమునకు సంవత్సరమునకు రూ 30 లు కరుమాము స్థిరముగ వచ్చుచుండుటలు ఏర్పాటు కావలెను. బాలకులను యాశులకును వృద్ధులకును ఉచితముగా సువు ప్రాశ్రములు నేర్పించునపుడు 30 రూపాయలు ఏ గ్రామ స్థులు నిచ్చుటకు వెనదీయరని శాపకసమ్మకము. అంతిమాశ్రము యయ్యలేనియెడల విద్యకు గాను యకరమునకు యింతయని పెన్ను విధించిన చెల్లించుటకు నిధి పడుదురా? తాము చెల్లించుచుండిన పన్నులమొత్తమునుండి ప్రాథమికవిద్య సచితముగ గవర్నమెంటు గరపవలెను. గ్రామస్థులు సాజునకు వైనిరూపి ప ఒడిన చందాలను తెల్లించి ఉన్నతవిద్యను నేర్పుకొనవలెను. ప్రాథమికవిద్యకు గాను పెన్నును విధించుటకు చట్టముగలదు. సదరుచట్టము ననుసరించి పెన్నులు విధించినను సదరు దనపు మొత్తము ప్రస్తుతము ఉపాధ్యాయుల వేతనముల హెచ్చించుట కయ్యెడు ఖర్చునకు సరిపోవును. అట్టిస్థితిలో గ్రామస్థులమీద పెన్నులధించి గ్రామములలో పాఠశాలల నేర్పింపవలెను యెట్టిరాజనీతి! వివిధశ్రమము.

కావున తెజవాడలో జరిగిన కృష్ణాజిల్లా విద్యావిషయక మహాసభలో ప్రతివివ్యాధిర్కాకును ఒక ఉపన్యాసకుని నేర్పరచి విద్యను విరజిమ్మునట్లుల గవర్నమెంటుకు దీర్కారమును బంపియుండిరి. అధికభయముచే గవర్నమెంటు సదరు సలహాను త్రోసిపుచ్చవచ్చును. కాని దేశములో కొలదికాలములో అజ్ఞానమును దేశమునుండి తొలగింపుటకు గట్టిద్రయత్నములు చేసి తీరవలెను.

సదరు వై ఏర్పాటువిషయమై సలహా కావలసియెడల గాని, సదరు ఏర్పాటును అమలులో తెల్లకొనుటకు ఏ గ్రామములైనను సిద్ధముగ నుండినగాని నాకు తెలియజేసినయెడల సలహా నొసగుటయేగాక కార్యరూపమున గూడ చూపింపుటకు సిద్ధముగ నుండిని.

నిమమోలు సీతారామయ్య

ఒకసభను ద్వారన్యముతో
పాఠద్రోలుట

గుంటూరు } న్యాయ పరిశోధక పత్రిక

భౌగోళిక-నాగరికత

నిరయము

డాక్టరు-ప్ర. చంద్రశేఖర

భౌగోళికము సామ్రాజ్యవాదము, వారి జీవనధర్మముల ప్రకారము తమకు నడుచు, అనియతల యభిప్రాయము, కళాకాలము విద్య నభ్యసించి, ప్రత్యేకముగ నభ్యసించుచును సంపాదించుచున్న మన యవతులు వాని నడచుగానే, సామ్రాజ్యవాదమునకు మన వెక్కుకప్పుములకు ప్రసాదిగ నున్నదను భిప్రాయముతో నుండును. వారిలో నధిక సంఖ్యాకులు తమ జీవనము పలనను, కార్యములను నకనాగరికత యవసరములను గుర్తించిన వాటితో నటించుచు పట్టాభివృద్ధి నుండ బయల్పడును. పరిశ్రమకర్తలు, గ్రామ, లోహపదార్థములు దూరపు రైలు ప్రయాణము, బట్ట నిడివి, ముగ్గుగు నానివిట్టి నేను నాగరికతను నిర్ణయించుచున్నారు. కట్టవాండ్లు విద్యాభ్యాసకాలమున నీ సిద్ధాంతములనే తలకెక్కించుకొందురు. అర్థశాస్త్రమును చదివెడి విద్యార్థులకు యథార్థము లాకు. తెలియవలసియున్నను, వారేయితియలకన్న సాపాత్యులు. ఏయన మీర తాము పాఠశాలలో పుస్తకములనుండి నేర్చుకొనెన యపూర్వముగ నభ్యసనము లనే జ్ఞాపక ముంచుకొందురు. వానినే సవరింపజూతురు. భారత జీవనము నన్ని విధముల ఖండించెడి అర్థశాస్త్ర గ్రంథము నొకదానిని చూచితిని. ఆగ్రంథ మిప్పటి కనేక మాలులు ముద్రణ మొందినది. వెక్కువేల ప్రతులు వ్యాప్తిచెందినవి. జీవనపరిమాణము మానవుని సంపదను, మానవప్రవృత్తిని సూచించుటలేదు. కాని వానికలన సంపద హెచ్చుగునియే తలచుచు. జీవన ధర్మములను హెచ్చించి అకగా నీయకసరములను వృద్ధిచేసికొనిన, లంకను శ్రమ పుచ్చుకొనుట నీకు తప్పని సరియగును. అందువలన, ద్రవ్యమును అధికముగ నుత్పత్తియగును. మనమేధావులు ప్రవేశపెట్టు వాద మిదియే. కాని వ్యవసాయ పరిశ్రమతో పాట్లబోసికొనెడివారు మనలో నూటికి యెనుదిమంది ఇంతకన్ను నెక్కువ ఏవిధముగ శ్రమ పడగలరో, ఎక్కువ సంపాదించగలరో, తెలిసిందికాదు. వారు ఎంతచేయగలుగుదురో, అంతను చేయుదురు. విరామకాలమున వారు ముడుకనూలును, ముడుకబట్టలను తయారుచేయుట యందు గడచిరే ఆనాగరికపు ప్రాతికాలపు ధర్మములను మరల చేపట్టుచుండిరి నిందాపాత్రు లగుచుండును. ఇది భౌగోళిక సత్యమునుండి గురులుయే. ఈయభిప్రాయములను తలకెక్కించుకొని మన యువకులు లామరులుగను, డాక్టరులుగను ప్రవేశించి భౌగోళికవాదములై, జన సామాన్యము నకు గూడ సామాన్యజీవనమున దురుచిక్కించి వారికి తమవలె త్రిప్పకొన బ్రవర్తించుచుండును. మేరముచేసికొనుటకు హాలో గ్రాండు చేజరు (మంగలకత్తి) పేరింగుట్టి (సబ్బు) పేటలులెదరు బూట్లు, బూట్లను కుద్రచుచేసికొని రుగుచేయుటకు సాధనములు, స్వంత యుపయోగమునకును, ఇంటికిని అనేకవిధములకు నిరసకరములు వారి కుండితీరలములు. ఈవస్తువులన్నియు మనకు ఆవసరములూ, ఈదేశములోనే తయారుచేయబడుచున్నవా లేక యింకరేదేశములనుండి వచ్చుచున్నవా, మీ చలన మనదేశమునకేమైన లాభముగలుగుచున్నదా, యని యాలోచింపబలెదరు. భౌగోళికవాదమున కవసరముగ పదార్థముల నన్నిటిని వారాపత్రిక లనుడిగము వనోహమును, అక్కడం తమును ప్రకటించుచుండును. కాలగణనానికి పదార్థములను జేర్చుటకు రైన్సు. మనలట్లు భౌగోళికవాదముల జేయుటకు తోడ్పడెడి వస్తువులను దిగుబెట్టుచుండును వర్తకులు వలకొలిది మననగూఢముననే కనిపెట్టుకొనియుండును.

జీవితావసరములకు, జీవనపరిమాణమును, నిర్ణయించుట నేడు దుస్తుమైనది. ఉన్నతజీవనమునకు తోడ్పడుచున్నది మానవున కేది అత్యవసరమో, ఉపయోగపడు లెట్లు కల్గింది. "ఏదిలేనందులన నీదేశమునకొందునో, నీరునత్యవసరమైనదియు అదియే."

ఈవాక్యము ఇంగ్లీషువారిములమై అత్యవసరముల యాధికత్వము నున్నదే యుద్దేశించెడిది. నాగరికతలేదన, జీవనాధారిత, పరిమాణము, నుండగలదు. మన గుణావగుణములను మనము భరించు ఉదుపునూటిగాని, సవాచియే గుణములనుబట్టిగాని, ఎక్కితిగుబుడనుబట్టిగాని, భుజించు ఆహార

ఉదకమండల పురపాలకసంఘము

విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి 'కార్డాయిటు' కార్యాలయమునుండి నీటికొనుటకు ఏర్పాటుచేసిన సిండికేటువారు తమభర్త్యుతో దీనిని విద్యుచ్ఛక్తి గొంపోవుమాన్యును నిర్మించి యూనిటు 1-కి 1 1/2 చొప్పున మునిసిపాలిటీకాభా కార్యస్థానమున అదతేయుట కంగీకరించుచున్నారు. నీలగిరి పవరు కంపెనీ బయలుదేరుటకు పూర్వము సిండికేటు కర్మము ఎత్తివేయబడిన, ఈ మార్గముంతయు, విద్యుచ్ఛక్తిని గొంపోవుటకు నిర్మించబడు మార్గము మునిసిపాలిటీవారికే జెందును. వారికి ఖర్చు భరించుటకు అత్యవసరము. ఈ మార్గమును స్థాపించుటకు సిండికేటువారికి ప్రభుత్వమువారు, మునిసిపాలిటీవారు తగిన మార్గపునాకును కలుజేయుటకు తోడ్పడెదరని అనుకొనుచున్నారు. ఈవిషయము నంతను చర్చించుటకే ప్రత్యేక సమావేశము జేరవ. వ్రాతమూలకము సభ జరిపెదమని ప్రకటించకనే సభను సమావేశము జేయుట అసమంజసమని అధ్యక్షుని డేవిస్ గారు ఆక్షేపించిరి. ఈ విషయమై అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారితో ఎన్నియోపాయములు ఉత్తర ప్రభుత్వముల ను జరిపినను మునిసిపాలిటీవారు ఎంతమాత్రము దొడపలేదనిరి. అధ్యక్షులకును ప్రభుత్వము వారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వములను తెలియ జేయవలెనని.

విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ విషయమై మెట్రాపాలిటీ మిక్ ఎలక్ట్రికల్ కంపెనీవారి యనుమతి సంపూర్ణ బాంధక పూర్వము ప్రస్తావించుటకు మీలలేదని ముద్దాకుగా రనిరి. ఈ కంపెనీవారు తమ ప్రతినిధివారా మునిసిపల్ సభవారికి కొన్ని ఏర్పాటులను దెలియజేసిరి. వానిని 1922 సంవత్సరము జూన్ 7 వ తేదీన సభవారు పూర్తిగ అంగీకరించిరి. కాన కంపెనీవారు తమ కంట్రాక్టును అంగీకరించుట సమర్థమో కాదో కనుగొనుటకు మునిసిపలు సభవారు నిశ్చయించుకొనిరి. తీర్మానము ఒడిపోయెను.

ఈక్రింది తీర్మానమును ఆమోదించవలెనని డేవిస్ గారు కోర అర్జియగారు బలపరచిరి. ఈగంధర్భమున సిండికేటువారి చర్యను ఖండించిరి.

తీర్మానము.

యూనిటు 1 కి 1 1/2 అజూలచొప్పున మెట్రా పాలిటీ వికర్యు ఎలక్ట్రికల్ కంపెనీవారినుండి తీసికొనుటకు జూను 22 తేదీన అంగీకరించిన తీర్మానమునే నేడు బలపరుచుచున్నారు కతాగి నుండి ఉదకమండలము వాకు విద్యుచ్ఛక్తిని గొంపోవు మార్గముగూడ వీరే చేయవలెననియు, సంపక విధానమును గూడ అసరివాద్దులలో ఏర్పరుపవలెననియు కంపెనీ వారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి. కంపెనీవారు తమ కంట్రాక్టును నివ్వ హించవలెను. ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చెదరు. 7 గురు అనుకూలముగను ఒకరు ప్రతికూలముగను తీర్మాన మంగీకృతమాయెను. తీర్మానమును వెంటనే ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. నేడు వెక్కిరియట కార్యాలయమునకు సాయం కాలము 3 గంటలకు బోయి మట్లాడుటకు మునిసిపలుసభవారు నిశ్చయించుకొనిరి.

రమునుబట్టిగాని నిర్ణయింపరు. సున్నితముగు ఉదుపులను, భౌగ పదార్థములను తీసివేయ నే, మాపును సంశయము. నేనొకబట్టి తో నడపుకొనిన యెడల, రెట్టికై యావేదన చెంద నవసరములేదు. దినమునకు రెండణాలు విలువ గల యాహారము దేహమును నిలుపగలదేని, యింకను కావలెనని యావేదన చెందరాదు. అధికమో, కాదో, జీవనావధి యుండవలెనని డిట్టే. నేనీకథముగ స్వయముగ నిర్ణయించుట టిని గర్వపడుటలేదు. కాని అసర్వ ప్రభుత్వ మనకవిషయము. కాని పరిమాణ మిట్లుండవలెననియే నేను నివేదించుచుంటిని. కద్దరు బట్టు, కొయ్య పావుకొల్లతోమను, ఒక శుభ్రమగును ఉపయోగించుటకు ఎవరును మోమోమి చెంద నవసరము లేదు. ఇవి మానవుని విలువను హెచ్చింపవు, తగ్గింపవు. మనదేశములకు, ఏర్పత్తిగా రైతును సరియే. సామ్యజీవనము, ఉన్నతాశయము మనయాదర్శముగ నుండవలెను. మనకు ఆనందమేకరహితముగనుండుననియున్నది. మన మొత్తవరకు ఆయానందమును అనుభవించు మో ఆపరిమాణమును బట్టియే మనజమానజములు నిర్ణయింపబడును. ఆనందమెందున్నది? ఆవులు, గుడ్డులు, ఏనుగులు, ముగ్గుగాలులు, నేకరులు, భార్యలు, భూములు. గృహమును మీ యందు ఆనందముగలదని లెలచెదవా? లేదు. అల్పానుభవము నందే ఆనందము గలదు. ఆనందము సంపాదించితివేని, నీయంతకు నీవేవ్వరాట్టు వగడుపు. సర్వేంటు ప్రతిక.

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not, you are in urgent need of radical
remedy to regain your strength and
Manly Power
TRY BRISHYA JOGA
Prepared on the basis of Makaradhwaj
Gold, Musk, Etc., in assimilable form.
It Guarantees Results.
It quickly renews VIGOUR and VITALITY
and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.
THE
Kalpataru Ayurvedic Works
94 Grey Street, CALCUTTA.

శ్రీకృష్ణ తులా భారము.
(మూడంకముల యాంధ్రనాటకము)
గ్రంథకర్త:—ముత్తరాజు సుబ్బారావు ఎం. ఎ,
వేల 1-0-0 మాత్రమే పోస్టేజీవేరు.
వలయువారు గ్రంథకర్తగారి పే, నెల్లూరుకుగాని లేక
కానుకొల్లు వెంకట్రాచయ్య, తిలవచాకు బండరు అనిగాని
వ్రాసికొనిన బడయగలరు.

హాస్ నన్ జర్ నుపాకెట్టుడై రెక్కరి
జర్మనీలో చేరిపనులు చేయువారి విలాసములు స్వీట్జర్
లందులో గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు
100 పేజీలుగల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వేల
1-4-0 లు. అర్డరుచ్యునప్పుడు 0-4-0 స్టాంపుతో ఆర్డరు
పంపిన మిగతా 1-0-0 కు వి.పి. చేయబడును.
టి. ఆర్. ఎన్. అందు సన్ను. (132)
సోల్ సెల్లింగు ఏజెంట్లు అందు స్ట్రీటులందు చేయువాడు
(ఏ. పి.) ఈగవల్లి అమ్మనుకోవిల్, జి.టి. మదరాసు.

మేము స్వతహాగా తయారుచేసిన
వియోడైడ్ సరసపరిల్లా
రక్తమును బాగుగా శుభ్రపరచి వృద్ధిచేయును.
మొటిమలు, మచ్చలు, పాతబ్రహ్మలు, మరుపులు, గండ్
మాలలు, కఫము ముగ్గుగు వ్యాధులు గలవారు దీనిని వాడిన
రక్తమును బాగుగా శుభ్రపరచి బలమును గలిగించును.
సరసపరిల్లా అన్ని తెగలవారిచే చాలాకాలమునుండి వాడ
బడుచున్నది. చాలాశ్రేష్ఠమైనట్టియు, నమ్మకమైనట్టియు ఔషధ
మని నిరూపించబడినది. ఆ నేక యోగ్యతా పత్రికల నిచ్చి
యున్నారు. క్రమముగా చేర్చినవో దానివలన గలుగు గుణము
అత్యద్భుతము. అట్లుచేర్చుటకుమంచి చతురత, జాగ్రత్తపరము.
మా స్వంత సరసపరిల్లా శ్రేష్ఠమైన సామగ్రలనుండి
తయారుచేయబడినది. వైద్యులచే ఆమోదించబడిన ఎల్లోడాల్
సిల్లింగ్ యా, డ్రీక్లీఫ్, మాన్ డ్రేక్, సెన్నా, లికోరైస్,
సాస్ట్రాను మున్నగువాటితో చేర్చబడినది.
మా సరసపరిల్లా అనేక వైద్యులచే వాడబడి, ఖ్యాతిని
బడసినది. ప్రస్తుత కాలములో తయారగుచున్న బూటకపు
ఔషధమువలె గాక మంచి గుణము నిచ్చును.
50 మోతాదులు గల బుడ్డి 1-కి రూపు 3.
వియోడైడ్ అఫ్ పొటాసియం, లోహము.
Sri Krishnan Bros.,
Chemists & Opticians
Post Box No 165 Madras.
3-6-2

“తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము”
మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్పూడు నేర్చుకొని
భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “పోస్టు
క్లబ్బు నిమిత్త మణాబిల్ల పంపించండి!”
(13) ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

**ని కంటియందు ఏమిటిబాద
యెను కిలదా?**
అట్లుండిన అన్ని విధముల శస్త్రచికిత్సలకు నిర్భయమై
నట్టియు, నమ్మకమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడబడునట్టియు
ఔషధముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల
వాయకూడదు?
(8897)
L. H. Selier Dept, 4 Semta Bangla.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై 24-న శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య చిహ్నములు	గరిష్ఠ గంటలలో అర్జీల్యూమిని	గరిష్ఠ గంటలలో అర్జీల్యూమిని	గరిష్ఠ గంటలలో సమయము	గరిష్ఠ గంటలలో సమయము	గరిష్ఠ గంటలలో సమయము
విక్టోరియా చిహ్నము	85.0	75.7	0.55	22.56	...
సెయింట్ జేమ్స్	83.4	75.1	0.70	17.82	1.02
సెయింట్ జేమ్స్
సెయింట్ జేమ్స్	88.3	78.9	...	10.80	9.5
సెయింట్ జేమ్స్	81.2	82.8	...	20.83	12.43
సెయింట్ జేమ్స్	90.3	77.4	0.29	4.28	0.84
సెయింట్ జేమ్స్	82.2	63.8	0.5	8.24	2.86
సెయింట్ జేమ్స్	96.4	83.4	...	0.94	3.06
సెయింట్ జేమ్స్	96.4	81.6	0.05	1.6	1.64
సెయింట్ జేమ్స్	98.3	82.8	...	2.16	1.53
సెయింట్ జేమ్స్	98.6	83.5	...	3.10	0.23
సెయింట్ జేమ్స్	100.1	81.7	...	1.54	0.47
సెయింట్ జేమ్స్	101.6	81.5	...	1.71	0.82
సెయింట్ జేమ్స్	98.0	82.5	...	0.59	0.30
సెయింట్ జేమ్స్	95.4	79.4	...	1.67	0.72
సెయింట్ జేమ్స్	93.0	81.1	...	0.08	0.07
సెయింట్ జేమ్స్	92.9	79.2	...	2.27	...
సెయింట్ జేమ్స్	87.0	79.9	...	5.84	1.42
సెయింట్ జేమ్స్	84.2	75.1	0.10	6.12	5.06
సెయింట్ జేమ్స్	84.3	74.0	0.76	13.79	97.3
సెయింట్ జేమ్స్	82.8	74.3	1.13	10.48	18.45
సెయింట్ జేమ్స్	83.9	74.4	2.89	23.01	7.49
సెయింట్ జేమ్స్
సెయింట్ జేమ్స్
సెయింట్ జేమ్స్	84.5	75.2	2.83	22.98	...
సెయింట్ జేమ్స్	85.5	73.4	1.63	16.19	1.32
సెయింట్ జేమ్స్	92.7	74.2	...	1.84	1.89
సెయింట్ జేమ్స్	91.8	71.5	0.02	1.83	0.95
సెయింట్ జేమ్స్	97.5	76.9	...	1.23	0.28
సెయింట్ జేమ్స్	95.6	75.7	...	0.11	1.53
సెయింట్ జేమ్స్	97.0	78.0	...	0.61	1.53
సెయింట్ జేమ్స్	101.7	81.6	...	1.44	0.99
సెయింట్ జేమ్స్	79.9	65.3	0.02	0.28	3.44
సెయింట్ జేమ్స్	85.5	65.3	...	2.67	0.12
సెయింట్ జేమ్స్	64.5	51.3	0.02	0.09	0.15
సెయింట్ జేమ్స్	63.0	52.4	...	2.34	3.63
సెయింట్ జేమ్స్	67.8	71.0	...	0.26	1.22
సెయింట్ జేమ్స్	93.0	80.0	...	3.93	1.73
సెయింట్ జేమ్స్	92.0	73.9	...	4.32	1.82
సెయింట్ జేమ్స్	93.9	79.2	...	0.60	0.54
సెయింట్ జేమ్స్	97.0	78.3	...	0.32	0.27
సెయింట్ జేమ్స్	95.1	73.9	...	2.77	1.72
సెయింట్ జేమ్స్	0	0.53

నెంట్రిటలునందు ముఖ్యము స్వల్పము. మిగిలిన ప్రదేశము లందు ముఖ్యము లోకమాదిరిగ గలవు. హ్వోప్రాంతములు, బొం బాయి, హైదరాబాదు, పశ్చిమతీరము, నెంట్రిటలందు అద్భుత శక్తికము. మైసూరునందు మాంసము లేవు. మిగిలిన ప్రదేశము లలో అద్భుత తగ్గెను. పర్వతప్రాంతములు, మైసూరు దక్షిణము లు చార్భుత తగ్గెను. నెంట్రిట కర్మాటకములందు మాంసము లేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు చూచిను.

పశ్చిమతీరమున కర్క ముఖ గురియొను.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజు

అంతా కలిసి కృష్ణా.

1920 సంవత్సరపు నూతన ఆయాధ నిబంధనను పరి
శీలించుటకు ఆయాధ నిబంధన పరిశోధనకు సభ్యునిగ ఎం.
శ్యామస్వామిరాజుగారిని ఎం. ఎల్. ఏ గారిని ప్రభుత్వమువారు నియ
మించిరి.

మదరాసులో ఆమెరికానాయుక్త రాష్ట్రముల కాన్సులుగ
జీ. ఎం. విల్సన్ గారిని జిక్కింగ నియమించిరి. ఈయన శేషపుడు
హౌస్. ఏ. డూలిటిల్ గారు ఆపనిని జూచెదరు.

శాసనోల్లంఘన

విచారణసంఘసంచారము

దేశ పర్యటనము

ధిల్లీ, జూను 25:— అల్లంబడియా కాగ్రెసుకు మిటి
వారిచే విడుమింపబడిన కాన్గ్రెస్సు ఘనవిచారణాంఘమువారి
దేశపత్రికలనగమాచాము ఇట్లు ప్రకటి పు: దినది:—

పంజాబు, వార్తల్ని ప్రాంతీయులు ప్రావిన్సులు కప్ప
తక్కిన రాష్ట్రములందు ముఖ్యపట్టణము లుట్టి 44 గోజు
లలో జూదినను టకు నిచ్చియుంబడినది. 30 కేడీగి నై సం
ఘమువారు సభ్యులు ప్రథమ సమావేశమును సత్వి, జూలై 1, 2
తేదీలన సాక్షు ను విచారించి డిల్లీను డి అలహాబాదునకు బయ
లుదేరినారు. (త్రోకలో కాక పూనునుమాడ సంస్కృత చెబుదు.
జలల్ పూను, వాగ పూనుమలకు బోవుటకు పూర్వము అలహా
బాదులో మాడునము బాగదరు. అకోలాకు జూలై 11 తేదీని
వెడలెనరు.

13 తేదీని అష్టమివారు శేచరయ. సై సంఘమువారి
సంచారక కార్యక్రమములో బొంబాయికి మూడు దినములు నియ
మింప బడినది. పూనాలో రెండురోజులు బ్రహ్మపూరులో ఒక
దినముందురు. మదరాసుకు జూలై 13 తేదీకి వచ్చెదరు. ఆ
రాష్ట్రములో అంతటను 10 రోజులలో విచారణ ముగించె
దరు. ఈరోడ్, క్యాలికట్ గుంటూరు, బెడవాడకు బోయె
దరు పూర్వీలో ఆ కష్టము 2 తేదీని ఆగెదరు. క్విట్
ఇండియా రోజులలో కలకత్తాలో సాక్షులను విచారించె
దరు. ఈ రాష్ట్రములందరిటను సంచారమును పూర్తిజేయు
టకు పూర్వము ఈ సంఘమువారు డక్కా, సిల్హట్లను సంద
ర్శించెదరు 12 తేదీకి కలకత్తాను తిరిగి వెదరెదరు. తమ అంత్య
నివేదికమును సమర్పించుటకు పూర్వము పంజాబు నాల్గవైపు
ప్రాంతీయరాష్ట్రములకు బోయెదరుని తెలియుచున్నది.

ఇంషియః నీ మహాపనిహో జేరుబ

తన నానకుల సలహాననుసరించి ఇండియా
సిమెంట్ కంపెనీని ఏర్పాటుచేసి ప్రజాశాంతిని నిర్మించు
కొనిరి. ఈ మొదలగు నానాంశమునాతో ఆనాటిని
వీరి సమస్యలు నిమిత్తము సభ నానాని జరుగజేసి
తమిళానా, ఆంధ్రానా పోయి దని అధ్యక్షులు నడిపిరి.
ఈ సమైక్యమైన కార్యకర్తల హోదాలు అనాటి ముగ
పరిష్కారముల ద్వారా చేయబడినవి. ప్రభుత్వ
ము వారెప్పుడునా మోక్షమునైనా సానుభూతితోడనే
ముడిగియు, కాని ఇప్పుడు కర్తవ్యము, పరిశ్రమ మందమున
నందుకుటే ఎక్కువ చేరములగుటకు కని సమయము గాదనిరి.

నాకానాథులలవాసాతో మాట్లాడితి ననియు వారు
నూడ నానాథులతోడ నీ యుండినను ఎక్కుడు
జీతములొచ్చుననుయమి కనుకారేనని చెప్పిని దాడు గారు తెలి
యజేసిరి. ఎక్కుడు జీతముల నీ ను నిరాకరించుటకు కారణము
అను తెలియజేయుదు మౌరావ్య ప్రభుత్వకార్యకాధికారి ఇట్లు
తెలియజేసెను. యూనియను సోద్యోగుల యొక్క యు
నీ మెంబర్ల జీతములు మొన్న మొన్న నేచాల
గరకు లిగ్గినవి. కలకత్తా పనివారికి ఎక్కుడు వేతన
ముల నిచ్చిన బొంబయివారికి అసంతృప్తియును, వ్యక్తము
మండియు నుండుటచే న్యాయమున హెచ్చించుటకు వారవ్వు
బడుటలేదు. ఈసంగతి సీ మెంబర్లు దాడుగారు నదిని విని
పించిరి. కలకత్తా నాకాధికారులకు సీ మెంబర్లకు
జీతములను హెచ్చించరాదని అసలు నాకానాథులుచా రుత్త
రువును బ పిరిని నూడ ఆరేఖ దుండునని, అసలు ఇంగ్లా
డులో నున్న యనూసులే హెచ్చుతేయుటకు నిరాకరించిరి.
కొంతవర్ష ఆయిపిరప సీ మెంబర్ పనిలో ప్రవేశించుటకును
ప్రభుత్వము హెచ్చు వేతనముల సమస్యను ఆపుతేయుటకును
తీర్మానిండు కొనినది.

నానా కార్యముల నిర్వహణ విచారణ సమయము వాన
జ్యోతిషశాస్త్రమునందు నిష్కానా విచారణము ప్రారంభించెదరు.

స్టాకాల్ స్ట్రెంట్ మెంటు కమిటీవారు జూలై 24 లేని నుండి పనిని పారబ్రం చెయ్యరు.

ಮಿ

దంతవైద్యుడు మీకు ఈ దిగువ

విషయములను తెలుపును—

లేక్కలేని చిన్న ప్రయత్నము మీ సోటిగారు, కంతములాను దాగియున్నవి; మీకు అసౌఖ్యమును, వ్యాధి కలుగజేయటకు సమయమునకై వేచియున్నవి.

ప్రచ్ఛిన్నము, అనుష్ఠుప్తి దంతములు సాధారణముగా నొక్కకలెను ఎక్కువ అసాయకరము; వాటి దిగుభాగమునుండి ఒకవిధమైన విషనీరు బయటవేరి అశోగ్య మంటదీని చెబుదును.

మొదటి వాని డెబ్బ మును వాడిన దంతములు ప్రస్తవండా జాతును, వాటిని కుభముచేయుచు వ్యాధిని కలుగజేయుటకై వేచియున్న చిన్న పురుగులను వాశనముచేయును.

మీ దంతవైద్యునితో సంస్కరమునకు కనీసము రెండు తిదగ్గలైనను మీ దంతములను పరిశీలించుకొనుదు.

మీదంతయును మీరు క్రమముతోపుక్కిరిస్తూనే ఉండినట్లు తెలుసుకోవలెను.

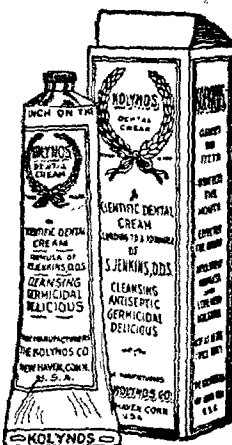
మన కోమడు. అన్ని బోల్తానూ దొంగన.

KOLYNOS

డెంటాల్ క్లినిక్

పై నమూనాను కలిగియుండును

కోలివాన్ గొట్టమునకు మూగి
 కట్టబడియుండును. క్రింద పడి
 పోదు. గొట్టము ఎల్లప్పుడును
 మూయబడియే యుండును. క్రిమ
 ను చెడిపోనీ యును.

The Kolynos Company, New Haven, Conn., U.S.A.

Representatives for India:

MULLER & PHIPPS (India), Limited

Madras

Bombay

Calcutta

Karachi

Rangoon

శ్రీమాన్ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్యగారిచే

శ్రీగృ, కలరామున్నగు ఘోర వ్యాధులకును అతిమూత్రము, మధుమేహము, నెగరోగము, మూలము, మదమూర్ఛలు, ముట్టుకుటు, క్షయము, ఉబ్బసము, దగ్గు, శూలనొప్పి, మున్నగు వ్యాధులకును తగిన ఆయుర్వేదావధములును

గర్భిణీ శ్రీలకును, తదితర శ్రీలకును, పురుషులకును, ఆరోగ్యదాయకములగు లేహములు, సిరప్సులు, తైలములు వగైరా ఆయుర్వేద దివ్యోషధములు ఇందు గలవు. క్యాటలాగు ఉచితముగా నంపబడును.

సాపింపబడిన

కులిగ్రాఫ్ అక్షరము:

"పండిట్" మద్రాసు. (1045)

ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41, ఆచారపుక్ విధి, మద్రాసు.

కృష్ణవేణి

ఆంధ్రదేశము ఒక పుణ్యనది — ఇంకా?

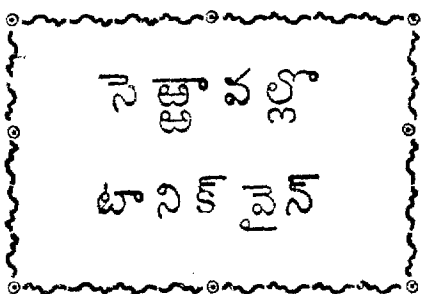
ఆంధ్రదేశమున తయారయిన మేలైన సిరాలు.

నీలి-నలుపు, నీలి, ఎరుపు, ఆకుపచ్చ. ఉపయోగించువారికి, వర్తకులకు గూడ లాభకరము. 8 అణా బిళ్లలకు నమూనాలు పంపునుము.

స్టూడెంటు అండ్ జనరల్ షాపుర్స్, 68, నాటుపిట్లా కోవిలపేథి, మద్రాసు.

పాండురోగము

జ్వరములు

నిస్త్రాణ

బలహీనత

డబ్ల్యు. స్మిత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.
W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

అమృతాంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.
అమృతాంజనము అన్ని నెవ్వలకు సిద్ధామృతము.
అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.
నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.
పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.
అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.
అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబుకెట్టిపేథి, జార్జి టౌన్ - మద్రాసు.
తేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి.

మోహినీతైలము — వెండుకలను వెంచి నిగనిగ లాడించును

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది—నీతు లములు నూనెగల సీసా 1-కి అణాలు 12 మాత్రమే నెం. 6, తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

భారతస్వాతంత్ర్యముకొరకు

మహాత్మునికార్యములనే కొనసాగింపుడు

గత 16 వ తేది బొంబాయి కద్దరు భాండార ప్రదర్శనము సందర్భమున కేంద్ర కిలాఫతు సంఘాభ్యుదయ సేతు చొటా నీ సాహెబుగా తొనగిన యపన్యాసమునుండి యీ క్రింది భాగములు ముదితములు.

"రాజా గోకులనాథుగారి కుమారుడు శ్రీయుత కృష్ణ శీవాంజీ నాయకత్వమున ఈమహాత్మాగ్యము కొనసాగుట జూడనాకు చాలసంతోషముగ నున్నది. అతడు స్వయముగ కద్దరు వస్త్రముల నే ధరించుచున్నాడు. సోదరులారా, మనదేశవాళ ముట్టును తుపాను పీచుమన్నది. అన్ని సంఘములవారును మత స్థూలను కలసి యేకాదేశ్యముతో పనిచేయువన్న, నావను దరి జేర్చుట కష్టసాధ్యమగును. మత, రాజకీయగురువులు, నాయకులు, తమతమ స్వంత యభిప్రాయములను, మనఃస్ఫూర్తలను పెట్టి అందఱుమును కార్యరంగమున ప్రవేశింపవలయును. లేకున్న మన మాతృదేశమునకు బానిసత్వపు సంకెలలు తొలగవు.

గాంధీమహాత్ముని ప్రయత్నము కలననే దేశీయులు తమ నిద్రనుండి మేల్కొని తమబలము నిప్పటికి గుర్తెరుంగ గలిగిరి. ఈ యుత్సాహము నణగద్రొక్కుటను దేశమునం జంకటను నిర్బంధవిధానమును తీవ్రముగ ప్రవేశపెట్టుటను—ముఖ్యముగ గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధానంతరము—చునము జూచుచునేయున్నాము. కనుక నికలైనను మహాత్ముడు ప్రారంభించిన కార్యమును మనమందరమును కలసి కొనసాగింపవలసి యున్నది.

ఈ కార్యక్రమమునందలి ముఖ్యోపాయము కద్దరు. లక్ష్యము పురమునందు నమానేకమైన ఆ. భా. కాం. సంఘము నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్తిచేయవలె ననియు, కద్దరును సంపూర్ణముగ వ్యాప్తిపరుపవలె ననియు వానివైన నేమిగిలిక కార్యములన్నియు, అధికారి పడియున్నవనియు నిర్ణయించినది. ఈ కార్యక్రమమున సంపూర్తి గావించుటకు రెండుమాసముల వ్యవధి యొసగబడినది. అనంతరము సవరణలను జేయువిషయమై యాలోచింపబడును. ఈలోపుగ కద్దరు విషయమై ముఖ్యముగ పట్టుదలతో కృషి సలుపవలయును.

ప్రతిపక్షికిని ప్రతియింటికిని కద్దరు సందేశమును కొనివేరవలెను. మనయార్థిక బానిసత్వము కద్దరువలననే తొలగలదు. దేశమునందు బీదవారు జీవించుటకును, పరపతి, చిక మత్వము, ఉండుటకును, కద్దరే సాధనము."

ఉపన్యాసమును ముగింపునకు దెచ్చుచు. నేతుచొటా నీ గారిట్లు పలికిరి. "మనము ద్వీగుణోత్పత్త్యాహముతో కృషి సలిపితిమేని, మనము ఆచరణములతోనే స్వరాజ్య సహస్యకు పరిష్కరింపగలుగుదుమని చెప్పగలము. కిలాఫతు పంజాబునకు స్వబును పరిష్కరింపబడగలవు. మనలోని మనచీటి జగడములను మరచిపోవలెను. నిశ్చలమనస్సుతో ముఖ్యముగ కార్యములను జేయుటకు బూనుకొనవలెను."

మహారు పదిరోజులక్రిందట గుడివాడతాలూకా పమిడి ముక్కల అగ్రహారమునకు రెండు గిత్తమాడలు అమృతమునకు వచ్చినవి. వాటిని తోలుకొనివచ్చిన మనిషిని రహదారిచీటి కోరగా, పట్టుకొని వస్త్రావని చెప్పి వెళ్లి నాడు. ఇంతవరకు వచ్చి యుండలేదు. గనుక యీగిత్తలను సదరు గ్రామమునకే గారికి ఒప్పగించడమైనది. సాత్తువారు వచ్చి చూచుకొనవచ్చును.

1. కనక గిత్తలచార, యల్లగిత్త, బోడిగిత్తములు.
2. నిలువుగిత్తముల యల్లగిత్త, వెనుకవైపు కుడికాలుబామిక లో పలప్రక్కకు పొడుచుకొనివచ్చినది.—యెటువారి రామయ్య, పమిడిముక్కల అగ్రహారం, మేడూరుపాళ్లు.

పాలసుగంధిలేహము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహములు, మేహ పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, క. లుగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 తు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహము.

ఆకుష్ఠము, నిక్కాక, కాళ్ళుతీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ॥ చాలును. 20 తు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

పి. శి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి—నెల్లూరుజిల్లా.

—డొపురుగులు—వ్యాధులు.

చెదలు పురుగులు

గుగ్గిలము	1 పాలు
ఇంగువ	2 పాళ్లు
ముసాంబ్రము	2 "
తిమ్మదము	2 "

మామిడి కీటకము తొలుచు పునగు

“బ్రహ్మ నీటిలో వేసి చిక్కగ చేసి పురుగుచేసిన రంధ్రము బాగు తెలిసికొని వెడల్పుచేసి పిచికారితో కొట్టకలయును. తపానకము రంధ్రముగుండ లోపలికినిగును. కొన్ని గంటలకు పంపియలు బ్రహ్మమును తినుచు, ఆరంధ్రముగుండ లోపలికియు పురుగు బ్రహ్మ నీటిలో తడిచియున్న యునచీనులు గురుగును బాధపెట్టును. ఇబాధకు తాళజాలక బయటకు తీసుకొని వచ్చును. చురల లోపలికి పోకుండ రంధ్రమునకు చిరడా టుట మంచిది.

బంక కారులు.

అక్షింతలపురుగులు

డాలు ఆ కారముగల బరిణపురుగు.

మామిడి “చాపర్” పురుగు

పండ్లను చీడపుగులు హానిచేయ నుండునట్లు చేయుటకు ఒక సామాన్యమైన పరిహారమును శ్రవోధ్యవర్తుడు అనునొక జేషీయుడు మామిడివృక్షమును గురించి వ్రాసిన వ్యాసమందు తెలిపియున్నాడు. ఈలి పోవు ఆకులను, సగ్గముల కొయ్యగాలు లేక మొదళ్ళు గంధకముతోగాని పొగాకులతోగాని క్షత్తిసి చీకటిగట్టి తరువాత తోటలో మధ్యభాగమున నొకచోట నుంచి నిప్పు అంటించవలెను. దానిని చుండునిశ్చయ, పొగ మాత్రము వచ్చినట్లుచేసి తోటకుంతటను పొగ క్రమ్మియుండునట్లు నూలువూయు కాలచుందు ఆగఁబించి పండ్లు పడునంతవఱకు అప్పుడపుడు ఆలాగు చేయుచుండవలెను । వ్రాసియున్నాడు.

దరిలి చెంచయన.

వ ర్మకులకు ధారాశ్రమైన కమిషను !

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి,

సం 10 అరుముగం సందు, వేంకటరంగం పిళ్ళప్పి;
(988-90) టి.పి.కేన్ - మదరాసు.

మళ్ళాచి (స్ఫోటకము) కి మందు లేదా? కలదు. డాక్టరు గోవిందరాజులు (గౌతమ పెడికెల్ హాల్) వారు కనిపెట్టిన “మళ్ళాచి సంచీవి” అమోఘముగా నా వ్యాధిని మాన్పుటకును, ఇతరుల కది అంటుకుండ శాస్త్రుటకును, మంచి వస్తాదు. పెక్కుమాట లేల ఒక సారి తెప్పించి చూచిన నిజస్థితి తెలియగలదు.

నీసా 1-కి తపాలఖర్చులు వగైరా గాక రూ 1-0-0

వలయువారు యిట్లు వ్రానేది:

భారతవస్తుభవనము, బెజవాడ.

కండ్లకలక, కామిల్లు, జ్వరములు వస్తేరా రోగములకు
ఔషములు దొరకును. కామిల్లును వాసుకొనుడు.

ద్వితీయభాగము.

ఆశీర్వాదముండి యఖంపపరిశ్రమ చేసి యాంధ్రదేశ మన్నిభాగముల నుండియు రక్షిములవంటి చాటుధారలను సంపాదించి మేటారి ప్రభాకర శాస్త్రి గారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమభాగమున లేని యపూర్వమనుచుములు గలిగి యుది యదృశ్యముగా నున్నది. వెల 1-6-0. శేష పేపరు ప్రతి 1-10-0

హృదయమగు చిన్న పద్మమును. (ప్రభాకరకాశ్రి)
 గారు రచించినది పద్మమును అమృతసుఖికలవలచితిని. కథ యీలాగాటి
 యార్థపుడేపుడి. నీకుతో వినిపించి వెల 0—0—0.

జూకొనెల ముగియులోగా, చెంటికిని అర్ధం పంపువారికి
పోసుభర్తలు మేమే భరించి పంపునము.

అ. డేను:—మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లిక్కేణి, మ. దాసు.

ERASMIC (3498)

ఏరాస్తి కు సువాసన నబ్బు

ఈ సబ్బు మచవ్యక్తుకు దుఃఖములను పోగొట్టి
సుఖముల నిచ్చును. చూచుట కందముగ నుండును

సువాసన అసమానమైనది.

దీనినివాడు వారి సుఖము విశేషము.

ఇట్టి సర్వులను జూచి మోసపోకండి.

అన్ని సలమలలో వికయించబడును.

సర్ జాను వుద్రాపు

గోష్ఠిత్రాస్త్రవేత్త

స్వామూర్తి సర్ జాన్ వుద్రాపుగారు తమవకాశి రాజీనామ ఇచ్చిరని యావారపు ఇండియాగజటునందు ప్రకటింపబడినది. యూదుత్తములనుండి యాతులుంబయి వారు భారతదేశము నందు కాలము గడపుచున్నారు. 80 సంవత్సరములనుండి సర్ జాన్ వుద్రాపుగారి పేరు కలకత్తాలో ప్రసిద్ధి కాంచియుండెను. వంగరాష్ట్రమునందు అధ్యక్షులుజనరలుగ పనిచేసిన డి. డి. జి. టి. వుద్రాపుగారు వీరితల్లి. కలకత్తా రాజధానిప్రధాన మాజి ప్రీటుగ పనిచేసిన జె. హ్యూముగారు వీరితాత. దేశీయచూసాస్థాపకులలో నొకరగు ఎ. జి. హ్యూముగారికి వీరు సన్నిహితులగుటలు. వీరి 1865 వ సంవత్సరమున జననమొంది, అత్యున్నతవిశ్వ విద్యాలయమునందు విద్యనభ్యసించి 1889 వ సంవత్సరమున స్వామవారులైరి. ఆసంవత్సరమే ఇండియాకు వచ్చి కలకత్తా ప్రొవోన్సునందు స్వామవారులగు రిజిస్ట్రేరి. 1904 వ సంవత్సరమున వీరు ప్రొవోన్సు స్వామూర్తిగ నియమింపబడిరి. అంతకుముందు ఆఫిసింగు నుండిరి. 1915 వ సంవత్సరమున ఏక ప్రధాన స్వామూర్తివని కొంతకాలము చూచుచుండిరి. ఆసంవత్సరముననే సర్ బిరుదుము పొందిరి.

వీరికి స్వామకాస్త్రమునందు చక్కని అనుభవము గలదు. ఈకాస్త్రమునై నాటకు పుస్తకములను ప్రకటించిరి. వీరు స్వతంత్రాభిప్రాయములు గలిగి, మిగులతృగ్గబుద్ధులగు స్వామూర్తులని ప్రసిద్ధి గలదు.

భారతవకాశము, వేదాంతము, విజ్ఞానము మున్నగు విషయములందు వీరు అధికముగ పరిశోధన మొనర్చుటచే వీరికి రీపాచ్యుగ వ్యాపించినది. తంత్రకాస్త్రపరిశోధనయందు వీరే ప్రథములు. వీరి కిద్దాంతములు ప్రమాణములుగ పరిగణింపబడుచున్నవి. 'ఆర్థరు ఆకలాను' అను మారు పేరుతో ఈకాస్త్రమునై 25 గొప్పగ్రంథములను ప్రచురించివారు.

'భరత ఖండము నాగరకతాభిగృధ్రి చెందెనా' 'భారత శక్తి' అనువీరి పుస్తకములు వేలకొలది ప్రతులు విక్రయింపబడుచున్నవి. కాకిత్ వేదాంత నూత్రముల వివరించుచు 'పంచము శక్తి' మయము, అను క్షీరకతో కొన్ని పుస్తకములను ప్రచురింపనడచెంచి యున్నారు. ఇందు మొదటిసంచిక ఇటీవలనే ప్రకటింపబడినది.

వైవిధ్యములనల్ల సర్ జానువుద్రాపు గారు గొప్పపరిశోధకుడని విశేషమగుచున్నది. పాశ్చాత్య నాగరికత యాదేశమునందు వ్యాపించుచుండుటచే భారత నాగరికత, భారతజీవనము భారతసంప్రదాయములకు విరుద్ధమగు మార్పు గలుగుచున్నది ఈఉద్దేశమున లొంగింపవలయునను ఉద్దేశముతో వీరు భారతసంప్రదాయముల విలువ విశదీకరింప సమకట్టిరి. మనుభగ్య కాస్త్రమును వీరు సంపూర్ణముగ అంగీకరించుచున్నారు, అందు నిష్ఠాయంపబడినవిధమున ప్రకటించుట శ్రేష్టమని వీరికి నమ్మకము కలదు. వీరు భారతవిషయములపై వ్రాయు వ్యాసములు అధికగౌరవముతో పరింపబడుచున్నవి. 'హిందువులవిజ్ఞానము' అను విషయమై ఇటీవల పారిసునందు వీరు పరిశోధించిరి. సంస్కృతవాద్యయాభి ప్పద్ధికి పరిపూర్ణమనేమకు కృష్ణజిత తెలుపుచు వారణాసియందలి శ్రీభారతభర్తాచందలి వారు 'సంతకభూషణ' అను బిరుదును నొసగిరి. జగన్నాథ దేవాలయమునకు చేరినపండితసభవారు వీరికి 'తంత్రకాస్త్రవేత్త' అను బిరుదును నొసగిరి.

వీరు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటుసభ్యులు. భారతకల సంఘమునకు వీరుకొంతకాలము అధ్యక్షులు గ నుండిరి. లండనునందలి భారతసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షులు. ఇండియను మ్యూజియమునందు కళల సంఘమున సభ్యులు. కళలను అభివృద్ధిపరచుటకై పారిసు లండనులయందు స్థాపింపబడిన సంఘములలో సభ్యులు. బ్రిటిష్ కాకాల గంగితకాస్త్రసంఘపు అధ్యక్షులు. ఈవిధమున వీరు కళలను అభివృద్ధిపరచు విషయమై అధికమగు శ్రద్ధవహించియున్నారు.

భారత ఆర్థిక సమస్యలను వీరు కడు శ్రద్ధతో పరిశీలించుచుండును. 1917 వ సంవత్సరమున యావద్భారత గోసంరక్షక మహాసభ అధ్యక్షుల హాజరండి. గోవులపిత్తి భారతదేశపుభృతికి నిద్యమని వీరిఅభిప్రాయము. కొన్ని సంవత్సరములనుండి వీరు ప్రాచీన కాస్త్రపరిశోధనతో కాలముకడపుచున్నారు. గంగితమునై వీరికి వీరిసంతృప్తికి అధికమగు ఆభిరుచి కలదు. ఎల్లరకు వీరిపై గౌరవభావము గలదు. భారత సాంఘిక రాజకీయ విషయములపై వీరికి ఉదారమగు అభిప్రాయములు గలవని స్నేహితులు చెప్పుచుండురు.

వేమన,

సంపూర్ణజీవితము : బోధనలు

చిత్రపటములు : సమస్త వివరములు

ఈనూతన స్వామస్థానాధిపతి వేపారామేశ్వరుగారి పీఠికతో, పులికలు, పండితులు మెచ్చుకొన్నది. ఇదివఱకు వేమన్ననుగూర్చి తెలియని స్థలము, కాలము, కులము, వయసు, కవనము, స్థానము, నిర్మాణము, జీవనము వివరముగనున్నవి. క్యాబిన్ లైండు రు. 2-0-0 లింపు లైండు రు. 1-8-0 ప్రొవీన్సు వేలు కర్వరపదనియడల ప్రతులు దొరకవు—కమలకుటీరము, మెలాపూరు, మద్రాసు.

దదివిమాడుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యకావత్తములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాంతధర్మముల నేల కొనలేదు?

1. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రముచే నుజుములు నాకును నావద్దకు కచ్చు లోగులకు అత్తి పిక్కరముగ నున్నది. 2. క. విశ్వాన కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యుల, 9-41 బాక్లబజారువీధిరంగూను, బర్మా. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రము జనులకు గలుగు నకలనిధి లోగములను పూర్తిగా నాకుచేయును. 250-300 మాత్రముగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0.

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, కృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు కౌవధము. మొదటి దుర్బలము, మరపు, తలదేమి, మలబద్ధకము, అకలితకుండలు, కాంతిహీన, గుల్మము, మూలలోగము, స్వప్నస్థలము, శీఘ్రస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవజాతికి గొప్ప కరపదనాదము. 20 దినముల కౌవధముగల బుడ్డి 18 రు. 1-0-0.

అభ్యుదయింపు:—మా కాకాజారుల సోకార్యార్థమై వాకగోరుటచే మద్రాసు, వెంకటేశ్వరస్వామిలో మా క్రాందిని తరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొగ్గు కొరడము. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు క్రాందిని కంపణదత్త. (301-594) కాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు శ్రీవేపారామవ వైద్యుల మెనూను

శ్రీత్యాగరాజ హృదయము

సంగీతాభిమానులకు అగత్యముగా కావలసినయొక గ్రంథము.

ఇది సంగీత సాహిత్య విద్వాంసుడైన

కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తకము నుమాత్ర 580 పుటలుగల వాలుగు సపుటములుగ వంచి

గ్నజాకాశములో ముద్రింపబడి మేలులైదు చేయబడి యుండునది.

4 సంపుటములుగల సెట్టు 1-కి ధర రూ. 16. సంపుము 1-కి రూ. 4.

మొదటి సంపుటము తయారై యున్నది.

రెండవసంపుటము ముందుగా మా కంపెనీకి పంపి ఆర్డరు రిజిస్టరు చేయి

కొనువారికి ఒక సెట్టు 12 రూపాయల కివ్వబడును. తపాలపుచ్చ ప్రత్యేకము

సాహిత్యములును వ్రాయబడియున్నవి.

(147) ఎమ్. ఆది కంపెనీ, ఎన్.ప్లనేడు, మద్రాసు.

చలరాం గైయానుచందు పాపు

వారు క్రొత్త జవితీ రకములను జపానునుండి తెప్పించి యిప్పుడే స్టాకుచేసి యున్నారు.

రోజారంగునందు సరిగ బుట్టాలు వేసినది, ఆకుపచ్చు, చాకులేట్,

మున్నగు విధవిధరంగులలో పలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, జాకెట్టు దినుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదరు.

బయటవూరి వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరల చొప్పున పంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చలరాం గైయానుచందు

(2300)

గొప్ప అద్దము తలుపులతో అందముగ నుండు పాపు

9, 10, 11, రత్నన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భారతీయ ఆంధ్ర ప్రభుత్వములచే పోషించబడుచున్నది.
THE ASIAN COMMERCIAL ASSURANCE CO., LTD., BOMBAY.
ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

ఏషియన్ అను యాభిమా కంపెనీ పాలిసిదారులకు మితరే లాభములను, సౌకర్యములను యిచ్చుచున్నది.
ఏషియన్ సైమల్ ఎస్ డౌ మెంట్ పాలిసి రెండువిధముల ఆధారముల కలగజేసి యిచ్చును.
మొదటిసారి మీ యుగళితమున దును, మరయొక సారి మీ ఆనంతరము మీ కుటుంబములకు ఎస్ డౌ మెంట్లు ఆధార
ద్రవ్యము) యిచ్చబడును. భీమా చేయి చుకొనగోరువారు ముందుగా ఏషియన్ కంపెనీ వారి నిబంధనల మున్నగు
విషయములను సాక్షిల్యముగా చదివి తరువాత తమ కిష్ట మున్నట్లు భీమా చేయించుకొన గోరెదము
ఇతర వివరములను ఈ దిగువ విలాసములకు వ్రాసి పొందగలరు.
(1) జె. కె. రాజారావు పంతులు, కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి, పోస్టు గుంటూరు.
(2) జి. ఏ. ఎన్. రావు. బి. (Com) ఛీఫ్ ఆర్డర్ల జుగు ఇన్ స్పెక్టరు, మ కాం సూపర్ వైజు పోస్టు.
(3) తాడిమెళ్ల వెంకట్రామయ్య బి. ఏ. ఎల్. టి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు, మచిలీపట్నము.

మార్గోన బ్లు

వేపకట్టులోనుండు మంచి వైద్యగణములు యందులో గలవు. చర్మరోగముల్లోకి ఇది చాలామంచిది.
దీనిని వాడుటచే ఎట్టి చర్మవ్యాధియు రాదు. వేపకట్టునుండి తయారు చేయబడినది ముత్యము వలెగా పోగుట్టును
కార్బోలిక్, ఇతరకాసన సబ్బులకంటే ఇది మంచి గుణమిచ్చును. ఇందులోను మంచి సువాసనగలదు. ప్రతిదినము ఈ
యోగింపుటకు తగినది.
3 బిళ్లలుగల పెట్టె 1-కి రూ 0-12-0
ఇందులో జంతువుల క్రొవ్వ కలియుటలేదు. హిందూదేశముందు హిందువులచేతయారు
చేయబడుచున్నది.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాసదారుల యొద్దకూడ దొరుకును!

- (1) మెసర్స్ శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్, 323 తంబుశెట్టిబీధి, మదరాసు.
- (2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, కల్లూ. ఏ టెంపిల్ రోడ్డు బసవన గుడిపోస్టు, బెంగుళూరుసిటీ.
- (3) మెసర్స్, పి. సర్వేశ్వరరావు, అందుసర్స్ రాజమండ్రి.

నోటీసు

ది కర్నాటిక్ వేపరువిల్లు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు హౌసు” కీల్ పాకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాస్పెక్టును ప్రచురించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి
మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము
లేదు. రాజమహేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన
15 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డితో కాగితములను, వెదురునుండి
కాగితపు గుజ్జను తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగు
సవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజ్జను కాగితములుగా మార్పు
టయు, అట్టలను తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రశస్త
మైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారు
చేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసేకొనుటకు
అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగిత
మును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరపనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామా
నులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 20,00,000 లకు
వృద్ధిపబడినది.

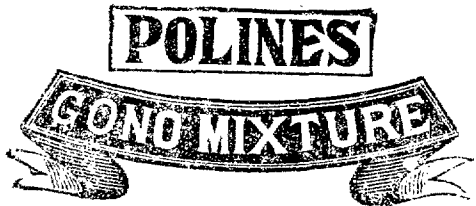
రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000
వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు
దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము
నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు
దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాల
మునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాస్పెక్టును ఈ దిగువవిలాసములకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫోర్డు హౌసు,” కీల్ పాకం, మదరాసు.

18 సంవత్సరముల నుండి చాలావసినది జేచినది.

జీవధము గోరేయూ మొదలగు అన్ని విధములైన
ములకు గ్యాంగ్లీగా చెప్పబడినది ఇది మృత్యువైద్యమున
చివరములకంత మృత్యు తయారుచేయబడినది. ఒక మో
తాడు సేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని అపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యెను. ఇంతకు మించి వ్రాయబడిలేదు. ఒక సీసామందు రెప్పిం
చుకొని సేవించిపిదప రోగులకే అనుభవముమీద గుణమును
తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రూ 2-7-0
రెండింటికి రూ 6-10-0 మూడింటికి రూ 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఈ త్రైకములు యంగ్లీషు వ్రాయబడి యుచితము

D. Polines & Co

Chemists, No. 5 Hanuman Roy Lane

Calcutta

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గో
దావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల
వారికి, హెచ్చరిక.

మా గృహం పడవమీద రంగునునుంచి. లేకు కలప
తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, లేకుమానులు
కమ్ములు, దూలములు, రవుమకుండ్లు చిల్లరగానున్న,
పర్లకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము.
చెన్నపట్టణం కట్టకంటే మా కట్టు తక్కువ, రయిలు
చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కాగిలిచ్చి వారు,
ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

లేకు కలపవర్తకులు, కాకాద.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యోగ
దృష్టిహస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము,
భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్లపేక కమా
నాలు విచిత్రనోదబద్ధలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవులతో
సమాధింపుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము
తెలుగుభాషలో అతి సు భమైన కైలిని వ్రాయబడి యున్నది.
ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేకే చేయగలరని
గ్యాంగ్లీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివలె రూ 4-0-0. త్వరపడుడు.

పి. ఆర్. జనార్దననాథాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

(3081) “కత్తికట్టలు”

వెదకత్తి గల్లి గజము పోడుగు గలవి. సాగవైది
1-కి రూ 4-0-0.

జనన కోసవారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిభరములేక
కలయించారు అర్ధరూతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు
పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ షుకర్లు లాం.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు: “ఇండస్ట్రీ” వెద్దాపురం.

(873) “కాంతామదహరణి”

అను యువాని వైద్యశాస్త్రప్రకారము రియాయన
ఇంగ్లీషుపుష్టికి దివ్యమైన శిష్యము. దీనిని సేవించుటచే,
నిస్సర్తువ, లేపనశక్తిలేకుండుట, స్వప్న మందు స్థలము, రతిలా
శిశుస్థలము, కానిచేతులు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయాహు
కుభిమ నిచ్చును. సీ గృహమందు యేల సిగ్గు పడెదవు? దీనిని
సేవించి స్వర్గముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు.

తరిక్షచేసి చూచిన మీకే తెలియును. కల 1 దెబ్బ 4-0-0
ఆంధ్రపత్రికా చదువరులకు రూ 3-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు:— శతే తామర, గజచర్మము, కామలంక
అమోఘము కల వర్షి 0-3-0

ది రెడ్డి అండు కంపెనీ, గోపాలపురం,

[8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

తామర తైలము

తామర, తీట, దుంగ మొదలగువాటికి మంచిమందు
తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది దట్టి 1-కి 0-6-0 మృతమే.
అశేకయెండనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు
రాచినతోడనే పోయినది కేలయిది మాకు ప్రాసియన్నాద
దీనిని రాచిన మంటయిందగు. చక్కము నలు వెక్కదు.
అమృతాంజనము దీనిలో. ముదరానుబంధించు.

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0
ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి
రక్తము ప్రవించుటయును. నోట దుర్బంధములేక యుండును.
అమృతాంజనం దీనిలో, బొంబాయి మదరాసు.

పవలు కంపెనీవారి ప్రత్యేకపు బేషదములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన బేషదములు శరీరకాస్త్రమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన కాస్త్రజ్ఞులచే కాస్త్రపరిశోధనానుసారము యేర్పరుపబడినది.
మా బేషదముల తయారుజేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అవట మూలికలు వృక్షకాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తత్వముగూడ గూడ పరిశీలయబడును. అవట బి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు దిద్దు
తయారుచును. కావున యీ బేషదములు పారిశుద్ధ్యతయన్ను, నమృతమున్ను యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యానన్న సిరపు

సిరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేట్స్ కాంపౌండు క్వినైను యెట్ స్క్వియా
ఈ సిరపు డాక్టరు యానన్నపద్ధతి ననుసరించి విరచనఫాస్ఫేటులు, క్వినా, స్క్వియా
యెట్ స్క్వియాజేసి దివ్యముగ తయారు జేయబడినది.
ఈ బేషదము అతిఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటవలన గలుగు దుర్బలత్వ
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక జ్వరబాధగాని దుర్బలత్వమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
ముంతయు ప్రసిద్ధి కెక్కిన దివ్యబేషదము.
వెల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియం నైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్స్ వుడ్డు

ఇది ఐరన్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు.
శుభ్రముగనుండును. అనుగుణ సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషుగారు
చేసిన పాల్స్ ప్రకారము తయారుకాబడినది.
ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియోషదము. రుచిచానుండును. మంచిరక్త
వృద్ధిగావించి నరములకు పుష్టినిచ్చును.
పెద్దనైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియం రు 1-0-0, చిన్ననైజు 10 అణాలు.

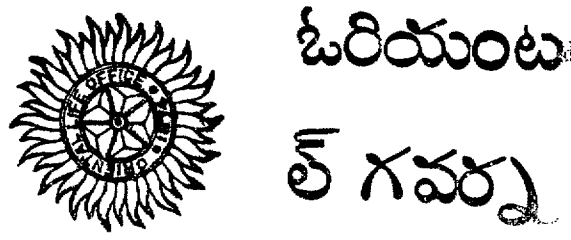

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

బెంటుకలే అందము.
రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!
బెంటుకలు దుబ్బెనతో ఊడి రాకమునునే త్వరపడు.
ఈదీపములు మొదలు పెట్టినయెడల బెంటుకలు పొడవవును.
అంతవరకు రానియ్యవద్దు.
నడక
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టును.
ఇది రిజర్వు చేయబడినది.
బెంటుకల కట్టి రోగ మన్నను, శరీర మాంద్య మన్నను,
యిది దివ్యబేషదము.
బెంటుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.
మీ బెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు
కతి నుండి మెరయుచుండును.
ఈ లోభాననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.
బెంటుకలు యెట్లు వృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు.
కామినీయా తీనూనె నిన్ను గల్వోత్కృష్టమైనది జేయును.
వెల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయి. బి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని వొట్టలలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
నిగ్రయించబడుచున్నది.
ఇది మందు లమ్మూ రందరినదనమున్ను, శరీర లమ్మూ
జాతివస్తువు గూడ దొరకును, లేకున్న,
సోలు చేతులు:—

ఆంగ్లీయిండియా డ్రగ్స్ లిమిటెడ్
కెమికల్స్ కంపెనీ,
155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు నెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.
1874 సం. స్థాపితము.
హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.
మానేజరు:— హెచ్. ఎడ్విన్ జోన్సు.

ఫండ్స్ రూ 5,46,00,000 వైగానే యున్నవి.
1920-వ సంవత్సరము నెండు
వదింబడి 91,06,338-0-11
ఇవ్వల జరుగు చున్న ఆదా
లెన్సుల మొత్తము 15,44,24,596-11-8
మునువటికంటె ఇవ్వడం సాలిసి
చార్జీలు చార్జీగా చెల్లించిన
మొత్తము 6,50,00,000
ఈ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుటకు ఏజంట్లు
కావలయును. వారు అనుభవ శాలియగ నుండ
వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.
ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస
మునకు వ్రాయుడు. 672

Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

ఆయుర్వేదభూషణ నారి రామశాస్త్రి
పి. కే. పి. సి. వారి

ఈ దివ్యామృతము తల్లులకు పాలను వృద్ధిజేసి
శరీర పుష్టిని కలిగించును.
పిల్లలకు నుండి. పశ్యము లేని దురిగల రసాయ
నము. హరి త్నమిల్లిన్ను బుడ్డతో పులిచు. పిల్లలు, త
ల్లులు నుభవకుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన జబ్బు
ల పోయి దేహపుష్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0
(8847) బి. పి. లో కలసి రూ 2.
మావద్ద నుప్రసిద్ధులగు ఆయుర్వేదాచార్యులు చిక్కును
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

శ్రీ బాలగంగాధర తిత్తుగారి

సెక్యూరిటీ కేసు
స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు
ప్రతి 1-కి రూ 0-14-0.
పండిత మదన మోహన మాళవ్య
గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి
ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0.
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అందునను,
392, ఎన్.ల్.నెడు, చెన్నపురి.
తంలివిలాసము:— వావిళ్ల, మదరాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుటకు
యందు శేక్స్పిర్ గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
తోరముగా కంపెనును. (2978)
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి